

DARBININKAS

Vol. LXI, Nr. 45
Lapkritis-November 5, 1976

Pentkadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

25 centai

Savaitės įvykiai

Iranas grąžino ten pašto lėktuvu atbėgusį sovietų karo lakūną ltn. Valentin I. Zasimov į Sov. S-gą. Jis tikėjosi gauti pabėgėlio teises JAV.

JAV gynybos d-tas pranešė sustiprinsias savo karo aviaciją Europoj, pasiųsdamas į V. Vokietiją 84 F-15 ir į Britaniją F-115 kovos lėktuvus. 1968 JAV iš ten buvo atitraukusios 96 karo lėktuvus. Tai daroma ryšium su augančia Varšuvos pakto valstybių karine galybe.

JT UNESCO org-jos konferencijoj Sov. Sąjungos remiamos trečiojo pasaulio valstybės siekia priimti pagrindinių principų dėl žinių pasikeitimo deklaraciją, kuri įgalintų vyriausybes žinių pasikeitimą kontroliuoti. Vakarų valstybės tom pastangom priešinosi, bet greičiausiai nueis nuolaidų keliu.

Prez. Fordas pareiškė, kad JAV parduos atominis įrengimus tik tom valstybėm, kurios pasizadės negaminti atominio bombų. Jis ragino ir kitas valstybes panašiai elgtis.

Valst. sekr. Kissingeris pasiuntė į Ženevą savo pavaduotoją Afrikos reikalams William E. Schauffele padėti pasiekti susitarimą dėl pereinamosios vyriausybės sudarymo Rodezijoje, nes Rodezijos min. pirm. Ian D. Smith ir juodųjų vadų pažiūros į šio klausimo sprendimą susikirto.

Besidžiaugdama šių metų rekordiniu derliumi, Sov. S-ga paskelbė, kad iki 1980 ji planuoja peržengti JAV 1975 pramonės lygį ir susilyginti su tų metų ūkio gamyba.

Nors 20 arabų valstybių galvų konferencija ir negalėjo sutarti, kas sudarys Libane taikos priežiūros įgulas, bet Sirija, turėdama ten apie 30,000 karių, tikisi būti pajėgi priversti kovojančias šalis laikytis sutartų paliaubų.

Kinija oficialiai paskelbė, kad partijos centro komitetas sutriuškins keturių kairiųjų bandymus perimti partijos ir valstybės vadovavimą į savo rankas. Tie keturi yra: Mao Tse-tungo našlė Chiang Ching, partijos pirmininko pavaduotojas Wang Hung-wen, min. pirm. pav. Chang Chun-chiao ir partijos propagandos v-kas Yao Wen-yuan — visi politbiuro nariai.

Airijos prez. Cearbhall O. Dalaigh, įžeistas gynybos ministro už tai, kad prezidentas, vietoj patvirtinės parlamento priimtą išimties įstatymą, atsisakė aukšč. teismo nuomonės, atsisaitydino. Naujo prezidento rinkimai numatyti lapkričio 24.

Sov. S-gos policija areštavo visus žydus, kurie, negaudami vizų išvykti į Izraelį, kelias dienas protestavo aukšč. tarybos būstinėj. Kai kurie tų žydų vizų laukė jau 7 metus.

JT UNESCO org-jai pašalinus Izraelį, JAV nutraukė organizacijai išlaikyti mokėtus mokesčius, ir pati organizacija dėl to nepajėgė išsiversti. Valst. sekr. Kissingeris pažadėjo vėl mokesčius mokėti, jei Izraelis bus grąžintas į org-ją.

Meksikos vyriausybė per 36 m. nepripažino gen. Franco režimo ir teikė globą Ispanijos pabėgėliams, tačiau dabar pagėdauja užmegztį dipl. santykius su karaliaus Juan Carlos Ispanija, bet Ispanija laukia, kol pasibaigs Meksikos prez. Luis Echeveria Alvarez kadencija.

Argentinios federalinis teisėjas rado, kad buv. prez. Isabel Martinez de Peron yra kalta dėl išėikvojimų ir įsakė ją areštuoti, o jos turtus užšaldyti.

KOMUNISTŲ PROPAGANDAI TARNAUJA IR KAI KURIE DVASIŠKIAI

Iš Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos Nr. 23

(Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos redakcija Nr. 23 išspausdino atsisaukimą į kardinolus J. Samore ir J. Slipį dėl lietuvių dvasiškių delegacijų užsieny ir sunkios katalikų padėties okupuotam krašte. Nors raštas rašytas 1976 gegužės 9, Vakarų pasaulį jis ir visas Kronikos nr. 23 pasiekė net keliem mėnesiam praėjus po minimos delegacijos grįžimo iš tarptautinio eucharistinio kongreso Philadelphiajį į okupuotą Lietuvą. — Darb. Red.)

-o-

Mylimiesiems Romos Katalikų Bažnyčios ganytojams ir Lietuvos bičiuliams Jo Eminencijai kardinolui A. Samore ir Jo Eminencijai kardinolui J. Slipiui.

Mūsų tauta savo Golgotos kelyje — Gulago salyne, Sibiro ir Vakarų pasaulio tremties keliuose — sutiko daug nuostabių asmenybių. Vieni ištiesė fizinės ir socialinės pagalbos ranką, o kiti savo asmeniniu pavyzdžiu ir didvyriška kančia stiprino tautos ryžtą kovoti už Dievą ir ele-

mentariausias žmogaus teises. Tokioms kilnioms širdims esame dėkingi ir meldžiame Aukščiausių jiems visokeriopos palaimos.

Tų gerųjų mūsų bičiulių tarpe esate ir Jūs, Garbingieji Ganytojai. Šiandien mes, tęsdami žūtbūtinę kovą iki pergalės,

JAV gynybos departamentas spalio 4 Pentagone sukvietė dvylikos tautinių grupių vadovus konferencijai krašto apsaugos klausimais. Konferencijoje lietuviams atstovavo JAV LB Krašto valdybos pirmininkas Algimantas S. Gečys ir vicepirm. Aušra Mačiulaitytė-Zerr. Nuotraukoje LB atstovai sveikinasi su gynybos sekretorium (Secretary of Defense) Donald H. Rumsfeld (kairėj).

KITATAUČIAI VIENUOLIAI IR LIETUVOS BAŽNYČIA

Kunigų Vienybės seimo proga spalio 8 Amerikos Lietuvių Katalikų Tarnybos reikalų vedėjas kun. Kazimieras Pugevičius Chicagoj tarėsi su kun. Thomas Joyce Lietuvos tikinčiųjų persekiojimo klausimu.

Kun. Joyce vadovauja vadinamajam "8th Day Center for Concern", kurį sudaro Chicago's apylinkės kai kurių vienuolių atstovai. Šis centras koordinuoja tų vienuolių veiklą socialiniais klausimais, jų tarpe ir žmogaus teisių klausimais užsienio kraštuose.

Neseniai spaudoj pasirodė

kun. Andrew Greeley ir dr. Richardo Krickaus straipsniai Lietuvių tikinčiųjų persekiojimo klausimu sužadino kun. Joyce susidomėjimą, ir jis siūlo organizuoti kitataučių tarpe laiško rašymą ir bendrą informacijos vą žmogaus teisių Lietuvoj varžymo reikalą.

8th Day Center for Concern jau anksčiau iš Lietuvių Katalikų Tarnybos yra gavęs Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos numerį anglų kalba. Šia proga kun. Pugevičius įteikė dar vieną pluoštą informacijos.

Minėto centro adresas: 22 E. Van Buren, Chicago, IL 60603.

PAGERBTOS KATYNO AUKOS

Rugsėjo 18 Londone buvo iškilmingai atidengtas paminklas Katyno aukom pagerbti. Susirinko apie 8,000 žmonių. Paminklą atidengė Katyne žuvusio lenkų karininko žmona.

Juodo akmens paminklas su jame iškalta data — 1940. Ta data kaip tik ir buvo priežasim, kad iškilnėse nedalyvavo D. Britanijos valdžios atstovai. Mat, 1940 Katyno teritorija buvo sovietų valdžioj, o jie tuo metu buvo Hitlerio Vokietijos sąjungininkai. Tad ta data rodytė rodo, kad nusikaltimą atliko sovietai, nors pastarieji iki šios dienos stengiasi įrodyti, kad juoda yra balta ir kad Katyno žudynių kaltininkai yra vokiečiai. Sovietų spaudimas į D. Britanijos vyriausybę yra nepaprastai didelis, prirašyta daugybė memorandumų.

Būdinga, kad net Nuernbergo tribunolas vokiečių neapkaltingo

Katyno žudynėmis. Nors šis klausimas ir buvo pateiktas, vėliau pro jį praeita tydomis. Tai reiškia, kad tribunolas, kurio nariu buvo ir sovietai, negalėjo rasti pakankamo pagrindo šį nusikaltimą primesti vokiečiam.

Tarp gausių prie paminklo sudėtų vainikų buvo ir lietuvių delegacijos vainikas. (Mūsų žiniomis, Katyne žuvo ir lenkų kariuomenėj buvusių lietuvių. E.)

Komentuodama D. Britanijos vyriausybės atstovų nedalyvavimą paminklo atidaryme, britų spauda aiškino tai sovietų spaudimu. Garsiojo Sir Winston Churchill vaiktis, irgi Winston Churchill, kalbėdamas prie paminklo, pasakė: "Nebuvo čia šandien tikrai kaltininkų, ignorantų ir niekšų — prie pastarųjų tenka priskirti D. Britanijos vyriausybę". (Elta)

NEW YORKE SUSIKURĖ LIETUVIŲ KULTŪROS FONDAS

Brooklyn, N.Y., Kultūros Židinio salėj spalio 30 įvyko istorinis New Yorko lietuvių gyvenimo įvykis. Po trejų metų Kultūros Židinio gyvavimo lietuvių pranciškonų administracijoj susikūrė nauja tam tikslui skirta visuomenės organizacija.

Ši organizacija Lithuanian Cultural Foundation vardu buvo legaliai inkorporuota New Yorko valstijoj šių metų liepos mėnesį. Pirmas visuotinis Kultūros Fondo teisėtų narių susirinkimas davė gyvybę ir pradžia naujai organizacijai.

Pagal LKF statutą, teisėtai nariais gali būti kiekvienas lietuvių bendruomenės asmuo, iki šiol paaugęs Kultūros Židiniui arba ateity paaugęs nemažiau 100 dolerių. Šias sąlygas atlikęs ir gavęs oficialaus įstojimo prašy-

mo patvirtinimą, asmuo tampa LKF nariu. Susimokėjęs visuotinio susirinkimo nustatytą nario mokestį, asmuo tampa korporacijos nariu, su balsavimo ir dalyvavimo sprendimuose teisėmis.

Spalio 30 pirmasis visuotinis LKF narių susirinkimas po ilgų ir išsamių pranešimų bei diskusijų nustatė 10 dolerių metinį korporacijos nario mokestį, apibrėžė dabartinę Kultūros Židinio padėtį, apžvelgė Lietuvių Kultūros Fondo planus bei uždavinius, išrinko korporacijos direktorių tarybą bei narystės komitetą. Naujoji LKF taryba paskirs penkių asmenų vykdomąjį organą — valdybą ir septynias atskiras sekcijas arba komitetus. Kiekvienam komitetui vadovaus vienas iš tarybos direkto-

rių.

Korporacijos direktorių tary-

bon, iš 17 sutikusių kandida-

tuoti, buvo išrinkti šie 9 asme-

niai (pagal balsų daugumą): dr.

V. Vyngantas, Tėvas Paulius Balt-

akis, OFM, A. Vakselis, L. Mi-

lukienė, A. Radzivanienė, A. Šil-

bajoris, V. Alksninis, V. Sidas ir

A. Balsys. Narystės komitetas,

sutikus kandidatuoti tik 5 asme-

nim, susirinkimo balsų dauguma,

buvo išrinkti visi penki:

I. Alksnienė, K. Jankūnas, J.

Klivečka, A. Razgaitis ir L. Vai-

nienė. Direktorių taryba ir na-

rustės komitetas pasiskirstys pa-

reigomis atskiram posėdy.

Naujasis Lietuvių Kultūros

Fondas, sudarius teisinį susita-

rimą su lietuviams pranciškonais,

oficialiai perims New Yorko

Kultūros Židinio pastato admi-

nistravimą, finansavimą, prie-

žiūrą ir išlaikymą. Šis pastatas

ribojasi tikiai K. Židinio viešąja

dalimi — viršutine sale ir apa-

tinėm patalpom. Darbininko re-

dakcija, spaustuė, vienuolynas

ir kiti pastatai liks pranciškonų

valdžioj. Oficialus viso K. Židi-

nio pastatų komplekso savinin-

kas ir toliau liks lietuvių pranci-

škonai. Jie taip pat liks K. Židi-

nio administracijos patarėjai

ir globėjai. Jeigu kada nors pranci-

škonai išsikeltų iš New Yorko,

viesosios K. Židinio dalies

valdytoju taps Lietuvių Kultūros

Fondas.

Fondo tikslas bus ne tik as-

ministruoti K. Židinio patalpas,

bet ir rūpintis bei finansuoti

lietuvių kultūrinę veiklą, švieti-

mo ir auklėjimo darbą ir lietu-

vybės išlaikymo pastangas.

LF Fondas, būdamas ne bizi-

nio organizacija, turi teisę rinkti

aukas, praveisti vėjus ir kito-

kiom labdaringom priemonėm

finansuoti savo darbus lietuvių

visuomenės labui. Vienas iš

svarbiausių LK Fondo uždavi-

nių bus sutelkti kiek galima di-

desnį skaičių narių, kurie vie-

ningom pastangom padėtų už-

tikrinti ne tik Kultūros Židinio,

bet ir lietuvių tautos bei kultū-

ros egzistenciją išsivijoj.

A.Š.

MIRĖ

ALBERTAS OŠLAPAS

Albertas Ošlapas, 80 metų staiga mirė lapkričio 1 savo namuose. Buvo gimęs 1896 balandžio 4 Bagdoniškių viensėdy, Nemunėlio Radviliškio valsčiuje, Biržų apskr. Gimnaziją baigė 1921 Kaune, teisių fakultetą baigė 1926. Buvo advokatas Kaune, Lietukio juriskonsultas. Į Ameriką atvyko 1949 ir čia pasireiškė plačia visuomenine veikla, buvo New Yorko Amerikos Lietuvių Taryboj, ne kartą vadovavo Vasario 16 minėjimam. Veikė Lietuvių Bendruomenėj, buvo ilgametis Queens apylinkės pirmininkas, New Yorko ALT Sandaros kuopojėjo įvairias pareigas. Paliko du sūnus: Raimundą, chemijos daktarą, ir inžinierių Algimantą, kuris gyvena Richmond Hill, N.Y. Pašarvuotas pas Garšvą.

Kunigų Vienybės suvažiavimo, įvykusio spalio 6-7 Marijonų vienuolyne Chicagoj, dalyviai ir svečiai. Iš kairės pirmo eilė: kunigai J. Burkus, J. Gurinskas, prel. J. Scharnus, Altos pirm. dr. K. Bobelis, vysk. V. Brizgys, svečias msgr. G. Baroni, Kat. federacijos pirm. dr. J. Meškauskas, ses. Anna Maria Rakauskaitė ir ses. Onutė Mikalaitė; antrojo eilė: kunigai I. Urbonas, C. Auglys, A. Bučmys, L. Budreckas, A. Nockūnas, D. Pocius, A. Grauslys, F. Kireilis, Z. Smilga, A. Stašys, prel. V. Balčiūnas, K. Kuzminskas, V. Dabušis, J. Vaišnyš, V. Aleksonis, V. Memėnas, P. Jakulevičius, viešnia A. Gabalienė, V. Pikturna, ses. Teresė, V. Rimšelis ir ses. Mercedes; viršutinė eilė: kun. P. Činikas, Pl. Barius, K. Pugevičius ir J. Vaskas.

Savaitės įvykiai

Vietnamas priėmė JAV pasiūlymą pradėti derybas dėl santykių sureguliuavimo. Valst. sekr. Kissingeris pradžioje Amerikos legionui, kad santykiai su Vietnamu nebus užmegzti tol, kol Vietnamas paskelbs, kas atsitiko su apie 900 dingusių be žinios Amerikos karių.

Tailando karalius patvirtino išdešiniųjų ir kariuomenės vadų sudarytą vyriausybę, kuri tuoj pašalino iš turėtų postų tris užs. reik. m-jos pareigūnus, vedusius su JAV derybas dėl bazių panaikinimo.

Sov. S-ga formaliai pasiprašė primama į jūrų transporto kainų nustatymo konferenciją Atlanto vandenynė. Anksčiau ji pati tas kainas reguliavo ir konkuravo su konferencijos nustatytais kainomis.

Indijos parlamentas pradėjo svarstyti konstitucijos pakeitimą, suteikiantį daugiau teisių vyriausybei ir parlamentui ir apribojantį teismų teises. Opozicijos partijų atstovai šią parlamento sesiją boikotuoja.

Kanados šiaurvakarių teritorijoje gyvenančienai formaliai pasiprašė federalinę vyriausybę suteikti savivaldą. Panašius reikalavimus pateikė ir jos šiaurėje gyvenę eskimai.

Kolumbijoj dėl jos geografinės padėties taip įsigalėjo narotikų prekybos gaudys, kad valstybės organai, nors ir turėdami įrodymus medžiagos, bijo jas persekoti, nes teroristai sugręba likviduoti kiekvieną, kuris drįsta įtariamuosius kaltinti.

Indijos min. pirm. Indira Gandhi pripažino, kad, vykdamą gyventojų sterilizacijos programą, per susirėmimus su policija žuvo apie 50 žmonių.

Alžiro remiami teroristai, siekiai buv. Ispanijos Saharos sritį prijungti prie Alžiro, išsprogino Maroko ambasada Ispanijoje.

Kinijos valdovai pareiškė vykdysią buv. min. pirm. Chou En-lai politiką, stengiamiesi iki šio amžiaus pabaigos Kiniją su moderninti.

JT, JAV susilaikys, priėmė rezoliuciją, raginančią savo narius neturėti jokių ryšių su nepriklausomybę gavusia Transkei valstybe.

JT saugumo taryba vieneriem metam pratęsė Sinajaus paliaubų priežiūros mandatą.

JAV atominius įrengimus pradėjo saugoti sustiprintos ir šautuvais ginkluotos sargybos.

Kubos min. pirm. Fidel Castro pareiškė nutraukis su JAV 1973 sudarytą sutartį dėl lėktuvų grobių išdavimo, nes dėl nesenai Barbados saloj nukritusio lėktuvo jis kaltina CIA. Lėktuvą iš tikrųjų susprogdino Kubos pabėgėliai, kurių keli yra sulaukyti Venecueloj ir Trinidade.

Valst. sekr. Kissingeris CIA įsivėlimą griežtai paneigė ir pareiškė, kad dėl sutarties nutraukimo bus atsakinga Kuba.

PUTNAMAS — LIETUVIŠKOJI OAZĖ

Taip buvo pasakyta mūsų garbingos visuomenininkės M. Galdikienės 85-ojo gimtadienio minėjime.

Tradicinė lietuvių diena kasmet čia sutraukia tūkstančius lietuvių iš arti ir toli. Čia vyksta suvažiavimai, minėjimai, akademijos, koncertai, rekonstrukcijos ir daug kitokių lietuviškų kultūrinių įvykių. Paskutiniu metu ir LB apylinkė narių skaičium smarkiai padidėjo. Naujas, pirmą išbandytas, rėmėjų ir geradarių rudens sąskrydis yra Vėlinės.

Jubilatės Magdalenos Galdikienės intencija rugsėjo 26 vienuolyno koplyčioje buvo koncelebruojamos mišios. Pamokslą pasakė kun. St. Yla.

Po pamaldų, pradedant pietus, kongregacijos vyr. vadovė seselė Margarita jubilitei prisigė geltonų rožių puokštelę. Pagiedota ilgiasių, laimingų ir spalvingų metų.

Akademijai vesti buvo pakviesta dr. A. Šlepetytė-Janačienė, dabartinė Pasaulio Lietuvių Katalikų Organizacijų Sąjungos pirmininkė. Po žodinių sveikinimų perskaitytas vysk. V. Brizgio sveikinimas-telegrama. Gauta daugybė sveikinimų raštu. Tarė žodį ir jubilite.

Minėjimas apvainikuotas mūsų mėgstamos solistės Ginos Capkauskienės koncertu.

Po programos PLKO S-gos narės svečius skaniai pavaišino.

Ir JAV nutarė nepripažinti Transkei valstybės.

Austrija susikirto su Čekoslovakija už tai, kad čekai neįleido į Austriją savo dramaturgo Vaclav Halek, kuris Prahos pavaršio metu rėmė Dubčeką liniją ir kurio veikalai dabar yra statomi Vienoj. Dubčeką pašalinus, dramaturgo veikalo statusas Čekoslovakijoje nutrūko.

Hong Kong laikraščiai praneša, kad Kinijos min. pirm. pavaduotojas ūkiniam reikalui Li Hsien-nien buvo paskirtas min. pirmininku ir komunistų partijos pirm-ko pavaduotoju; min. pirm-ko pavaduotojas ir Pekino įgulos v-kas Chien Hsi-lien — gynybos ministru, o buvęs gynybos min. Yeh Chien-ying — partijos karinės komisijos pirm-ku.

Buv. Sikkim karalius Palden Thondup Namgyal, kurį Indija nušalino nuo sosto ir laikė namų arešte, bandė nusižudyti miego tabletėmis. Jo gyvybė tebėra pavojuje.

Sov. S-gos Chabarovsko rajone siaučias gaisras sunaikino tiltus, ūkius ir fabrikus.

Valst. sekr. Kissingeris patikino naujuosius Kinijos valdovus, kad JAV laikys Sov. S-gos grasinimus Kinijai svarbiu reikalu.

JAV, Britanija ir Prancūzija vetavo JT priimtą rezoliuciją, draudžiančią gabenti ginklus į P. Afriką.

Buvo progą persimesti žodžiu, kitu su seniai matytais asmenimis. „Švaistėsi“ ir prel. Pr. Juras, nesenai atšventęs 85-erius! Jo gyvenimas dabar — Alkos muziejus. Džiaugiasi, kad bus padidintos patalpos. Prašo, beveik maldauja: gal turit kokių senų knygų, raštų, organizacijų protokolų, kvietimų, programų, nuotraukų, liaudies meno daiktelių, — neišmeskit, jiems vieta Alkoj.

Seselė Augusta susirūpinusi šio rudens kongregacijos rėmėjų ir geradarių sąskrydžiu. Sąskrydis kviečiamas lapkričio 7 (pirmą to mėnesio sekmadienį).

11 val. bus mišios. Vėliau — pietūs, paskaita, skaidrės, filmas ir Vėlinės.

Mes, lietuviai, gražiai prisimenam savo mirusiuosius minėjimais, akademijomis. Bet tokių mūsų mirusiųjų yra tik maža dalis. Kasdien lietuviai miršta pasauli, ir kas juos atsimena, kas už juos meldžiasi? Vėlinės lietuviui — bendros maldos už mirusius diena.

Pernai dalyvavusieji Putnamo Vėlinės sielomis jungėmės netik su savo mirusiais artimaisiais.

**Spauda
yra pats svarbiausias
ginklas, kovojant dėl
mūsų tautos laisvės.
Paremk ją savo auka!**

Sovietų astronautam nepavyko susijungti su erdvės skriejančia laboratorija Saliut 5, ir jie turėjo nusileisti, bet nusileido ne sausumoje, kaip visada, o ežere.

Britanija sutiko pakviesti į Ženevos konferenciją Rodezijos klausimams spresti ir ketvirtą Rodezijos juodųjų vadą Ndabaningi Sithole.

Meksikos prez. Luis Echeverria Alvarez pareiškė kandidatuosią į JT gen. sekretorių.

Kardinolas Giacomo Lercaro, buvęs liturginių reformų komisijos pirmininkas, mirė, sulaukęs 84 m. amžiaus.

Libano kovose nuo jų pradžios yra žuvę apie 40,000 žmonių.

Mississippi upėj susidūrus tuščiam tanklaiviui ir keltui, žuvo 75 žmonės, vykę į darbus.

Romos univ. mokslininkai Paolo Matthiae and Giovanni Pettinato Sirijos šiaurėje prie Ebla vietovės atkasė biblinių laikų iki šiol dar negirdėtą civilizaciją, egzistavusią 2400-2500 m. prieš Kristų ir įrodančią kad Sen. Testamente minimi gyventojai yra iš tikrųjų gyvenę. Radinių svarbumas prilygsta 1947 atrastiem Negyvosios jūros ritiniam. Atkastose patalpose buvo rasta daug plytelių su sumerų ir iki šiol nežinomos kananiečių tarmės įrašais, kalbančiais apie politeistinę religiją, tų laikų prekybines sutartis, pasaulio sutvėrimą, visuotinį tvaną ir kt.

bet ir su visais aname gyvenime. Niekada prieš tai už Lietuvos ribų nebuvau pajutęs Vėlinių — lietuviškų Vėlinių tikrosios nuotaikos ir maldos. Šiais metais Putnamo gražioje kapinėse ilsisi daugiau lietuvių. Ten jau ilsisi ir mano dalis...

Albina Lipčienė

ALK TARNYBOS VEDĖJAS KALBĖS CHICAGOJ

Amerikos Lietuvių Katalikų Tarnybos reikalų vedėjas kun. Kazimieras Pugevičius Kunigų Vienybės suvažiavimo proga spalio 8 Chicagoj tarėsi su katalikų vienuole seserim Ann Gillen, reikalingą vedėją organizacijos, kuri vadinasi "Inter-religious Task Force on Soviet Jewry".

Prieš porą metų ALK Tarnyba pradėjo informuoti seserį Ann Gillen Lietuvos tikinčiųjų persekiojimo klausimu, siūsdama jai LKB Kroniką anglų kalba, Nijolės Sadūnaitės kalbą ir pan.

Ypatingai ją sudominusi Nijolės Sadūnaitės kalba. Dabar sesuo Ann siūlo, kad žmogaus teisių varžymo reikale lietuviai katalikai rastų su žyda bendrą kalbą. Ji siūlo raginti tas pačias katalikų vienuoles, kurios rūpinasi žydų persekiojimo problema Sovietuose, susidomėti Sadūnaitės bei kitų lietuvių likimu.

Kun. K. Pugevičius buvo pakviestas padaryti pranešimą apie Lietuvos tikinčiųjų persekiojimą ir ten vykstantį žmogaus teisių varžymą. Pranešimas būtų padarytas suvažiavime, kuris vadinsis "Chicago 2 Consultation on the Helsinki Accord, Human Rights and Religious Liberty in USSR".

Pasitarimas numatytas lapkričio 29-30 Chicago universiteto Center for Continuing Education. Žada dalyvauti Notre Dame universiteto prezidentas Theodore Hesburgh, rabinas Marc Tannenbaum, iš Baltųjų Rūmų dr. Myron Kuropas ir kiti.

BRAZINSKŲ REIKALU

JAV Imigracijos ir Natūralizacijos įstaigos Brazinskių klausimą išsprendė teigiamai ir galutinai sprendimui šį reikalą persiuntė Valstybės departamentui su rekomendacija, kad jiems duotų teisę pasilikti JAV-se nuolatiniam apsigyvenimui.

Dabar Brazinskių likimas pareina nuo Valstybės departamento ir lietuviui nuoširdžiai prašomi laiškais ir telegramomis skubiai kreiptis į Valstybės departamento sekretorių Henry Kissingerį, kad Brazinskams pripažintų politinių pabėgėlių statusą su teise nuolat pasilikti JAV-se.

Laiškų ar telegramų pavyzdžiai Valstybės departamentui
Adresuoti: The Honorable Henry A. Kissinger, Secretary of State, Department of State, Washington, D.C.

Please help Mr. Pranas Brazinskas and his son Algirdas obtain the rights of political refugees and permission to permanently reside in the USA. Extradition would mean death to them.

(Parašas ir adresas)

Pranas Brazinskas and his son, Algirdas, who is married to a US citizen, escaped from the Soviet Union and are now in the USA. Please help them to obtain political refugee status with permission to remain here permanently.

(Parašas ir adresas)

Freedom fighters from Lithuania, Pranas Brazinskas and his son, Algirdas, arrived in the USA and are asking the rights of political refugees with permission to remain here permanently. Please help these refugees from behind the Iron Curtain.

(Parašas ir adresas)

DOVANA — I. VELONSKIENĖS SIUNTINIŲ ĮSTAIGA. Greitas išsiuntimas, specialus įpakavimas, žemos kainos. Siuntiniai gali būti įvairaus dydžio (net ir vokuose — banderolėmis). Negalint atvykti, gavę užsakymą, sudarome pageldaujamų daiktų siuntinį. Mūsų įstaigoj gaunamos visos siuntiniam prekės žemomis kainomis. Darbo valandos nuo 12 iki 6; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 10 iki 6, šeštadieniais nuo 10 iki 5. Sekmadieniais ir pirmadieniais patarnaujama iš anksto susitarus telefonu. Tel. 296-5250. 80-14 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421. Namų tel. 296-5359.

NEW YORK — Lietuvos atsiminimų valanda, šeštad. 4-5 val. WEVD 1330 AM ir 97.9 FM. Music of Lithuania, pirmad. 7:30-8:30 val. vak. WSOU-FM

89.5 anglų kalba. Dr. J.J. Stunimkas, 1467 Force Dr., Mountainside, N.J. 07092. Tel. (201) 232-5565.

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas, 357 Larkfield Rd., E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 368-3733, namų — vakarais — (516) 757-4296.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni koplyčia, Air-conditioned, A.J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public, 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

ANTANAS J. ŠAVELSKIS — lietuvis advokatas — 84-14 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421. Tel. 296-1600, namų tel. TW 7-3061.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidojimo. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

TAISOM RADIOJO IR TELEVIJOS APARATUS spalvotus ir paprastus. Pilnas patarnavimas įdėdant naujas dalis. Aptarnaujame Queens ir apylinkės lietuvių. Naujų aparatų neparduodame. Kreiptis tel. 847-0887. Adresas: Mr. Joe Kazlas, 87-15 Myrtle Avenue, Glendale, N.Y. 11227 (2 blokas nuo Woodhaven Blvd.).

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidojimų direktorius, 426 Lafayette St., Newark, N. J. 07105; tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laidojimo. Modernios koplyčios, oras vėdinamas.

JUOZO ANDRUŠIO Real Estate, Insurance. Apdraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds — pinigų investicijos. Kasdien nuo 9 iki 6 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y. 11421; VI 7-4477

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N. Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami palaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventoms, vestuvėms bei pokyliams tortai, Dalia ir Albertas Radziūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N. Y. 11368. Telef. 779-5156.

MOVED TO LARGER QUARTERS — KORDOL FABRICS by — SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 194 Orchard St. New York, N.Y. 10002, telef. AL 4-8319. Vilnonės medžiagos jūsų artimesiems — importuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostiumams, patams ir suknelėms. Taip pat šilkinės maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Užsikite ir įsiti kalsite!

DALĖ POVILAUŠKAITĖ-SELLEI, sav., "Friendly Spirits Wines & Liquors", 146 E. Main St., New Britain, Conn. 06051. Tel. 224-4808. Didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų gėrimų, maizais ir dideliais kiekiais įvairiom progom. Nuolaidos daromos pagal lėmą kiekį. Užsakymai priimami ir telefonu, reikalui esant pristatoma į namus be atskiro atlyginimo. Patarnavimas malonus ir sąžiningas.

SPARTA—Rašomos mašinėlės įv. kalbomis, radio, spalv. TV, kompiuteriai, įv. biznio mašinos — pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

REDDING ELECTRONICS, spalvotų televizijų bei radijo aparatų taisymo krautuvė, rasite visada gerą patarnavimą. Vincentas Kurinskas, išdirbęs 20 m. RCA Service Co., prieš 5 metus su sūnumi James įsigijo krautuvę ir kviečia visus apylinkės lietuvius į patarnavimus pasinaudoti. Adresas: Redding Electronics, 3414 Fulton St., Brooklyn, N.Y., 11208 (tarp Lincoln ir Autumn gatvių). Tel. 647-2327.

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška gėlių parduotuvė. Gėlės įvairiom progom. 846-5454-9527; vakare: 835-4149. 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. Čia veikia Darbininko spaudos kioskas.

GARSZVOS LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGOS — ŠERMENINĖS: Haven Hill Funeral Home, Inc., 104-38 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418; ir Garszva Funeral Home, 231 Bedford Ave., Brooklyn, N.Y. 11211. Modernios, erdvios ir vėsinamos koplyčios. Jau trečia Garszvos šeimos generacija yra New York State laidojimų direktoriai ir balzamuotojai. Tel. 846-1970. Pageldaujant parūpinamos šermeninės bet kurio miesto daly.

Jau gaunama anglų kalba nauja virimo knyga

LITHUANIAN COOKERY

Agronomės Izabelės Sinkevičienės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugėms amerikietėms. Knyga su plastikiniu aplanku, nugarėlė patogiai suverta. 316 pusl. Kaina 7 dol. Persiuntimui pridėdama 50 c. Užsakymus siųsti adresu: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207. Užsakymam naudokite šią atkarpą:

Užsakau "Lithuanian Cookery" egz. už dol. Persiuntimas

Vardas, pavardė

Numeris, gatvė

Miestas, valstija, Zip

(Parašas ir adresas)

Koncelebravę mišias šv. Pranciškaus šventė spalio 10 Kultūros Židiny. Iš k. I-oj eilėj kun. P. Bulovas, Tėv. K. Bučmys, OFM, prel. J. Balkūnas, vysk. V. Brizgys, Tėv. Pr. Giedgaudas, OFM, kun. J. Aleksūnas, Tėv. B. Ramanauskas, OFM, II-oj eilėj kun. J. Curinskas, Tėv. K. Butkus, OFM, Tėv. L. Andriekus, OFM, Tėv. P. Baniūnas, OFM, III-oj eilėj — Tėv. V. Gidžiūnas, OFM, kun. J. Čekavičius, kun. L. Budreckas. Nuotr. L. Tamoliūčio

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly Published by Franciscan Fathers

341 Highland Blvd. Editorial Office (212) 827-1352
Brooklyn, N. Y., 11207 Business Office (212) 827-1351

Second-class postage paid at Brooklyn, N. Y., Post Office

Subscription per year — \$12.00. Single Copy 25 cents

Eina nuo 1915 m., 1951 m. sujungė AMERIKA, LDS organą DARBININKA ir LIET. ŽINIAS • Prenumerata metams \$12.00 • Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožūra • Pavardę pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA

Po rinkimų

Rinkimai įtampė Amerikos visuomenę. Gal kiek mažiau palietė lietuvių, kurie nuosaikiai žiūrėjo į padėtį. Vieni rėmė respublikonų kandidatą, kiti demokratų. Didelių įtampų ir pasisakymų šį kartą nebuvo.

Rinkimai visada pajudina daugelį mūsų gyvenimo klausimų. Pažada mažinti mokesčius, nedarbą, pažada kovoti, kad būtų didesnis piliečių saugumas. Daug ir labai daug pažadų pa- byra prieš rinkimus. Pažadais norima pritraukti balsų.

Prie abiejų partijų kuris metas veikia tautybių komitetai. Prieš rinkimus ir čia gyvas judėjimas. Kviečia etnines grupes į konferencijas, net į Baltuosius Rūmus, iškelia tų grupių reikšmę, įnašą į Amerikos kultūrą ir jos pažangą. Ir čia lenktyniaujama, kas geriau ir išsamiau atsilieps apie tautines grupes, tas bus artimesnis.

Abu kandidatai į prezidentus priėmė ir lietuvių delegacijas, pasikalbėjo nuoširdžiai, davė visokių pažadų. Tie pažadai visus maloniai nuteikė, nuteikė teigiamai ir tas faktas, kad mus pamatė. Mes buvome reikalingi, buvo reikalingi mūsų balsai. Visos etninės grupės drauge sudaro jėgą. Su ja ir skaitosi, pradeda dialogus, išklauso jų prašymus, pastabas ir šį bei tą pažada.

Tačiau turime būti realistai, turime blaiviai vertinti padėtį. Ne kartą teko stebėti rinkimus. Teko stebėti abiejų partijų platformų pasisakymus. Kiek ten buvo pažadų, bet paskui gyvenimo tikrovė buvo visai kitokia — be tų pažadų vykdymo.

Tiesa, paskutiniuoju laiku kilo didesnis dėmesys taip vadina- mom etninėm grupėm. Daug šiuo klausimu prikalbėta. Bet ir čia realybė buvo etninėm grupėm, skaudė. Kai prezidentas

Fordas skrido į Helsinkį pasirašyti Helsinkio dokumento, jis pareiškime praleido Pabaltijo valstybes. Šių metų savo rinkiminę kampaniją jis net viešai pasakė, kad rytų Europoje Sovietai nedominuoja. Tas posakis davė progos kai kuriems laikraščiams išdėti karikatūrą, kaip kaliniai, pavergtos tautos, tarp savęs kalbasi: "Girdėjai, mus Fordas išvadavo!" Čia pat stovi pavergęjų ginkluotos sargybos.

Ginkluotos sargybos ten pasilik, jos nepakeis savo nusistatymo, nesitrauks. Priešingai, jos vykdys dar didesnę ofensyvą.

Ir pačioj Amerikoje po visų rinkimų pažadų niekas nepasikeis. Gyvenimas tekės su mažom permainingom, bet tos permainingos neliuos Sovietų okupuotų kraštų, nelies Baltijos kraštų. Praeitą savaitę New York Times rašė, kodėl Fordas taip pasisakė savo rinkiminės propagandos metu. Esą, Amerikos vyriausybė tuos Pabaltijo kraštus visai nurašė, nurašė, kad vėl nebūtų šaltojo karo, įtampos, kad Sovietai nebūtų tokie agresyvūs. Ši pažiūra nesikeis Valstybės departamente, nesvarbu, kas būtų prezidentu. Keičiasi tik didieji pareigūnai, prezidentas, sekretoriai, šiaip didžioji dalis valdžios aparato nesikeičia. Jie ir vykdo iš anksto nustatytą suplanuotą politiką.

Tokiu atveju lieka tik vienas paprastas sprendimas — nelaukti geresnių laikų, o visą laiką budėti ir aktyviai veikti. Veikti per spaudą, kongresą, visais kanalais spausti vyriausybę, kad nepripažintų okupacijos ir palai- kytų gyvą laisvės idėją tuose kraštuose. Sutiksime daug kliūčių, bet kiekvienai rinkimui atneša ir naujus draugus. Pasinaudo- kime visom pažintim, kad mūsų veikla būtų kuo sėkmingesnė. Nelaukdami nieko gero, turime stengtis, kad nebūtų blogiau.

Mielas p. Stony,
Š. m. rugsėjo 14 Draugas išspausdino Tamstos straipsnį "Ko labiausiai reikia lituanistinei mokyklai".

Žinau, kad Tamsta esi lituanistas, buvęs mokytoju laisvoj Lietuvoje ir, jei neklystu, esi kurį laiką talkinęs lituanistinę mokyklą ir čia, tremty, dėstydamas lietuvių kalbą; tad man labai gerai suprantamas Tamstos susirūpinimas lituanistine mokykla. Tačiau aš nesutinku su kai kuriomis mintimis, išreikštomis minėtam Tamstos straipsnyje. Esu diskutavęs Tamstos straipsnį ir su kai kuriais lituanistinių mokyklų mokytojais ir mokinių tėvais, tad čia reiškiamos mintys bus ne tik mano vieno.

Nors kai kurie dalykai ir buvo reikalingi iškelti ir pabrėžti mokslo metų pradžioje, kaip pvz., stoka mokinių entuziazmo, reikalas visus mokyklinio amžiaus vaikus leisti į lituanistinę mokyklą, parama ir pagarba lituanistinei mokyklai, bet, rašydamas apie kitus dalykus ir interpretuodamas šiuos, ką tik minėtus, Tamsta tuo savo straipsniu esi daugiau sudrumstęs mokyklinio darbo nuotaikas, negu padėjęs lituanistinei mokyklai.

Tamstos straipsnio dalis, pavadinata "Reikia ne už pinigų dirbančių mokytojų" daugelį skaitytojų labai nustebino, o mokytojus tiesiog užgavo. Užgavo dėl to, kad Tamsta iš savo paties duotų dviejų pavyzdžių (kad "viena apysenė moteris paprašė jai duoti tiek pamokų, kad gautų už vieną šeštadienį 25 dol.", o "kita jauna mokytoja išėjo dirbti į krauruvę, nes ten daugiau moka") pasidarei

AR MOKYTOJAM ATLYGINTINA?

Rytinio Atlanto pakraščio lituanistinių mokyklų inspektoriaus Antano Masionio atviras laiškas M. Stoniui dėl jo straipsnio "Ko labiausiai reikia lituanistinei mokyklai"

sau per daug bendrą išvadą. Cituoju Tamstos tuoj po minėtų pavyzdžių padarytos išvados žodžius: "Taigi dabar dalis mokytojų jau dirba už pinigus, ypač tose mokyklose, kur už pamoką didesnis užmokestis". Kokia mokytojų dalis? Logiškai galvojant, pagal Tamstos prielaidą, tai tik tos dvi moterėlės, viena "apysenė", kita "jauna", Tamstos žodžiais tariant. Jeigu taip, tai čia ne dalis mokytojų, bet tik maža, labai maža dalelytė, nes praėjusiais metais lituanistinėse mokyklose dirbo iš viso 317 mokytojų. Šių metų statistika dar nesuvesta, bet manau, kad ir šiais mokslo metais jų skaičius nebus mažesnis. Jeigu taip, tai argi vertėjo Tamstai dėl tų dviejų mokytojų, kurios taip "užsiprašė" už šeštadienio darbą mokykloje, mesti tokį kaltinimą visiem mokytojams ir skirti gerą dalį savo straipsnio įrodinėjant, kad lituanistinei mokyklai labiausiai reikia ne už pinigų dirbančių mokytojų? Negi Tamsta, p. Stony, drįstum tvirtinti, kad tie mokytojai, kurie dabar dirba, irgi vedė derybas su mokyklos vadovybėmis ar tėvų komitetais, reikalaudami atlyginimo, ir tik dėl to sutiko dirbti, kad jiems nusišypsojo laimė, geresnė negu tom moterėlėm, ir jie gavo, kiek prašė?

Tiesa, dabar jau nėra nė vienos lituanistinės mokyklos, ku-

rių mokytojai nebūtų šiek tiek atlyginami už sugaištą šeštadienio laiką, bet ar Tamsta žinai, kad dar yra mokyklų, kurių mokytojai gauna tik po pusantro dolerio už šeštadienio valandą? Pagaliau paimek kad ir tokias mokyklas, kur mokytojas gauna iki trijų dolerių už valandą, bet jis turi važiuoti iki 30 ir daugiau mylių į mokyklą, mokėti greitkeliais kelio muitus, mokėti už tiltus, pvz., važiuojant į New Yorko mokyklą. Kai kuriem mokytojams susidaro apie trys doleriai tik muitų. O kur gazolinas, kiti dalykai? Ir Tamsta tokius mokytojus vadini dirbančiais už pinigus? Baisūs čia pinigai, kai dabar mažiausias paprastos ne šeštadienio valandos atlyginimas paprasčiausiam fabrike yra iki dviejų su puse dolerio!

Dar blogiau, kad Tamsta čia dar nesustoja, bet tuoj pat, po aukščiau sumintų citatų ir Tamstos padarytų išvadų, kad dalis mokytojų jau dirba už pinigų, kitoj eilutėj štai kaip samprotauji: "Reikėtų, kad mokytojais būtų tie žmonės, kuriems rūpi savo tautos reikalai, lietuviybės išlaikymas, savo mokyklos vardo kėlimas, lietuviškas vaikų auklėjimas". Ne, manau, p. Stony, kad Tamsta pats tiki tuo, ką rašai. Negi visi tie mokytojai, kurie šiandien dirba lituanistinėse mokyklose, ypač tie, kurie Tamstos manymu dirba "už pinigų", jau visiškai

nesirūpintų tautos reikalais, negi jiems visai nerūpėtų lietuviškas vaikų auklėjimas? Mano giliu įsitikinimu, visi šiandien dirbantieji lituanistinių mokyklų mokytojai yra tikri idealistai, nes visa jų dauguma, išdirbę visą savaitę, vieni fabrikuose, kiti įstaigose, norėtų šeštadieniais irgi pailsėti, pasitvarkyti namie, apsipirkti, bet jie tuos šeštadienius aukoja visuomenės labui. Sakau, aukoja, nes kad ir aukščiausias šiandien mokamas lituanistinė mokyklą atlyginimas niekad nebus pakankamas atlyginti už kiekvienam tokį brangų šeštadienio laiką. O juk yra ir tokių mokytojų, kurie tuos savo šeštadienius aukoja daugiau negu dvidešimt metų. Priegiti jiems etiketę dirbančių už pinigų yra daugiau negu nesupratimas.

Tamstos idealisto mokytojo supratimas yra kitoks. Jo apibūdinimas vis sukasi apie tai, ar jis dirba už atlyginimą, ar ne. Negalima suprasti, kodėl Tamsta toks rūstus tiems, kurie gauna tą menką dolerį už savo darbą, nes toliau, tame pačiame savo straipsnio skyriuj, duoti tokių idealisto mokytojo pavyzdžių: rašai, kad laisvoj Lietuvoje mokytojas "tūnodavo" tolimiausiam užkampy ir dirbdavo, mokesčius atskaicius, tik už 140 litų, kad vokiečių okupacijos metais dirbo tik už tokį atlyginimą, jog tegalėjo už jį nusipirkti tik du kilogramus lašinių ar sviesto, o Vokietijos stovyklose dirbo tik už du pakelius cigarečių per savaitę. Ir tuoj pat, po šitokio idealisto mokytojo apibūdinimo, štai kokią išvadą Tamsta padarai: "Tokių mokytojų reikia ir net labai reikia (mano pagr.) šių dienų lituanistinei mokyklai. Ieškodami jų, raskime juos ir leiskime jiems dirbti. Nepamirškime, kad tokių yra ir tarp jaunimo."

Perskaicius šituos, ką tik cituotus žodžius, persėsi tokie klausimai: jeigu yra tokių idealistų, kurie norėtų dirbti be jokio atlyginimo, tai kur jie tūno, kur jie slapstosi, kodėl jų reikia ieškoti, kodėl jiems reikia lankstytis?

(Bus daugiau)

Maironio lituanistinės mokyklos pirmasis skyrius su mokytoja Elena Ruzgiene. Nuotr. P. Bivainio

EVOLIUCINIO MADINGUMO ĮVAIROVĖS

DR. TOMAS ŽIŪRAITIS, O.P.

šį straipsnį cituodami, vartosime tokią jo santrumpą: LDPA; pabraukta cituojant).

Ne tik plačioji, bet ir "siauroji" visuomenė iš viso yra konservatyvi, todėl ji ir laikosi "senų" ir būtinų tradicijų, priešingų visokioms "pažangioms" naujovėms ir, sakysim, evoliucionistų prasimanymams, kurie vadinata tariamąją evoliuciją *teorija*, net *faktu*, tartum teorija ir faktas reikštų vieną ir tą patį dalyką, kaip tai esame pabrėžę šio straipsnio 11-oje atkarpoje.

Mokslo pasaulyje "evoliucijos teoriją" biologijoje net rimčiausių oponentų buvo ir yra. Patys didieji evoliucionistai, dažnai patys sau prieštaraudami, štai ką yra pasakę apie "evoliucijos teoriją" biologijoje.

DARWINAS: "From these several considerations, it cannot be doubted that the geological record, viewed as a whole, is extremely imperfect; but if we confine our attention to any one formation, it becomes much more difficult to understand why we do not therein find closely graduated varieties between the allied species which lived at its commencement and at its close" (Charles Darwin: *The Origin of Species*, New York and Toronto, 1958, p. 298).

Tai paties Darvino žodžiai, kurie priešingai pabrėžia tai, kas Leonardo Dambriūno toje citatoje pasakyta. Juo labiau, kad

Darvinas savo laiškuose net šitaip skundžiasi:

"Often and often a cold shudder has run through me, and I have asked myself whether I may not have devoted my life to a phantasy. (...) 'I had awful misgivings; and thought perhaps I had deluded myself, like so many have done, and I then fixed in my mind three judges, on whose decision I determined mentally to abide' (Francis Darwin, Editor: *The Life and Letters of Charles Darwin*, Vol. II, New York, Basic Books, Inc., 1959, p. 25, 28).

Taigi, gana dažnai krečiantis šaltis nuriedėdavo Darvino pečiaus, kai jis pagalvodavo ypač apie tą savo tarptautinės propagandos išgarsintą knygą — apie "Rūšių kilmę", rodančią, tartum jis visą savo gyvenimą būtų pašventęs fantazijai, apie kurią jis kalba ir kituose savo laiškuose. Toji "Rūšių kilmė" Darwinui būdavo baisių ir nuogastavimų pasireiškiančių minčių priežastimi. Tai priežastis, kuri jį vertė pagalvoti dar ir apie tai, kad jis savo mokslu greičiausiai pats save apgaudinėjo, kaip tai yra daug kam psitaikę. Ir savo tam tikrais patarėjais bei "ekspertais" (three judges) Darvinas galų gale ėmė ir nusivylė.

Turint mintyje ir kitus Darvino laiškus, lengva suprasti, kodėl jis buvo ne tik nusivylęs, bet ir melancholiškas dėl tos savo "Rūšių kilmės", nors jis ją

vadina pagrindiniu veikalu ("my larger work"). Rašydamas laišką savo artimiausiam draugui ir patarėjui bei darvinizmo gal populiariausiam skelbėjui Anglijoje botanikui Thomas Huxley, Darvinas savo mokslo klaidingumą išpažino šitaip:

"My God, is not the case difficult enough without its being, as I must think, *falsely* made more difficult. I believe it is all my own fault—my own d-----d (damned — T.Ž.) candour..." (Francis Darwin and A.C. Seward, Editors: *More Letters of Charles Darwin*, Vol. I, New York, D. Appleton and Company, 1903, p. 230).

Taip Darvinas, pirmiausia paminėjęs Dievą, o paskiau "draugiškai" nusikeikęs ("d-----d"), padėkojo 1862 tam Huxley, išpažindamas savo paties aną klaidą ir savo "prakeiktą atvirumą"... Pasirodo, kad tokiu atvirumu pasižymėjo Darvino klaidingi samprotavimai ypač rūšių kilmės klausimais.

Vyresnis Darvino brolis Erasmus (Erasmus), labai gerai žinodamas savo brolio vargus ir nusivylimus bei melancholiją, mėgino jį paguosti šiais žodžiais:

"In fact the *a priori* reasoning is so entirely satisfactory to me that if the facts won't fit in, why so much the worse for the facts is my feeling" (Francis

Darwin, Editor: loc. cit., p. 29; mano pabraukta — T.Ž.).

Taigi, jeigu faktai nesiderina su Darvino tais "a priori" samprotavimais, visiškai patenkinančiais Erazmą, juo blogiau tokiems faktams. (25)

Čia jau ne faktai apsprendžia "Rūšių kilmę", bet pastaroji "apsprendžia" pačius faktus. Ir tokie Erazmo broliški samprotavimai nenuramino Karolio (Charles Darwin). Suprantama, kodėl jis savo "Rūšių kilmės" paskutiniame puslapyje kalba net apie Kūrėją ("the Creator"), pabrėždamas jo štai kokią evoliucinę galią:

(Bus daugiau)

(25) Samprotavimai "a priori" — tai samprotavimai, pasižymį savavališkumu. Tokie samprotavimai rodo, kad jau iš pat pradžių, iš anksto sprendžiama, nelaukiant, kol atskleista faktų tiesa — "prakalbinti faktai" — patvirtins ar nepatvirtins skelbiamą dalyką, teoriją, pavyzdžiui Darvino "Rūšių kilmę". Ši kaip tik labiausiai ir pasižymi tokiomis samprotavimais, išimčių neminint. Thomas Huxley tvirtina, kad "Rūšių kilmės" teisingumas yra neginčijamas, nes jis, skelbdamas ir ginamas darvinizmą, nesuko galvos nei dėl darvinizmo faktų, nei dėl jo teisingumo stokos.

II) Įvairiops kilmės evoliucinis madingumas

Kritikuodamas ir "patikslindamas" Antano Maceinos pasisa-

kymus pasaulėžiūros, vadina- mosios evoliucijos ir Teilhardo de Chardino tariamojo mokslo klausimais, Leonardas Dambriūnas tarp kitko rašo: "Plačioji visuomenė aplamai yra konservatyvi. Tačiau mokslo pasaulyje šiandien evoliucijos teorijai biologijoje rimtų oponentų nėra. Ir minėtame suvažiavime Chicagoje jų nebuvo (1959 minint Darvino knygos *Apie rūšių kilmę* — "On the Origin of Species" šimtmetinę sukaktį — T.Ž.). Net ir minėtoji katalikų enciklopedija (New Catholic Encyclopedia, 1967, Vol. V, T.Ž.) evoliuciją biologijoje vadina, kaip matėm *teorija*, ne *faktu*. Todėl kai sakome, kad pasaulėžiūra turi remtis tikrove, bent jai neprieštarauti, tai ji neturi prieštarauti ir tam, anot enciklopedijos, evoliucijos faktui. Kas jam norėtų prieštarauti, pirmiau turėtų įrodyti, kad tokio fakto nėra" (Leonardas Dambriūnas: str. "Pasauležiūra, evoliucija ir Teilhard de Chardin", išsp. *Aiduose*, 1973, Nr. 4, p. 176;

IŠ PAVERGOTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— 1976 metų data išleisti du tomai **Simono Daukanto raštų**. Leidinį sudarė filologijos mokslų kandidatas **Vytautas Merkys** (g. 1929). Jis parašė įvadą, kuriame aptaria S. Daukanto gyvenimą, veiklą ir raštų pobūdį. Pagal išlikusius S. Daukanto rankraščius, nuorašus ir spausdintus šaltinius tekstus spaudai paruošė B. Vanagienė. Į tuos du tomus sudėti ne visi S. Daukanto raštai. Ten pateko tik "Darbai senųjų lietuvių ir žemaičių", "Būdas senovės lietuvių kalnėnų ir žemaičių", "Pasakojimas apie veikalus lietuvių tautos senovėje", S. Daukanto parašytos pratarinės įvairiomis išverstomis ar paties parašytomis praktinio turinio knygelėmis ir 36 S. Daukanto laišškai. Tie išlikę laišškai yra ypatingai svarbūs dokumentai S. Daukanto erudicijai ir pažinimui. Leidinio vertę pakelia ir paruoštas S. Daukanto vartotų retesnių žodžių žodynas. (Veikalą jau galima gauti ir "Four Continent Book Corp." knygyne New York). Į šį dvitomį nepateko "Istorija žemaitišką" — du tomai, tautosakos rinkiniai ir daugybė smulkesnių S. Daukanto veikalų ir vertimų. Šis dvitomis yra pirmas rimtas dėmesys S. Daukanto literatūriniam palikimui (1955 išleistas S. Daukanto raštų tomas teistenkino tik veikalų ištraukomis).

— Lituanistinės bibliotekos serijoje išleistas Vilniuje (1976) ir **Silvestro Valiūno** visas literatūrinis palikimas leidinyje **ANT MARIŲ KRANTŲ**. Leidinį paruošė Regina Mikšytė.

— Naujausios Juozo Grušo

dramos išleistos Vilniuje (1976) leidinyje **ŠVITRIGAILA**. Tai penkios dar niekur nespausdintos dramos: "Švitrigaila", "Ugnis", "Smalkės", "Pijus nebuvo protingas" ir "Cirkas". Knyga turi 469 psl., tiražas 8000 egz.

— Pagal išlikusius M.K. Čiurlionio laiškus yra sukurtos ir šiuo metu Lietuvoje vaidinamos dvi dramos: Kauno dramos teatras vaidina (rež. J. Vaitkus) E. Ignatavičiaus ir J. Vaitkaus parašytą dramą "Svajonių piligrimas", Klaipėdos dramos teatras vaidina J. Glinskio parašytą dramą "Po svarstyklių ženklų" (rež. P. Gaidys). Abudu veikalai turi daug simbolikos, rodo neramius Čiurlionio meninius ieškojimus, poetinius svarstymus, neribotą grožio ilgesį. Spauda rašo, kad abu veikalai publikos gausiai lankomi.

— **Panevėžio dramos teatras** (vyr. režisierius J. Miltinis, rež. V. Blėdis) visą mėnesį (nuo rugsėjo 11 iki spalio 10) viešėjo Leningrade. Per tą laiką suvaidino 46 spektaklius. Iš lietuviš-

kų veikalų vaidino tik K. Sajos "Devynbėdžius" ir A. Laurinčiuko "Akimirka teisybės". Kiti vaidinti veikalai buvo: B. Jonsono "Volponė", A. Strindbergo "Mirties šokis" ir H. Ibseno "Hedda Gabler". Vietinė rusų spauda panevėziečių gastroles vertino labai palankiai, spausdino pasikalbėjimus su rež. J. Miltiniu, su žymiuoju aktorium D. Banioniu. Panevėžio dramos teatras Sovietų Sąjungoje yra įsigijęs didelį vardą. Jo sėkmingos gastrolės buvo 1974 Maskvoje, 1975 Tbilisyje (Gruzijos sostinėje).

— Vilniaus operos solistė **Aušra Stasiūnaitė** tarptautiniame vokalinių konkursų, kuris vyko Italijoje, Verčelio mieste, šalia Milano, laimėjo pirmąją vietą. Konkurse dainavo 40 dainininkų iš įvairių pasaulio kraštų. Tačiau jaunos lietuviškos solistės laurus aptemdo žinia, kad ji konkurse atstovavo ne Lietuvai, o Sovietų Sąjungai...

— Rusiškam menui tarnauja ir talentingas operų dirigentas **Algis Žiuraitis**, Mykolo Bukšos mokynys. Nuo 1954 jis pasiliko Maskvoje, o nuo 1960 yra Maskvos Didžiojo teatro dirigentas.

Pr. N.

IŠ LIETUVOS KATALIKŲ BAŽNYČIOS KRONIKOS

Telšiai

1975 kovo 28 Telšių ligoninėje vėdaus ligų skyriuje gulintis silpnas ligonis prašė pakviesti jam kunigą. Sanitarė Zdanavičiūtė pakvietė kunigą, kuris ligonį aprūpino šv. sakramentais. Ligoninės vyr. gydytojas Pažira, sužinojęs apie kunigo pakvietimą pas ligonį, 1975 balandžio 16 parašė tokį įsakymą (Nr. 237):

"Dėl drausminių nuobaudų med. seseriai Bidvienei, sanitarėms Daračienei ir Zdanavičiūtei.

Šių metų kovo 28 vakare vėdaus ligų skyriuje dirbo med. sesuo Bidvienė ir sanitarė Daračiene. Stomatologinio skyriaus

Iš Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos Nr. 23

(atkelta iš 1 psl.)

apie religijos laisvę Tarybų Sąjungoje ir Lietuvoje.

Vysk. V. Sladkevičius šį pasiūlymą atmetė ir vaziuoti į Ameriką griežtai atsisakė. Jis pareikalavo, kad pirmiausia būtų atitaisyta skriauda — leista po 15 metų tremties užimti Kaišiadorių vyskupijos sostą. Dabartinio metu vysk. V. Sladkevičius gyvena nežmoniškos sąlygose ir yra diskriminuojamas tiek dvasinės, tiek civilinės valdžios. Panevėžio kurija, valdžios inspirojuojama, mirus N. Radviškio klebonui Br. Šukui, privertė vysk. V. Sladkevičių eiti klebono pareigas mažoje kaimo parapijoje ir paskęsti smulkių remontų rutinoje.

Balandžio pabaigoje vysk. J. Labukas pakvietė vysk. V. Sladkevičių atvykti į Kauno kuriją. Vysk. V. Sladkevičius nuvyko pas vysk. J. Labuką ir dar kartą pareiškė, kad esamose sąlygose jis į JAV vykti negalės. Tada vysk. J. Labukas pareiškė, kad tokiu atveju vysk. V. Sladkevičius visam amžiui galės likti

tremtyje, ir pridėjo: "Aš sakiau jums, kad tave užpuls chunveibiniai". (Labai dažnai atsakinę kurių darbuotojai ir kai kurie kunigų seminarijos profesoriai uoliausius kunigus vadina šiuo importuotu kinišku vardu. Ši titulų uoliesiems kunigams suteikė Valstybės saugumo komiteto pareigūnai).

Vysk. V. Sladkevičius buvo bandomas prievarta įjungti į K. Tumėno organizuojamą delegaciją dėl kelių priežasčių. Visų pirma, garbingą vyskupą norima sukompromituoti tikinčiosios visuomenės akys. Ateistai nemėgsta kankinių. Jiems geriau tinka dezertirai ir nuolaidžiautojai. Pats vysk. V. Sladkevičius galvojo, kad jam gali nebeleisti grįžti ir tada tektų visam laikui pasilikti kitoje tremtyje.

Šių metų pradžioje Religiniių reikalų tarybos įgaliotinis K. Tumėnas visose Lietuvos kurijose skaitė paskaitas apie ekonominę krašto padėtį ir Bažnyčios reikalus. Tumėno išvada maždaug tokia: dekanai privalo stengtis, kad kunigai tylėtų, nerašytų protestų, kad gal būtų pavyks susitarti su Vatikanu dėl naujų vyskupų paskyrimo.

Pazadėjo leisti atspausdinti ribotą kiekį maldaknygių. Katekizmų leisti griežtai atsisakė. Taigi civilinės valdžios nuotai Kos Bažnyčios atžvilgiu nepasikeitė.

Neseniai Lietuvoje lankėsi kard. Alfredas Bengsch. Kalbama, kad vysk. J. Labukas pakviestas su revizitu į Berlyną. Kelionėje jį lydės kun. dr. Butkus, turintis pilną civilinės valdžios pasitikėjimą. Kunigai ir tikintieji mano, kad per vyskupą J. Labuką tarybinė valdžia pasiūlys Apaštalių Sostui kompromisą: vysk. V. Sladkevičiui leisti grįžti į Kaišiadorių vyskupijos sostą, o Vilniaus arkivyskupijos sostą atiduoti kun. dr. V. Butkui. Vysk. J. Steponavičius visam laikui liktų tremtyje. Jei šis planas įvyktų, tai būtų pati skaudžiausia mūsų religinio gyvenimo tragedija.

Kunigų seminarijos rektorius kun. dr. V. Butkus — aktyvus komunistinio taikos šalininkų judėjimo dalyvis. Jis laisvai važinėja į užsienį ir bent trečdalis mokslo metų praleidžia ne seminarijoje, kurios dvasinis ir moralinis lygis nepavydėtinas ir visiems kelia susirūpinimą. Dėl valdžios nustatyto limito nėra kiekybės, o dėl seminarijos vadovybės aplaidumo nėra kokybės. Seminarijos rektorius savo asmeniškame gyvenime turi daug priekaištų. Prieš keletą metų kun. S. Tamkevičius raštu atkreipė vysk. J. Labuko dėmesį dėl rektoriaus kai kurių asmeninio gyvenimo užkulisių. Tačiau pas mus įsigalėjęs dėsniš — ką globoja civilinė valdžia to neliečia kanonų teisės kodeksas. Jei kun. V. Butkus taptų vyskupu, tai būtų didžiulė Lietuvos Katalikų Bažnyčios nelaimė ir didelis džiaugsmas bedieviams, griauantiems Bažnyčią iš vidaus.

Garbingieji Ganytojai, mūsų tautos ištikimieji Bičiuliai, šį tautos skundą prašome padėti prieš šv. Tėvo kojų.

"Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos" redakcija

1976.V.9.
Gerojo Ganytojo sekmadienis

Šv. Pranciškaus garbeisuruošto akademijoje atlieka Bacho kūrinių pianistė Dalia Sakaitė, į gaidas verčia Ritonė Ivaškaitė, gieda sol. Jūratė Veblaitytė-Litchfield, fleita groja Barbara Robertson, smuiku — Herbert Edwards. Nuotr. L. Tamošaitis

sanitarė Zdanavičiūtė organizavo religines apeigas. Vidaus ligų skyriaus darbuotojos nieko "nematė", nors iš palatos buvo išprašyti keli ligonys į koridorių.

Ryšium su tuo įsakau:

1. Už skyriaus ligonių apsauginio režimo pažeidimą ir religinių apeigų organizavimą med. seseriai Bidvienei, sanitarėms Daračienei ir Zdanavičiūtei pareikšti papeikimą.

2. Su šiuo įsakymu supažindinti visus med. darbuotojus.

Telšių raj. centrinės ligoninės vyr. gydytojas Pažira."

-o-

Širvintos. Viktorija Gurskienė, jau 9 metai sąžiningai dirbanti tarpkolūkinėje statybos organizacijoje, 5 metus buvo eilėje gauti pirkti motociklą. 1975 metais organizacijos profsąjunga vienbalsiai pripažino Viktorijai Gurskieni ir jos vyrui, dirbančiam toje pačioje įstaigoje, paskyrimą gauti pirkti motociklą. Nepaisant profsąjungos nutarimo, Širvintų rajono vykdomojo komiteto spaudimu paskyra buvo atimta, o Gurskams ironiškai buvo pasakyta: "Eikite pas kleboną, tegul jis jums duoda motociklą".

-o-

Gelazių (Panevėžio raj.). 1975 rugpjūčio 18 ir 29 naktį nežinomi asmenys, įsibrovę į Gelazių bažnyčią, pagrobė monstranciją su Švč. Sakramentu, tris kielikus ir pateną. Buvo pranešta Panevėžio milicijai, bet nusikaltimo tirti niekas neatvyko. Rugsėjo 3 dienos naktį vagys vėl įsibrovė į Gelazių bažnyčią. Vėl buvo pranešta milicijai. Po antro apipilimo atvyko milicija. Rugsėjo 15 viename sode buvo surasta numesta monstrancija... Į Panevėžio milicijos gautas toks raštinėkas atsakymas: "Pranešame, kad Jūsų 1975 rugpjūčio 29 pareiškimas dėl bažnyčios išplėšimo išžiūrėtas. Kas paėmė bažnyčios daiktus, paieškos priemonėmis nenustatyta. Pagal esamą pareiškimą yra atsisakyta kelti baudžiamąją bylą vadovaujantis LTSR BKP 131 str. ir BK 8 str. dėl veiklos mažareikšmingumo. — Panevėžio rajono vidaus reikalų skyriaus viršininkas (S. Kerbedis). 1975.X.15."

-o-

Vilnius. Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčios (Žvėryne) išorinė sienos pusėje, nišoje, stovėjo Švč. Mergelės Marijos statula. Ją žmonės labai mylėjo, puošė gėlėmis, nuolatos prie jos meldėsi.

1975 gruodžio 31 naktį į Naujuosius Metus nežinomi piktdariai šią statulą permušė pusiau ir numušė rankas.

Šumskas (Vilniaus rajonas). 1976 vasario mėn. apylinkės pirmininkas pasikvietė invalidą pensininką Zigmą Podverskį, dirbantį Šumsko bažnyčioje zakristijonu, ir pareikalavo, kad mestų darbą bažnyčioje, nes priešingu atveju bus atleisti iš darbo jo sūnus, gyvenęs atskirai ir vietos tarybiniame ūkyje einąs partinės organizacijos sekretoriaus pareigas, ir sūnaus žmona, mokytoja su aukštuoju išsilavinimu.

-o-

Kauno raj. 1976.II.11 buvo krata Girionii gyvenvietėje pas Henriką Klimašauską, dirbantį Kauno miesto statybos projektavimo institute inžinieriumi.

Kratoje dalyvavo 4 saugumo darbuotojai, kurių tarpe buvo saugumiečiai Linauskas ir Lazarevičius. Krata truko 6 valandas. Iškrėstas butas ir sodo dėžė. Paimti asmeniniai dokumentai, laiškai ir daug rankraščių. Ieškomos A. Solženicyno knygos "Gulago salynas" saugumiečiai nerado.

Henrikas Klimašauskas sumintas ir laikomas Kauno saugume.

Jurbarkas

1975 pradžioje Jurbarko milicijos vaikų kambario inspektorė išsikvietė medicinos seserį Kleiniene ir įspėjo:

— Jeigu jūs leisite savo sūnų į bažnyčią ir Mišiose patarnauti, tai iš Jūsų bus atimtos motinystės teisės.

— Sūnui lankyti bažnyčią aš nedraudžiau ir nedrausiu, — atsakė Kleiniene. — Kai sūnus pradėjo patarnauti Mišiose, pasidarė geresnis, klusnesnis, stropesnis moksle. Motinystės teisės atimkite tiems, kurių vaikai blogai auklėjami. Štai neseniai chuliganai išdaužė mūsų mokyklos langus, nusiaubė mokyklos vaistinė, sulaužė suolus. Ar tų vaikų tėvams jau atimtos tėvystės teisės? Mano sūnus jokio nusikaltimo nepadare, tai kodėl man norite atimti motinystės teisės?

— Čia jau ne mano reikalas, — aiškino inspektorė. — Man įsakyta išaukščiau jus įspėti ir aš savo pareigą atlikau.

Vilnius

1974 gruodžio mėn. saugumas darė kratą pas vilnietį Terleaką. Ant sienos pamatę demokratinėje Lenkijoje išleistą XV

a. Lietuvos žemėlapi, pakėlė triukšmą.

Nejaugi Lietuvoje į tokius žemėlapius žiūrėti yra nusikaltimas?

-o-

1974 pabaigoje CK perorganizavo Pedagoginio instituto istorijos fakultetą, sujungdamas jį su pedagogikos fakultetu. Dekanu paskirtas neistorikas Bajorūnas. Šiame naujame fakultete ateistiniam darbi vadovauti paskirta A. Gaigalaitė.

Mažeikiai

1972 vasario 16 Mažeikių rajone, Gruzdės kaime buvo iškelta trispalvė vėliava. Saugumas nustatė, kad tai padarė Vl. Majauskas, 25 m. amžiaus vairuotojas. Jis buvo išgabentas į psichiatrinę ligoninę.

Santaika

1975 gegužės 27 į Santaikos apylinkę buvo iškviestas Santai-
kos klebonas kun. P. Orlickas. Čia jo laukė Alytaus rajono Vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotojas Jančiauskas, Santai-
kos apylinkės pirmininkas Aliulis ir aštuonmetės mokyklos direktorė. Pavaduotojas Jančiauskas paprašė, kad rajonas gautų skundą, jog Santaikos klebonas nesilaikęs tarybinių įstatymų ir leidžias vaikams patarnauti šv. Mišiose. Kun. Orlickas patarė aštuonmetės mokyklos direktorei liautis skųsti jį rajono valdžiai, o rajono pareigūnams — labiau rūpintis chuliganais, o ne keliais mišiose patarnaujančiais vaikais.

Gudžiūnai

1975 metais buvo sumažintas elgesio pažymys iki patenkinamo Gudžiūnų vidurinės mokyklos (Kėdainių raj.) 8 klasės mokiniai Eugenijai Venskuskaitė už tai, kad ši gavėnijos metu atsisakė organizuoti mokyklos pasilinksminimus ir pati juose nedalyvavo.

Statement of ownership, management and circulation

1. Title of publication — Darbininkas. 2. Date of filing — Oct. 1, 1976. 3. Frequency of issue — weekly. A. No. of issues published annually — 52. B. Annual subscription price — \$12.00. 4. Location of known office of publication — 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207, Kings County. 5. Location of the headquarters or general business offices of the publishers — 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207. 6. Names and complete addresses of publisher, editor and managing editor. Publisher — Franciscan Fathers, 361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207. Editor — Dr. Rev. Cornelius Bucmys, OFM, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207. Managing editor — Rev. Peter Baniūnas, 361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207. 7. Owner — Franciscan Fathers, 361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207. 8. Known bondholders, mortgages, and other security holders owning or holding 1 percent or more of total amount of bonds, mortgages or other securities — None. 9. For

completion by nonprofit organizations authorized to mail at special rates — The purpose, function, and nonprofit status of this organization and the exempt status for Federal income tax purposes have not changed during preceding 12 months. 10. Extent and nature of circulation: average no. copies each issue during preceding 12 months; actual no. copies of single issue published nearest to filing date (in parentheses). A. Total no. copies printed — 4500 (4500). B. Paid circulation — 1. Sales through dealers and carriers, street vendors and counter sales — 120 (100). 2. Mail subscriptions — 3933 (3898). C. Total paid circulation — 4053 (3998). D. Free distribution by mail, carrier or other means samples, complimentary, and other free copies — 115 (108). E. Total distribution — 4168 (4106). F. Copies not distributed — 1. Office use, left over, unaccounted, spoiled after printing — 252 (342). 2. Returns from news agents — 80 (52). G. Total — 4500 (4500). 11. I certify that the statements made by me above are correct and complete. — Fr. Peter Baniūnas.

MIELAS LIETUVI,

Tautos Fondo tikslas yra Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto išlaikymas ir Lietuvos laisvės bylos finansavimas. Aukos didelės ar mažos, sudėtos kartu sudaro sumą, kuri įgalina šią organizaciją atlikti savo paskirtį. Gavę auką, prisiųsime kvitą. Aukos yra nurašomos nuo mokesčių (tax exempt).

Tautos Fondo Valdyba

Lithuanian National Foundation, Inc.
(Tautos Fondas)
P.O. Box 21073, Woodhaven, N.Y. 11421

Lietuvos laisvės bylai remti siunčiu auką \$.....

Vardas ir pavardė

Adresas

Data

APIE VASARĄ, ŽAIBUS, ČIOBRELIUS

ATOSTOGOS KENNEBUNKPORTE

PAULIUS JURKUS

7

Dienos čia būna panašios viena į kitą. Pusryčiai—8 v., pietūs—12 v., vakarienė—6 v.v. Tarp jų trijų valgių viskas ir rikiuojasi.

Sunkiausia atsikelti pusryčiam. Atostogų krašte miela pamiegoti. Todėl buvo ne vienas, kuris pramiegojo pusryčius. O kas netingėjo atsikelti, tas ant stalo rado ir kiaušinių, ir košės, ir varškės, įvairių mėsų, sūrių. Žinia, tokie pusryčiai pradami apelsinų sunka, baigiami kava.

Nuo pusryčių iki pietų laiko nedaug. Vieni skuta į miestelį, neša laiškus, nori šio to nusipirkti. Jei greitai apsisuka, tai dar turi laiko pasimaudyti. Paprastai tokie atbėga į baseiną ir tuoj krenta į vandenį. Baseinas turi jūros vandenį. Patogu į vandenį įlipti. Kas nori, gali šokinėti, nardyti. Daugiausia čia jaunieji tik šoka ir nardo, ir taškosi.

Prie baseino pristatyda kėdžių, aptverta plastikine tvora nuo kanalo pusės. Vėjas neužklysta ir netrukdo. Galima čia knygas skaityti ir su draugais pasikalbėti.

Nemaža dalis tuoj po pusryčių stveria pajūrio kėdutes, skėčius, paklotus ir išeina į pajūrį. Ten prabūna iki pusės dvylikos. Tada traukia namo.

Pietūs—12 val. Gausi sriubos, daugybės salotų, mėsos su visais reikalingais priedais, desertą, kavos. Su pietum prasižėdę antroji dienos dalis. Vieni sėdi ant suoliuko ties didžiųjų vasarnamių, po eglaitėmis. Skaito laikraščius. Kiti įsmunka į savo kambarius ir prisnūsta. Tai vasaros pokaitis. Snūsteli tik valandėlę, paskui vėl šokasi ir rengiasi į pajūrį.

Susigriebia visus reikmenis, paklodes, rankšluosčius, tepalus nuo saulės, įsibruka ir kokią knygą ir, apsiėmę pajūrio drabužiais, pasirodo kelyje į pajūrį. Eina neskubėdami. Kelias čia puikus—pušynas, berželiai, gražios vilos. Visur vasara ir lengvas pajūrio vėjas.

Sutinki kanalą. Tiltukas. Ten sustoji ir pažiūri, ką dabar daro jūra, ar ji traukiasi, ar kyla. Iki čia ateina jos vanduo.

Už tilto yra laukinių gėlių pašlaitė. Rasi ten net laukinių rožių. Jas praėjęs, jau girdi, kaip ošia jūra. Jos dar nematai, nes eina kelias ir savo užsikimo alkūnė pakeliai aukščiau. Kelias čia staiga sukasi į dešinę ir toliau jau riečiasi pajūriu.

Užkopęs ant to kelio, pamatai jūrą, tą mielą mielą jūrą, tokią pilkai sidabrine, kurią suraizo baltos putojančios bangos. Visa čia sustoji, pagautas jos platumo, tos didybės. Ji taip vieniškai ir taikiai ošia, nekreipdama dėmesio, kad mes čia. Ji tartum nori save išsakyti, nugrimzti į savo gelmes ir iš jos kažką brangaus mum atnešti.

Visi čia sako—jūra, jūra. O kartą priėjo ponios Ginos Čapkauskienės mama ir sako: Kaip

čia, juk čia Atlanto vandenynas, tai kodėl visi sakot jūrą? Ji buvo teisi. Bet žmogus jau toks tinginys, ieško patogumų, kad būtų lengviau pasakyti. Vadinasi tiesiai jūra, o ne Atlanto vandenynas. Tik labai iškilmingais momentais pasakoma—čia Atlanto vandenynas. Visi vasarotojai tą vardą, rodos, užmiršo ir vadiną tik jūrą.

Pajūrio valandos turi tris momentus—reikia pagulėti saulėje, išsimaudyti, pasivaikščioti pakrantėmis. Kokia tvarka atliksi tai, tai jau tavo reikalas. Vieni iš karto breną į vandenį, kiti pirma atsigula į smėlį ir įsitaiso gerai valandai pailsėti.

Gulėdami daugiausia skaito knygas. Kartais tyliai šnekučiuojasi su draugu. Kiti ima ir snaudžia, skrybėlę užvožę ant akių.

Čia labai miela pavaikščioti jūros pakraščiu. Eina visi kojom taškydami vandenį arba įminda mi pedas į drėgną smėlį. Pirma nueina iki uosto molo, paskui grįžta iki iškyšulio viešbučio. Ruožas gana ilgas. Porą kartų sukurus, jauties ir prisivaikščiojęs, ir išdžiovinęs maudymosi kostiumą, jei jis buvo šlapias. Jauties ir pavargęs. Tada vėl krenti ant patiesų pailsėti.

Jūros vanduo čia yra atmainingas. Žiūrėk, kartais griebia šaltas ir piktas. Po pietų—jis toks malonus ir patrauklus. Pūstelėję kiti vėjai, atnešė kitas vandenės sroves. Taip vanduo per dieną bent po du kartus keičiasi. Jūra būna šaltoka, bet ji turi savo malonumą, kažkaip žmogų ima ir sutvirtina, supurto.

Šis maudymosi laikas paprastai taip nesibaigia. Susigundę daugelis grįžti prie baseino ir dar kartą pasimaudyti, pabūti užuovėjos saulėje.

Tokių laikų prie baseino visada rasi du jaunimo štalus. Jie sėdi po skėčiu, klausosi muzikos. Vieni rašo laiškus į namus, skaito. Kiti ir kortom lošia. Šiaip jie laikosi gana tyliai, netriukšmingai.

Jau ir vakarienes metas. Anksčiau išsiskirsto ir į valgomąjį ateina žmonės pasipuošę. Ponios mėgsta kas vakarą keisti savo drabužius, parodyti margiausius ir stilingiausius apsirangimus.

Vakarienė irgi turi sriubas, mėsas, salotus, desertus, kavą arba arbatą, vaisius. Ji panaši į pietus. Pavalgę vėl susirenka prie didžiojo vasarnamio fronto. Vieni šnekučiuojasi, o kiti išeina pavaikščioti. Eiti čia yra kur. Toks parkas, tokie takai, takeliai. Koks malonumas vaikščioti gryname pušelėm kvepiančiame ore. Vaikščiodamas neišsėini iš sodybos, nepatenki tarp svetimų. Visą laiką esi savųjų tarpe.

Tuo pačiu laiku atsiranda ir sporto entuziastai. Žaidžia tinklinį. Kiekvieną vakarą daug ir daug. Leidžia aityvus. Čia mėgstama ir prie vandenų aukštai, aukštai iškelti aityvus. Vakarai daug beisbolo, sugalvoja ir

kitokių žaidimų. Čia ne vienas atsiveža dviratį, nes tokie pūkūs takai, čia taip patogu važinėti dviračiu.

Kiekvieną savaitę būna kokio kultūrinė programa—koncertas, literatūros vakaras, paskaita. Paprastai tai būna apie 7:30.

Kennebunkporto pranciškonų sodybos kampelis — Point. Nuotr. P. Ažuolo

ROCHESTER, N. Y.

Dainų ir šokių vakaras

Spalio 23 vakarą Šv. Jurgio lietuvių parapijos salėj vietos Lietuvių Bendruomenės valdyba rudens ir žiemos kultūrinį parengimą programą pradėjo sol. G. Ugianskienės ir sol. Leono Baltraus dainomis. Leonas Baltrus vietos lietuvių ir amerikiečių visuomenei yra gerai pažįstamas savo dainų koncertais. G. Ugianskienė, viešnia iš New Jersey, Rochesterį pasirodė pirmą kartą, todėl ši jauna dainininkė čia buvo mieliai laukiama. Deja, jų dainų trumpa programa neleido klausytojams pilnai susipažinti su solistės maloniū mezo soprano balsu. Nebuvo išspausdinta ir vakaro programa, todėl negaliu pateikti ir tą vakarą solistų padainuotų dainų sąrašo. Drauge su soliste G. Ugianskiene buvo atvykusi ir buv. Kauno ir Vilniaus operų solistė Juzė Augaitytė, pas kurią pastaruoju laiku balsą lavina sol. G. Ugianskienė. Lauktina, kad sol. Ugianskienė kada ateity pasirodys su pilnu rečitaliu, kurio rochesteriečiai maloniai lauks. Seniai girdėjom ir sol. L. Baltrų.

Solistai susilaukė ilgų plojimų ir gėlių. Vakaras baigtas šokiais, griežiant vietos lietuvių studentų Slibino orkestrui, ir loterija.

Naujo klebono Tėv. Justino Vaškio pristatymas

Spalio 24 po 11 val. mišijų Šv. Jurgio lietuvių parapijos salėj įvyko vadinamasis naujo klebono pristatymas parapijiečiams, kurių buvo prisirinkusi pilna salė. Po trumpo Pr. Mokevičiaus, Šv. Jurgio lietuvių pa-

žymės susirenka į didžiąją salę. Programa būna neilga. Po jos visi skuba į kavinę, kuri yra įrengta trečiame aukšte. Čia ne kava visiems rūpi. Visi nori pasikalbėti, pajuokauti, pasidalinti dienos įspūdžiais, išgirsti kokių anekdotų. Kiti ir kortom lošia.

Vienu aukštu žemiau yra televizijos kambarys ir skaitykla. Ir čia vyksta nemažas judėjimas. Mėgsta jaunimas žiūrėti savo programas. Vyresnieji įsitašo prie aparatų, kai vyksta kokios svarbios konvencijos, nominaci-

jos. Tada sėdi iki vidurnakčio.

Vakare mėgsta lankyti vienas kitą, pasidėti pas draugus, pasisvečiuoti. Ir tos vakaro valandos būna linksmos, pilnos anekdotų, linksmų nuotykių. Visa tai derinasi, susipina į vasaros atostogų pynę.

Lauke kvepia liepom, pušėlėm, kvepia pajūrio oru. Vilose gėsta žiburiai, vienas paskui kitą. Visa suminga, girdisi tik vienas ir nesibaigias jūros vandenų ošimas. Prieš aušrą pasigirsta ir pirmieji paukščiai. (Bus daugiau)

— Xerox bendrovės parodų salėj JAV 200 metų proga, Jadvygos Reginienės, Lazdyno taut. šokių grupės vadovės, pastangomis, drauge su kitomis tautybėmis yra suorganizuota ir Rochesterio lietuvių tautinė paroda.

— Šiuo metu labiausiai perkamos knygos: Albino Baranausko romanai Rudenys ir pavasariai, I ir II d., Pr. Naujokaičio Lietuvių literatūros istorija, III d., R. Spalio romanai Mergaitė iš ghetto, dailininko Puzino monografija, P. Jurgėlos Lietuviškoji skautija, Pr. Enskaičio skautiški pasakojimai Rūtos ir lelijos, romanas Striptizas, Vaitkevičienės Du draugai, Antano Vaičiulaičio pasakojimai jaunimui Vakarų sargo namelyje ir kt. Lietuvių spaudos kioskas veikia Šv. Jurgio liet. parapijos žemutinėj salėj (555 Hudson Ave., Rochester, N.Y. 14621); atidaras sekmadieniais nuo 10:30 iki 12:30 val. Ten pat yra didelis pasirinkimas liet. plokštelių.

Švč. P. Marijos Draugija užbaigė savo veikimą

Rugsėjo 19 nepilna valdyba ir keletas narių dalyvavo visuotiniame narių susirinkime. Nutarta, kad ši draugija reikia likviduoti, nes narių skaičius visai sumažėjo, o ir tos pačios pasiekė subrendusio amžiaus. Jaunesnio amžiaus narių yra tik keletas.

Ankstesniu nutarimu buvo visom gyvom narėm išmokėtos priklausantioms pomirtinėms ir apmokėti visi kiti d-jos įsipareigojimai. Pinigų likutis, 585.20 dol., kaip d-jos konstitucijos nustatyta, perduotas Šv. Jurgio lietuvių parapijai.

Ši d-ja buvo įsteigta 1908 birželio 21, kai dar nebuvo Šv. Jurgio lietuvių parapijos. Ją įsteigė tuo metu laikinai atvykęs kun. Juozas Krasnickas.

D-jos pavadinimas yra "Šv. Panos Marijos ir Dangų Ėmimo Lietuvių Moterų Draugija seseriškos Pagelbos". Iš pirmųjų steigėjų šiandien dar yra gyvos Jadvyga Stimienė, Stella Chappin ir Magdalena Platakienė. Jom suteiktas garbės narių vardas. Magdalena Platakienė įėjo į pirmąją d-jos valdybą; buvo protokolų raštininkė.

I d-jos tikslus, be kitų dalykų, įrašyta—seseriška ir tėvynės Lietuvos meilė, pagalba nelaimėj. ligoj. Čia turimos minty d-jos narės.

Prie šios draugijos priklausė moterys ir mergaitės—ne jaunesnės kaip 15 metų. Narių d-ja turėjo apie 200.

Šv. Jurgio lietuvių parapijai ir lietuvių d-jos nuopelnai yra

(nukelta į 6 psl.)

IS VISO

— Dr. J. K. Valiūnas, Vliko pirmininkas, matėsi su Ukrainos prezidentu išeivijoje Mykola Lyvyckij, jam lankantis JAV-bėse. Pasikeitę mintimis apie Lietuvos ir Ukrainos dabartines problemas bei apie lietuvių ir ukrainiečių artimo bendradarbiavimo reikalingumą, siekiant abiejų kraštų išlaisvinimo iš Rusijos okupacijų, susitarė 1977 kovo mėn. sušaukti Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto ir Ukrainos egzilinės vyriausybės delegatų konferenciją. Kitas dr. J. K. Valiūno ir Mykola Lyvyckij pasitarimas bus 1977 sausio pabaigoj Vokietijoje (E).

— Amerikos Lietuvių Tarybos 36-sis metinis suvažiavimas įvyks lapkričio 13, šeštadienį, 9 val. ryto Sheraton Tower viešbuty, 9333 So. Cicero Ave., Oak Lawn, Ill.

— Altų sudarančių organizacijų pirmininkų pasitarimas įvyks lapkričio 14, sekmadienį, 11 val. Amerikos Lietuvių Tarybos centrinėj būstinėj, 2606 W. 63 St., Chicagoj.

— Kun. dr. Juozas Prunskis Wilbur Wright kolegijoj, Chicagoj, laikė paskaitą apie Lietuvą. Parodė Lietuvos vaizdų ir Chicago lietuvių įstaigų skaidres, plokštelėmis pademonstravo lietuvių operos, lietuvių chorų, lietuvių kompozitorių muziką, sudarė parodą nuotraukų iš Lietuvos išvežtų ir Sibire nukankintų žymesnių asmenų, atimtų bažnyčių, Vorkutoj ir kitur kalinamų žmonių. Klausytojai rodė didelį susidomėjimą, klausinėjo apie Lietuvą, o pati kolegija paskaitininkui įteikė oficialų padėkos diplomą.

— 63,975 dol. Lietuvių Fondas jau yra paskyręs mokyklų vadovėliam ir mokymosi priemonėm nuo 1962 iki dabar. Visi remia Lietuvių Fondą, įstodami nariais.

— Antrojo Kaimo spektakliai vyks Chicagoj, Playhouse patalpose, lapkričio 13, 14, 20 ir 21. Šios sceninio humoro ir satyros grupės atnaujėjusią sudėtį sudaro: J. Jakštys, V. Kavaliūnaitė, D. Noltaitė, J. Aleksiūnas, E. Būtenas, J. Riškus ir R. Stakauskas.

— Sol. Gina Čapkauskienė po vasaros poilsio vėl pradėjo savo gastroles—koncertus. Rugsėjo 26 ji dainavo Putnam, Conn., spalio 3—Torontė, spalio 9-10 Montrealy, Kanados Lietuvių dienoj.

— Balzeko Lietuvių Kultūros muziejus Chicagoj rengia Kaldų egltui skirtų šiaudinių papuošimų gaminio kursus. Kursai vyks lapkričio mėnesį kiekvieną penktadienį nuo 7:30 val. vak. iki 9 val. muziejaus patalpose.

— Kun. Juozas Venckus, SJ, ilgesnį laiką darbavęs Lowell, Mass., ir East St. Louis, Ill., grįžo į Chicagoj ir darbuosis jėzuitų vienuolyne Chicagoj.

— Dail. Aldona Variakojienė po sėkmingos parodos Los Angeles, Calif., vyksta į Chicagoj. 50 paveikslų išstatys dailės darbų parodą, kuri vyks lapkričio 12-21 Chicagoj, Jaunimo Centre, Čiurlionio galerijoj. Parodą ruošia ir globoja Džukų draugija.

— Adelaidės ateitininkų sen-draugių valdybą šiuo metu sudaro šie asmenys: ptm. Augustinas Kubilius, Petras Gasiūnas, Vingra Rupinskienė, dr. Vita Bardauskaitė ir Elė Varnienė.

— Nauji Darbininko skaitytojai: F. Zaleskis, Lakewood, N.J., P. Tyla, Foxboro, Mass. Užsakė kitiem: J. Bružas, Wappingers Falls, N.Y.—A. Bružaitė, Forest Hills, N.Y.—A. Ignaitis, Brooklyn, N.Y.—V. Žiliui, New York, N.Y. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam užsakytojam. Naujumi skaitytojams Darbininko prenumerata pirmiem metam tik 10 dol. Atnaujinant prenumerata visiem 12 dol. metam.

Rochesterio lietuvių tautinių šokių grupė Lazdynas dalyvauja JAV 200 metų minėjimo parade. Prieky stud. J. Laukaitis, stud. I. Ilgūnaitė. Už jų vadovė J. Režginienė, šalia jos stud. P. Klimas. Nuotr. V. Staškevičius

ROCHESTERIO LITUANISTINĖJ MOKYKLOJ

Abiturientų konkursas. Jų auka Lietuvii Fondui

Baigiant mokslo metus, yra įprasta apdovanoti abiturientus ir šiaip jau geriausių kitų klasių mokinius įvairiomis dovanomis. Rochesterio lituanistinė mokykla įvyko visai priešingai: ne tik abiturientai buvo apdovanoti, bet ir jie, išeidami iš mokyklos, gražiai įamžino savo vardus.

Štai kaip jie tai padarė. Mokslo metų gale buvo sumanyta paskelbti konkursinį rašinį apie partizanus. Konkurse dalyvavo visi abiturientai. Geriausias rašinys buvo Vilijos Dėdinaitės. Antrąją vietą laimėjo Simas Žmuidzinas. Pirmoji premija buvo 25 dol., antroji — 15 dol. Likusiem trim rašiniams buvo paskirta po 10 dol. premija.

Išplatinę ir išpardavę savo leidinį, jie gavo 50 dol. Tada jų pačių tarpe kilo sumanymas skirti tuos pinigus kokiam nors geram tikslui, pvz. Lietuvii Fondui. Bet trūko dar 50 dol., kad būtų pilnas indėlis. Tuomet abiturientai sudėjo dar 50 dol. ir įrašė savo klasę pilnateisiiu nariu su 100 dol. indėliu.

Atrodo, kad dar nė vienos lituanistinės mokyklos baigia moji klasė to nėra niekada padarins. Jų pavyzdys yra graži paskata ir kitiem panašiai padaryti.

A. Masionis

-0-

Šis A. Masionio straipsnelis apie Rochesterio mokyklos abiturientus turėjo būti atspausťas vasaros pradžioj, bet jis redakcijoje užsigulėjo, įsiterpęs tarp neskubių raštų.

-0-

Mokyklos leidinėlis

Rochesterio lituanistinė mokykla išleido savo leidinį "Plunksna". Čia sudėta įvairūs

Rochester, N.Y.

(atkelta iš 5 psl.)

dideli. Per 68 gyvavimo metų darbu ir pinigais rėmė parapiją. Bažnyčiai sklypo pirkimui davė 400 dol., bažnyčios ir klebonijos statybai — 1150 dol., vie nuolyno įrengimui seselėm mokytojom — 150 dol., bažnyčios viduj garsiakalbių įrengimui — 850 dol., nupirko dvi statulas bažnyčiai už 135 dol., paskutinio metų davė arnotam ir už dangalui ant karsto 420 dol. Iš paskutinio savo pikniko visą pelną, 210 dol., perdavė bažnyčios reikalams.

Nemaža auka yra parėmusios seselės prancišketės Pittsburghe ir dar daug aukų smulkesnėmis sumomis yra davusios įvairiomis progomis.

Narėm pomirtinių ir ligos pašalpų yra išmokėta apie 60,000 dol. Be to, už kiekvieną mirusią d-jos narę buvo užprašomos mišios.

Be tų visų aukų parapijos reikalams, buvo prisidėta darbu, kai buvo rengiama parapijos nauda vakarienės, piknikai ar bazarai. Kas gali šiandien suskaičiuoti, kiek darbo valandų d-jos narės yra skyrusios lietuvių parapijos naudai.

Nebuvo pamiršta ir lietuvių tautinė reprezentacija. Būdamas organizuotos moterys, dalyvavo tautiniuose minėjimuose ir viešnuose pasirodymuose, kai vykdavo miesto įvykių minėjimai ar parodos.

Tenka apgailestauti, kad tokių gražių lietuvių religinių ir tautinių reikalų rėmėja Šv. P. Marijos D-ja užbaigė savo veikimą. Tai, ką šiandien Rochesterio lietuviai turi, parapiją, bažnyčią ir lietuviybės centrą, didele dalimi yra šios d-jos nuopelnas.

Paskutinė šios d-jos valdyba buvo šios sudėtis: Ona Mockevičienė — pirmininkė, Veronika Vilimienė — vicepirmininkė, Ona Balaishis — finansų raštininkė, Viktorija Vitkienė — protokolų sekretorė, Veronika Zlotkienė — išdininkė (mirusi), Josephina Paluilionienė — ligonių lankytoja.

V. Vitkus

mokinių rašinėliai, piešiniai. Atspausťa fotografijos būdu 100 egz.

Čia perspausdinam pirmąjį šio laikraščio rašinį, kuris patraukia savo nuoširdumu ir atvirumu.

Aš noriu...

Aš noriu aplankyti kraštą, kur mano tėvelis žaidė su sviediniu.

Aš noriu aplankyti kraštą, kur mano mamytė žaidė su lėlėmis.

Aš noriu važiuoti į kraštą, kur mano tėvelis žuvavo skaidriame upely.

Aš noriu važiuoti į kraštą, kur mano mamytė užaugo.

Tačiau aš nenoriu važiuoti į kraštą, vadinamą Lietuva, dabartiniu metu. Jis yra kaip gėlė be saulės arba žuvis be jūros.

Aš noriu važiuoti į Lietuvą, kurią mano tėveliai turėjo ir mylėjo.

Ji buvo laisva, laisva kaip paukštis ore, laisva kaip kalnas lygumoje.

Aš noriu grįžti į tokią Lietuvą, kur vanduo yra skaidrus, kur juokas skamba laukais.

Nors Lietuva yra pavergta, lietuvių mintys ir širdys yra laisvos.

Bandykim Lietuvą išlaisvinti, kad lietuviai visam pasauly būtų vadinami lietuviais pilna to žodžio prasme.

Arnoldas Ols

-0-

Abiturientų leidinys

Abiturientai savo rašinius apie partizanus irgi išleido atskiru leidiniu, pavadinę jį — Laisvės Lietuvai! Čia yra įdėti penki mokinių rašiniai viena tema, vertinimo komisijos aktas. Leidinėlis turi 15 puslapių.

Malonu tuos leidinius pavartyti ir pasidžiaugti gražiom mokinių pastangom, jų rašiniais, piešiniais. Visa tai ugdo jaunus žmones, pririša juos prie lietuviybės ir prie savos lietuviškos šeimos.

WORCESTER, MASS.

Bendruomenės pietūs

Lapkričio 7, sekmadienį, 1 val. po pietų Maironio Parko patalpose rengiami Worcesterio LB pietūs su įdomia programa ir loterija.

Tokių tradicinių pietų metu LB nariai savo masiniu dalyvavimu įrodo vieningumą ir ryžtą ugdyti savo papročius.

Worcesterio ir visų artimųjų miestų lietuviai kviečiami gausiai dalyvauti šiuose pietuose, pasiklausti Meno Ratelio penketuko, vad. V. Rozevičiaus, skambių dainų, grožėtis mūsų jaunimo pasirodymais. Bus daugybė dovanų. Pažymėtina Pr. Baltuonio medžio šaknų vertinga skulptūra.

Amerikos sukakčiai paminėti koncertas

Lapkričio 28, sekmadienį, 3 v. po pietų ALRK Moterų Sąjunga Šv. Kazimiero parapijos

BALTIMORE, MD

Halloween vakarą surengė Šv. Alfonso suaugusių klubas spalio 30 Šv. Alfonso mokyklos salėj. Dalyvavo daug narių su savo draugais dėvėdami kostiumus ir kaukes. Buvo skanių valgių. Šokiam grojo muzika.

Lietuvių svetainės šėrininkai rengia jautienos kepsnių balių lapkričio 7 lietuvių svetainės kambariuose. Rengėjai kviečia visus į šį malonų parengimą, kur bus proga pasilinksinti su seniai matytais pažįstamais. Bilietus galima gauti prie įėjimo. Be jautienos bus ir kitokių valgių bei gėrimų. Šokiam gros geras orkestras. Bus įvairūs kontestai ir loterija. Viskas prasidės 1 val. po pietų ir baigsis 6 v.v. Pelnas skiriamas lietuvių svetainės naudai.

Šv. Alfonso mokyklos vadinas Open House įvyks lapkričio 7, sekmadienį. Visi kviečiami po 8:30, 10 ir 11:30 val. mišių ateiti į mokyklą, kur bus proga pamatyti naujai atremontuotus klases kambarius ir pasikalbėti su seselėm kazimierietėm, kurios auklėja mūsų vaikučius. Bus kavos ir skanumynų.

"Atgal prie Dievo" pamaldos įvyks Šv. Alfonso bažnyčioj lapkričio 14. Lietuvių Postas 154 ir jų padėjėjos rengia šias gražias iškilmes kiekvienais metais. Jie maloniai kviečia visus dalyvauti tose pamaldose. Legijonieriai ir jų padėjėjos susirinks bažnyčios prieangy prieš 8:30 val. ryto mišias. Jų kapelionas kun. A. Dranginis lydės juos į bažnyčią. Giedos vyrų choras Daina, kuriam diriguos naujas dirigentas Raimondas Obalis.

Metinius Šv. Alfonso parapijos pietūs rengia parapijos draugijos lapkričio 14, sekmadienį, Šv. Alfonso mokyklos salėj. Bilietus dabar galima įsigyti iš anksto klebonijoje ir pas parapijos drau-

salėj rengia Amerikos sukakčiai paminėti koncertą. Programoj — operos solistas Robertas Yakutis ir muzikalinis vaidinimas Mano motutė man pasakojo.

Nepraleiskite šios retos progos, skirkite šią dieną šiam koncertui.

Po programos užkandžiai. Įėjimas — 2,50 dol.

Vajus įamžinti lietuvių vardui

Šiomis dienomis energingos ALRK Moterų Sąjungos narės aptaria visus einamuosius reikalus, liečiančius aukų rinkimo vajų lietuvių vardui Mechanics Hall pastatę įamžinti.

Gražaus stiliaus Mechanics Association pastatas buvo užbaigtas ir pavesťas visuomenei 1857 kovo 19. Lietuviai praeity šiame pastate turėjo visus savo kultūrinius parengimus, susirinkimus, koncertus. Priimdavo

gijos narius. Šokiam gros populiarius Music Makers orkestras. Bus loterija. Visi maloniai kviečiami kuo gausiau dalyvauti šiam pobūvy, kur bus proga pasilinksinti su savais lietuviais. Pietūs prasidės 1 val. po pietų ir baigsis 6 val. vakaro.

Leonora Linka, pirmosios kartos lietuvė, po ilgos ir sunkios ligos mirė spalio 23. Velionė buvo susipratusi lietuvė ir ištikima Šv. Alfonso parapijos narė. Kai sveikata leido, ne tik dalyvavo, bet ir dirbo lietuviškuose parengimuose. Gedulingos mišios buvo aukotos už jos sielą Šv. Alfonso bažnyčioj spalio 27. Palaidota Holy Redeemer kapinėse. Nuliūdime liko dukra Johanna su savo šeima, sūnus Chester ir brolis Jonas.

Jonas Obelinis

HARTFORD, CONN.

A. Dzikas televizijoje

Spalio 9 per televizijos 18 kanalą kalbėjo Hartfordo lietuvių visuomenininkas Alfonsas Dzikas. Jis yra respublikonų pirmininkas ir Tėvynės Garsų lietuvių radijo valandos pranešėjas. Šiame pokalby televizijoje dalyvavo ir kitos etninės grupės: žydai, libaniečiai ir kiti. Sambūrio pavadinimas buvo "Mayor's Forum". Jame aptarti svarbūs etninių grupių reikalai, kaip festivaliai, tautinių šokių pasirodymai, dainos, paviljonai ir kt.

Nuo spalio 11 iki spalio 16 vyko tautybių festivalis, kuriame gražiai pasirodė ir lietuviai su tautiniais šokiais. Šiai tautinių šokių grupei vadovauja lituanistinės mokyklos vedėja Dalė Dzikiene, muziką tvarko Alfonsas Dzikas. Ši jaunesniųjų tautinių šokių grupė šoko dvi dienas: pirmadienį, festivalį atdarant, ir šeštadienį, jį uždarant. Kiekvieną dieną pašoko po 5 šokius. Lietuviai turėjo taip pat ir savo paviljoną.

Jonas Bernotas

Kun. Simonas Morkūnas prie Šv. Kazimiero parapijos bažnyčios. Tokią nuotrauką pirmam puslapy išspausdino vietos laikraštis pagerbdamas lietuvių parapiją ir jos kleboną.

SIoux CITY, IOWA

MAŽYTĖ ŠV. KAZIMIERO PARAPIJA LAIMĖJO PIRMĄ VIETĄ

Spalio 3, sekmadienį, įvyko Sioux City diecezijos įsipareigojimų rinkimo vajus. Pirmadienį, rugsėjo 20, prieš vėjus pradžią, Šv. Kazimiero bažnyčioj buvo dekanato kunigų šventoji valanda, kurioj dalyvavo abu vyskupai, 5 prelatai ir 22 kunigai. Vietos klebonas prieš vakarienę pranešė: "Ši vakarienė yra specialiai rengiama pagerbti vyskupui ir kunigam, ypač atžymėti mano labai sėkmingai baigiam įsipareigojimų rinkimo vajui Šv. Kazimiero parapijai. Aš jau pasiekiau 364 procentus virš parapijai paskirtos sumos. 244 procentus surinkau grynais pinigais. Manau, kad

šios mažytės parapijos pavyzdžiu paseks visos kitos diecezijos parapijos ir todėl šiais metais, kaip ir praeitais, vajus tikrai labai gerai pavyks."

Vietos ordinaras rytojaus dieną pasikvietė pas save diecezijos savaitinio laikraščio Globo redaktorių; prašė aplankyti kun. S. Morkūną, padaryti pasikalbėjimą, nuotrauką ir prieš vėjus pradžią išspausdinti artimiausiam numery.

Vyskupas vėjus proga kalbėjo trijose vietose dekanatų kunigam ir pasauliečiam. Kaip pavyzdį visur minėjo Šv. Kazimiero parapičią dosnumą, kun. S. Morkūno, jo buvusio vikaro, didelį pasiaukojimą ir sugebėjimą renkant pasižadėjimus.

Ketvirtadienį, rugsėjo 23, prieš vėjus pradžią, laikraštis įsidėjo į pirmą puslapį kun. S. Morkūno nuotrauką ir straipsnį su didele antrašte — "Šv. Kazimiero parapija pirmoji 1976".

Ši mažytė parapija turi 105 šeimas, iš kurių 60 procentų yra pensininkai. Praeitais metais, pirmo diecezijos vėjus metu, ji pirmoji parodė kelią visom diecezijos parapijom į nepaprastai didelį vėjus pasisekimą.

Tikslas buvo surinkti 695,000 dol. Surinkta įsipareigojimų 1,022,303 dol., nežiūrint, kad dėl sausros daug ūkininkų smarkiai nukentėjo. Pasižadėjimus reikėjo sumokėti per 10 mėnesių. Vajų dalyvavo 137 mažos diecezijos parapijos su 6,700 įsipareigojimų rinkėjų. Šv. Kazimiero parapijos 40 vyrų turėjo rinkti įsipareigojimus. Tačiau vietos klebonas ir šiais metais pats vienas ryžosi atlikti šį sunkų uždavinį.

Šv. Kazimiero parapijai buvo paskirta surinkti 2,606 dol. Jis per tris savaites kiekvieną dieną nuo 10 val. ryto iki 9 val. vakaro lankė parapičius ir prieš vėjus pradžią surinko 9,506 dol. įsipareigojimų, iš kurių 6,448 dol. grynais pinigais.

Praeitais metais didžiausią procentą iš surinktų įsipareigojimų gavo atgal parapija — 10, 812 dol. Taip pat ir iš šio vėjus gaus 8,000 dol. su viršum.

Kalakutų vakarienė

Sekmadienį, spalio 24, parapija pavalgydino 800 žmonių su viršum. Gauta gryno pelno 1,002 dol. Rožančiaus draugijos moterys iš parduotų namie gamintų maisto produktų pelnė 342.90 dol.

Korespondentas

JEI JŪS NORITE SIŪSTI SIUNTINIŲ DOVANAS Į LIETUVĄ IR ĮVAIRIUS USSR KRAŠTUS, naudokitės patarnavimu plačiai žinomos firmos

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.

(LICENSED BY VNESHPOSYLTORG)

VYRIAUSIA ĮSTAIGA: 1776 BROADWAY, NEW YORK, N.Y. 10019. TEL.— 581-6590; 581-7729. Siuntiniai siunčiami per mūsų firmą, paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi miltai apmokami mūsų įstaigose, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės; jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynės ir kitų daiktų.

Atidaryta kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MŪSŲ SKYRIAI

Miami Beach, Fla. 33139-1201 17 St.	305 673-8220
Allentown, Pa. — 126 Tilghman Street	435-1654
Baltimore 31, Md. — 1828 Fleet Street	342-4240
Brooklyn, N.Y. 11218 — 485 McDonald Avenue	633-0090
Buffalo 12, N.Y. — 701 Fillmore Avenue	895-0700
Chicago 22, Ill. — 1241 No. Ashland Avenue	486-2818
Chicago, Ill. 60629 — 2608 West 69 Street	925-2787
Chicago, Ill. 60609 — 1855 West 47 Street	376-6755
Cleveland 13, Ohio — 1028 Kenilworth Avenue	771-0696
Detroit 12, Mich. — 11601 Jos Campau Avenue	365-6780
Lakewood, N.J. 08701 — 234 Second St.	363-0494
Hamtramck, Mich. — 11339 Jos. Campau Avenue	365-6740
Hartford, 6, Conn. — 122-126 Hillside Avenue	246-2348
Los Angeles 4, Calif. — 159 So. Vermont Avenue	385-6550
New York 3, N.Y. — 78 Second Avenue	674-1540
New York, 3, N.Y. — 324 E. 9th St.	475-7430
Philadelphia 23, Pa. — 631 W. Girard Avenue	769-4507
Phoenix Ariz. 85027 — 22047 N. Black Canyon Hwy.	602-942-8770
Rahway, N.J. — 47 East Milton Avenue	381-5800
Silver Springs, Md. — 1002 Kennebec Ave.	301-589-4464
South River, N.J. — 41 Whitehead Avenue	257-6320
Syracuse, N.Y. 13204 — 515 Marcellus Street	475-9746
Woodhaven, Queens, N.Y. 11421 — 80-14 Jamaica Ave.	296-5250
Herkimer, N.Y. McKennan Rd.	315-866-3939

LITERATŪROS VAKARAS ČIURLIONIO NAMUOSE PHILADELPHIJOJ

Spalio 23, šeštadienį, Philadelphia lietuviai turėjo progos išgirsti gerai įdomiai paruoštą literatūros vakarą, kurio programai buvo patelkę: Aloyzą Baroną iš Chicagos, Antaną Gustaitį iš Bostono, Antaną Vaičiulaitį iš Washingtono ir Paulių Jurkų iš New Yorko. Prie jų prisijungė ir vietinės jėgos — solistė Ona Pliuskonienė su pianiste Anelė Kaulinyte, pranešėjos — Roma Česonienė, Julija Jurskienė ir Antanas Dambriūnas.

Kas tie Čiurlionio namai?

Vakara ruošė naujieji Čiurlionio namai. Kaip žinia, tie namai įsikūrė buvusioj Muzikinėj salėj, Allegheny Ave. Tai didelė ir erdvi salė, pastatyta senokai, greičiausiai tuoj po pirmojo pasaulinio karo. Paskutiniu laiku salė pateko į naujos bendrovės rankas. Šiai bendrovei vadovauja naujieji ateiviai. Jie ryžosi salę sumoderninti ir iš pagrindų pakeisti. Nors dar tebėra senasis pavadinimas angliškai — Lithuanian Musical Hall, bet viršum centrinių durų jau pakabinta iš medžio išdrožta nauja iškaba. Ten parašyta — M. K. Čiurlionio namai.

Vestibulius jau puikiai atremontuotas. Švaru ir gražu, elegantiška. Atremontuota lietuviškame stiliuj, įvedant ir modernių momentų. Čia yra didelė lietuviška kolona, keliom spalvotom besikeičiančios sienos. Baigti tualetai, drabužinė ir kt.

Iš vestibulio aukštyn eina platus laiptai į didžiąją salę. Ji dar laukia remonto, kad būtų pritaikyta šių dienų reikalavimams ir dabarties skoniui. Čia darbo dar daug, bet šie entuziastai visa nugalės.

Pradedama programa

Žmonės sėdėjo prie staliukų, kur buvo gėlių puokštelė ir žvakė. Ta žvakė buvo greitai uždegta. Publikos prisirinko pilna salė. Vakara pradėjo Vincas Šalčiūnas. Jis tik pasveikino visus susirinkusius ir toliau vadovauti pakvietė Romą Česonienę.

Prieš sceną čia pastatytas didelis pirsccenis, lyg antroji scena — estrada. Ji daug pagelbsti, nes galima lyg estradoje prarasti koncertinę programą. Čia buvo prinešta gėlių, pastatytas fortepijonas, pultas su garaisakabliais.

Ieškoma formos

Visame vakare jautėsi rūpestingas programos parengimas ir jos išdėstymas. Ieškota naujų formų, naujo priėjimo. Buvo užgesintos visos šviesos. Įsijungė du prožektoriai, vienas iš vienos pusės, kitas — iš kitos. Jie pagavo einantį programos dalyvį ir lydėjo į estrados laiptus ir paskui apšvietė skaitantį. Ir šviečiant ieškojo įvairumo — keitė spalvas, tai didino, tai mažino šviesos ratus.

Nauja buvo ir programos vedėjai. Ją vedė bent trys, patys skaitė autorių tekstus, patys pristatė autorius. Tai pajavirino programą naujom išraiškom. Rūpestingai buvo paruošti žodiniai tekstai. (Teko girdėti, kad juos paruošė rašytojas Vytautas Volertas). Nebuvo nė vieno nereikalingo žodžio, ir tai, kas buvo pasakyta, buvo stilinga ir skoninga. Neperdėta. Pristatant autorių, mėgstama išsilioti į platumas ir visa suminėti. Čia

apsieita be to, paimtos tik ryškiausios autorių apibūdinančios linijos.

Kūrėjų žodis

Pirmoji pasirodė Roma Česonienė. Pirmą ji kalbėjo apie kūrėjo žodį ir jo reikšmę, paskui apie Aloyzą Baroną kūrėją ir paskaitė jo novelę "Pirštinės" (iš jo ankstesnės kūrybos). Paskaitė su aiškia dikcija, jautriu žodžiu. Baigus skaityti, tuoj perėjo į kitą temą, keliais strichais pristatė svečią Paulių Jurkų ir jo knygą "Juodvarnius".

Paulius Jurkus paskaitė savo "Juodvarnių" poemos pačią pirmąją giesmę — saką.

Tada Julija Jurskienė paskaitė kelis A. Vaičiulaičio eilėraščius ir pristatė patį Vaičiulaitį. Jis paskaitė novelę apie mažo miestelio gyvenimą, davatkėles ir kunigus.

Į abi programos dalis buvo įvesta solistė Ona Pliuskonienė. Ji padainavo lietuvių ir tarptautinių kompozitorių kūrinių. Dainavo pakiliai, su įkvėpimu ir įsijautimu, ir balsas gražiai skambėjo visuose registruose. Publikai šiltai sutiko. Ji keletą kartų bisavo. Akomponavo Anelė Kaulinytė.

Antanas Dambriūnas paskaitė Antano Gustaičio humoristinių eilių iš jo knygos "Saulės šermentys". O pats A. Gustaitis paskaitė fejletoną apie dorą žmogų Izidorį, kuris pasirodė esąs visai priešingas. Paskaitė aktoriškai, su humoristinėmis išdaigomis.

Aloyzas Baronas paskaitė savo humoristinių eilių apie šių dienų gyvenimą, laiko negeroves.

Sugrįžta prie P. Jurkaus "Juodvarnių". Ištrauką paskaitė Julija Jurskienė. Tai buvo šeštoji saka, kelionė į girią. Jautriu įsijautimu ji perdavė girios siaubą ir žmogaus kelionę.

Programa baigta Onos Pliuskonienės dainomis. Visa užtruko apie tris valandas. Pabaigoj padėkota visiem programos dalyviams, talkininkam, išteikta gėlių. Tuoj pat prasidėjo muzika ir vairsės.

Vakaras praėjo pakiliai. Malonu pastebėti, kad programa buvo rūpestingai suorganizuota. (P.J.)

PHILADELPHIA, PA.

L.M.K. Federacijos Klubo susirinkimas

Lietuvių Moterų Klubų Federacijos Philadelphia klubo narių visuotinis susirinkimas įvyks lapkričio 7, sekmadienį, 12 valandą Šv. Andriejaus lietuvių parapijos salėj, 19th St. ir Wallace St.

Visas nares valdyba prašo šią datą išsidėmėti ir susirinkime būtinai dalyvauti.

Balfo direktorių suvažiavimas

Balfo direktorių suvažiavimą, vykusį spalio 2 Philadelphiaj, atidarė skyriaus pirmininkas Juozas Lukas. Visus atvykusius pasveikino Feliksas Andriūnas, Balfo direktorius Philadelphiaj. Į garbės prezidiumą jis pakvietė šiuos asmenis: kun. dr. Vyta Martusevičių, kun. Kąjetoną Sakalauską, Balfo centro valdybos pirmininkę M. Rudienę, direktorių tarybos pirmininką Andrių Keturakį, generalinę sekretorę Jokubaitienę ir suvažiavimo sekretorę Bilaisytę. Kun. K. Sa-

Literatūros vakaro, įvykusio spalio 23 Philadelphiaj, programos dalyviai. Sėdi iš k.: Anelė Kaulinytė, Antanas Gustaitis ir Ona Pliuskonienė, stovi iš k.: Paulius Jurkus, Antanas Vaičiulaitis, Julija Jurskienė, Aloyzas Baronas, Roma Česonienė, Antanas Dambriūnas. Nuotr. K. Cikoto

MES GALIM JIEM PADĖTI

Brangūs Lietuviai!

Iš Lietuvos eina žinios apie okupanto vykdomos spaudos sunkėjimą ir apie vykdomo teroro faktus bei padarinius, teroro prieš pagrindines asmens teises, teroro prieš religinius lietuvių įsitikinimus, teroro prieš lietuvių kalbą ir lietuvių tautinį susipratimą.

Prisiminkim tik vieną kitą faktą, apie kuriuos byloja Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika. Prisiminkim kad ir Balio Gajausko atvejis: iškentėjęs 25-erių me-

kalaus kasalabė invokaciją. Solistė Ona Šalčiūnienė sugiedojo Amerikos ir Lietuvos himnus.

Pagal vardošaukio skaičių, suvažiavime dalyvavo 16 direktorių ir 12 įgaliotinių, atvykusių iš šių miestų: New Yorko, Baltimorės, Washingtono, Chicagos, Cicero, Bostono, Miami, Clevelando ir Waterbury.

Suvažiavimo darbotvarkę pirmuoju punktu ėjo rezoliucijų ir balsavimo komisijų sudarymas. Nauja rezoliucijų komisija: Elzbieta Pabukienė iš Detroito, Juozas Lukas iš Philadelphiajos ir Pranas Budininkas iš Cicero.

Nauja balsavimo komisija: Petras Šilas iš Miami, Justinas Gečiauskas iš Philadelphiajos ir Jantina Gerdvilienė iš New Yorko.

Svarbiausias suvažiavimo punktas buvo Balfo centro valdybos pirmininkės pranešimas. M. Rudienė paaiškino, kad šitas suvažiavimas yra darbo posėdis. Balfo darbas yra padėti visiem lietuviams — mandagiai, tvarkingai ir mieliai.

Balfo centro valdyba yra labai darbšti. Daug darbo Brazinskių reikalui. Šiam reikalui M. Rudienė skyrė nesuskaitomą valandų skaičių ir tūkstaničius dolerių.

Po pirmininkės pranešimo buvo direktorių pirmininko, valdybos išdininio ir generalinės sekretorės pranešimai, kurie buvo padiskutuoti ir priimti.

A.V.P.Š.

Linas Kojelis kalba Philadelphiaj, ateitininkų metinės šventės metu. Nuotr. K. Cikoto

tų tremtį, jis neturi sąlygų savo tėvynę gyventi ir padėti paliegtus motinai. Prisiminkim vaikų tardymus Veisiejų ir Leipalingio gimnazijose. Prisiminkim Tamonio, Lukšaitės ir kitų savo gyvybės netekusių kankinių atvejus, apie kuriuos mus informuoja LKB Kronika ir Aušra.

Nežiūrint viso to, lietuvių dvasia Lietuvoj nėra palūžusi. Priešingai — lietuvis su okupantu kovoja viešai protestuodamas ir veikdamas pogrindy: LKB Kronikos ir Aušros spausdinimas bei platinimas yra didvyriški darbai. Tai yra kova pilna to žodžio prasme, nes yra susijusi su nuolatiniu pavojum laisvei ir gyvybei. Mūsų, saugiai išvijo gyvenančių, pareiga yra tiem lietuviams kovotojams padėti. O padėti mes galim, be kita ko, šitaip:

1. radijo bangomis skleisti Kronikos ir Aušros žinias pačioj Lietuvoj, tuo būdu prisidedant prie tų leidinių platinimo;

2. skleisti žinias apie padėti

FOTOGRAFIJOS PARODA

Pradant šių metų lietuvių fotografų parodos organizavimą, Lietuvių Foto Archyvas atsakomybę ir darbo planavimą perdavė specialiai tam tikslui susikūrusiam fotografų komitetui, kuriam priklauso šie asmenys: Kazys Norvilas, Eugenijus Būtenas, Romas Bartuška, Rimas Damijonaitis ir Linas Regis. Parodos leidinių redaktorium bus Eugenijus Būtenas, kuris paruoš PARODA '75, pereitų metų parodos rinkinių fotografijų knygą.

Šių metų lietuvių fotografų paroda konkursas vyks Jaunimo Centre Chicagoj lapkričio 19-28. Konkurse bus dvi nuotraukų grupės — juoda balta ir spalvota. Nuotraukos gali būti bet kio dydžio, primontuotos prie tinkamo svorio kartono, nemažiau 8x10" didumo. Kitą pusę

Lietuvoj laisvajam pasauly, veikti viešąją nuomonę, kad tuo būdu bent dalimi padėtume tiem mūsų broliams, kuriuos pasiekia KGB ranka.

Šiuo metu šie uždaviniai yra svarbiausi Vliko uždaviniai. Del to Vlikas plečia savo informacinę tarnybą.

Vlikas rėmė, remia ir toliau rems Lietuvių Kunigų Vienybės anglų kalba leidžiamas LKB Kronikas.

Kaip Tautos Fondo pirmininkas savo kalboj pabrėžė, mūsų ginklai nėra teroro priemonės, bet tiesos žodis ir raštas.

Kovotojai tėvynę laukia iš mūsų ryžtingesnių ir paveikesnių pastangų. Kaip naujoji Aušra tęsia devynioliktojo šimtmečio kovą už tiesą ir lietuviybės išlaikymą su nepalaužiamu viltim išvysti dienos šviesą, taip juo labiau mes turim pareigą nenuleisti rankų.

Kviečiam visus dosniai ir nedelsiant atsilipti į Tautos Fondo vykdomą vaju ir iš anksto nuoširdžiai dėkojame.

Vyriausiasis Lietuvos Išlaivinimo Komitetas

turi būti užrašyta dalyvio vardas, pavardė, adresas ir nuotraukos pavadinimas. Su eksponatais reikia pristatyti ir nuotraukų duplikatus, kurie bus naudojami spaudai ir knygai PARODA '76. Kiekvienas dalyvis gali pateikti ne daugiau kaip dešimt nuotraukų. Galima dalyvauti ir su mažiau darbų. Nuotraukos rėmuose nebus priimtos.

Vertinimo komisija atrinks nuotraukas parodai. Kita komisija, sudaryta iš patyrusių teisėjų (kviečiami iš Chicago Area Camera Club) išrinks premijuotinius darbus. Premijuojamas bus visas fotografo darbas, o ne atskiros nuotraukos. Laimėtojam bus įteikti atžymėjimai.

Nuotraukas reikia pristatyti iki lapkričio 12 adresu: Algimantas Kezys, SJ, 2345 West 56th St., Chicago, IH. 60636, USA. Dalyvavimo mokestis yra 3 dol.

NEW BRITAIN, CONN.

LB šokių vakaras

Kaip kiekvienais metais rudeniop, taip ir šiais metais 9 Lietuvių Bendruomenės New Britain apylinkė surengė puikų šokių vakarą. Programoj — tautiniai šokiai ir baletas.

Gražiai pasirodė Waterburio "Ratelis", vadovaujamas tautinių šokių mokytojos Antaninos Bulotienės. Ratelis pašoko 8 šokius.

Po to dvi mergaitės — Colleen Delaney ir Suzanne Pellerin — labai gražiai pašoko baletą.

Po programos buvo vaišės ir šokiai, grojant Country Dance orkestrui.

Būtų miela, kad ir dažniau panašūs tautinių šokių vakarai būtų rengiami. Kaip būtų gražu, jei ir Aldona Stasiukevičienė atgaivintų savo tautinių šokių gru-

pę, kuri anksčiau taip sėkmingai pasirodydavo.

Lankėsi Brazinskai

Spalio 15, vykdamai iš New Yorko pas savo giminaitį į New Britain, klebonijoj sustojo Pranas ir Algirdas Brazinskai. Juos globojo Šv. Andriejaus lietuvių parapijos klebonas kun. Edvardas Gradeckas.

Nors jau buvo vakaras, telefonais buvo sušauktas lietuvių susirinkimas. Išklaustas labai įdomus Algirdo Brazinskio pranešimas apie jų žygį į laisvę.

Pabaigoj klebonas kun. E. Gradeckas suredagavo prašymą prezidentui Fordui, kad jis suteiktų Brazinskam azylio teises apsigyventi JAV.

Sekmdienį prieš lietuvių mišias ir kitomis progomis surinkta po prašymu daug parašų.

Jonas Bernotas

iš visur

— "Eglutės" 25 metų sukaktis Clevelande bus paminėta lapkričio 6, šeštadienį, 7:30 val. vak. solistės Ginos Čapkauskienės ir pianisto Vytauto Puškoriaus koncertu. Koncertas įvyks didžiojo Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos salėj.

— Choras "Pirmyn" stato "Grafa Liuksemburgą" pagerbdamas mirusį savo dirigentą muziką Kazį Steponavičių. Diriguos muz. Darius Lapinskas, naujasis "Pirmyn" choro vadovas. Operetė bus statoma Marijos aukštesniosios mokyklos salėj lapkričio 14.

— Daina Kojelytė, Illinois technologijos institute gavusi magistro laipsnį iš medicininės bibliotekininkystės, universiteto deleguota spalio 3 dalyvavo San Francisco mieste įvykusioj bibliotekininkų konferencijoj.

— Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos pirmieji dešimt numerių šiomis dienomis išleista italų kalba vienoj 500 puslapių knygoj. Ją išleido Milano leidykla. Pradžioj duota prel. V. Mincevičiaus istorinė Lietuvos apžvalga. Įžangoj italų skaitytojai supažindinami su Kronikos atsiradimo aplinkybėm, siekiais ir tikslais.

— Rezistencinė sovietinių kraštų literatūros paroda atidaryta Toronto universiteto bibliotekoj "Robarts Library". Ji veiks iki lapkričio 10. Joj išstatyti disidentų raštai, išleisti saviegos būdu arba užsieniuose. Daugiausia jų turi rusai, ukrainiečiai, čekai, jugoslaviai. Yra ir lietuvių skyrius.

— Prof. Vladas Jakubėnas harmonizavo ir praplėtė dvi prof. L. Rėzos užrašytas lietuvių liaudies dainas, kurios bus atliktos Mažosios Lietuvos mokslininko L. Rėzos 200 metų sukakties minėjime lapkričio 14 Chicagoj, Jaunimo Centre. Minėjimo programą atliks Lietuvių evangelikų liuteronų "Tėviškės" parapijos choras, vadovaujamas muz. Jurgio Lampsachio.

— JAV LB VIII-tos tarybos kontrolės komisija pasiskirstė pareigomis: pirmininkas — Tėv. dr. Kornelijus Bučmys, OFM, nariai — dr. Rozalija Šomkaitė ir Vytautas Alksnins.

— Solistų trijulė sudaryta Kanaadoj. Į tą trijulę įeina sopranas Gina Čapkauskienė iš Montrealio, bosas Vaclovas Verikaitis ir tenoras Rimas Strimaitis iš Toronto. Jiem akomponuos pianistas Jonas Govėdas. Pirmasis trijulės koncertas numatytas Toronte ateinančių pavasarį.

— "Pirmyn" choro Chicagoj valdyba, vadovaujama solisto Algirdo Brazio, mirus ilgamečiui chorvedžiui a.a. Kaziui Steponavičiui, pakvietė chorui vadovauti muziką Darių Lapinską.

— Liudviko Rėzos 200 metų gimimo minėjimas Chicagoj, Jaunimo Centre, bus lapkričio 14. Kalbės du lituanistai mokslininkai — dr. P. Maciūnas ir dr. V. Jonikas. L. Rėza buvo ir liks mūsų tikybinės ir grožinės raštijos kūrėju ir pradininku. Meninėj programoj pasirodys ir Tėviškės parapijos choras. Jaunieji lituanistai padėklamuos iš Rėzos kūrybos.

— Brazilijos lietuvių pagrindinės imigracijos penkiasdešimtmetis rugsėjo 10-12 iškilmingai paminėtas Rio de Janeiro apeigomis prie II pasaulinio karo paminklo. Niteroi mieste prie indėnų statulos ir su arkivyskupu ir Lietuvių Katalikų Bendruomenės choru istorinė Candelaria bažnyčioj. Apeigos dalyvavo brazilai kariškiai, pavergtų ir kitų tautų atstovai ir beveik 300 lietuvių iš Sao Paulo.

— Ieškomi vaikai Prano Kamicko, kilusio iš Kalensnykų km., Ūdrijos valsč., Alytaus apskr. Manoma, kad jis gyveno New Yorke. Juos pačius, arba apie juos žinančius prašom atsilipti adresu: V. Juška, Brooks, Alberta, Box 326, Canada TOJ OJO.

Philadelphia ateitininkų metinės šventės mišių auką neša jaunė Nida Gailaitė, moksleivė Kristina Juzaitytė, studentė Ausia Kananavičiūtė ir sėdraugė Genovaitė Maciūnienė. Auką priima kun. Kąjetonas Sakalauskas. Nuotr. K. Cikoto

LIETUVOS
VYČIŲDARBAI
IR DIENOSRedaguoja Vytautas ir Birutė Radzivanai
84-16 110 Street, Richmond Hill, N.Y. 11418

LIETUVOS VYČIŲ SEIMAS

DAYTON, OHIO

(Tęsinys)

Seimo eigoj atitinkamomis progomis buvo balsuojama už atskirų klausimų rezoliucijas. Nutarta rinkti kas treji metai jaunimo kongreso reikalą koordinatorių, kuris palaikytų ryšį su Lietuvių Jaunimo Sąjunga ir parašytų straipsnius Vytje anglų kalba apie pasaulinę lietuvių jaunimo veiklą. Kitos rezoliucijos pakeitė statute punktą, leidžiantį nariam junjoram patiems pasirinkti junjorų kuopoj likti nuo 16 iki 18 metų amžiaus. Buvo išlyginti nesusipratimai, kurie lietė garbės ir amžinų narių vyrų ar žmonių nario mokesčio klausimus. Pasisakyta už JAV kongreso rezoliuciją prieš gyvybės naikinimą; buvo pareikalauta iš Lenkijos vyskupų, kad leistų Seinų bazilikoj lietuviams turėti pamaldas lietuviškai.

Vyčių kultūrinių reikalų komisijai paskirta 1000 dol. ir 100 dol. paskirta apskritim, kad galėtų įteikti knygų apie Lietuvą viešom ir universitetų bibliotekom, Pasveikinta Marianapolio mokykla, kartu nusiunčiant auką 100 dol. minėjimo sukakties progą. Kent State universiteto lietuviškam archyvuui paaukota 100 dol.

Reikalauta, kad Naujosios Želandijos valdžia atšauktų savo pripažinimą sovietinės okupacijos Pabaltij. Pasiųsti laiški JAV prezidentui Fordui su prašymu ir toliau laikytis okupacijos nepripažinimo politikos. Taip pat pareikštas susirūpinimas Kissingerio ir kitų valstybės departamento pareigūnų pareiškimais, kurie nesiderina su JAV politika šiuo atveju. Pasisakyta už kruopštų sekimą, kiek sovietai laikosi savo pažadų Helsinkio susitarimuose.

Kitomis rezoliucijomis pareikšti pageidavimai, kad vyčių centro valdyba dažniau lankytų naujas kuopas. Ta pačia progą buvo pasveikintas, nusiunčiant gėlių, centro pirmininkas Antanas Miner, kuris buvo sunkiai susirgęs ir negalėjo seime dalyvauti. Seimas padėjo rengimo komitetui, buvusiai centro valdybai, vyčių puslapių Draugo ir Darbininko korespondentam Emilijai Pakalniškenei, Birutei ir Vytautui Radzivanam. Taip pat nutarta ateinančiame seime suteikti garbės narysę Larry Janoniui, Vidurio Atlanto apskrities pirmininkui.

103-oji kuopa pasiūlė kitam seimui vietovę — Providence, Rhode Island. Siūlymas buvo priimtas.

Lietuvos vyčių seimo Daytono atstovai ir svečiai.

amžiaus ir visai maži šokėjai. Abi grupės puikiai pasirodė. Jų linksma nuotaika ir jaunystės šypsena veiduose, retai sutinkama kai kuriose mūsų tautinių šokių grupėse, žiūrovus sužavėjo. Du mažiausi šokėjai (penkerių metų amžiaus) — Barbara Lastoskie ir Frank Ambroze Jr. — savo grakštumu papildė savo vienmečių pasirodymą.

Seimo banketas

Šeštadienio vakarą Stouffer's Dayton Plaza viešbuty įvyko seimo banketas. Vienoj garbės stalo pusėj stovėjo Amerikos Laisvės statula (žmogaus dydžio) ir JAV vėliava. Kitą pusėj buvo pastatyta Lietuvos Laisvės statula ir Lietuvos vėliava. Visa tai rodo daytoniečių meninį sumanumą.

Po himnų ir maldos buvo sveikinimai ir svečių pristatymai. Pagrindinę kalbą tarė Cincinnati arkivyskupas Joseph L. Bernadin, kuris drąsiai ir atvirai ragino Bažnyčią ir visą laisvąjį pasaulį viešai pasisakyti religinio ir tautinio persekiojimo reikalais Lietuvoj ir imtis konkrečių žygių užbaigti Lietuvos pavergimą.

Kasmet vyčių seimas įteikia Lietuvos Draugo medalį vienam nelietuviui, pasižymėjusiam savo darbu Lietuvos naudai. Šiais metais tokia premija įteikta Sergeijui Kovaliovui, sovietų disidentui, kuris griežta kalba ir protestais daug padeda lietuviams jų kovoj prieš rusiškąjį imperializmą. Už jį premiją priėmė jo buvęs bendrakalnis vyčių garbės narys Simas Kudirkas. Rytąjį dieną Dayton Daily News tą įvykį aprašė ir išspausdino Simo Kudirkos nuotrauką. Salėj buvo televizijos ir radijo atstovų, kurie trumpai paminėjo tą įvykį vietinėje programoj.

Vyčių seimo banketo metu paprastai įteikiami garbės narysės titulai. Šiais metais į garbės narius pakeltos Rita Pinkus ir Loreta Stukas už jų ilgų metų nepailstamą darbą vyčių organizacijai. Medalius joms įteikė muz. Aleksandras Aleksis, vyriausias amžiumi garbės narys, Dr. Jokūbas Stukas įteikė 1000 dol. vyčių stipendiją jaunai Chicago vytei Rose Marie Klatt.

Po maldos ir vyčių himno, muz. A. Aleksiui vadovaujant, visi sugiedojo "God Bless America".

Po to buvo šokiai ir šokių konkursai. Laimėtojai buvo Laima Raštikytė iš Daytono ir Vytenis Čyvas iš Clevelando; Angie Pannel iš Daytono ir Martin Rusgy iš Bayonne.

Seimo užbaigos diena

Seimo laikas baigėsi sekmdienio pietumis Daytono lietuvių parapijos salėj. Rengėjai paruošė tiek maisto, kad jo, atrodo, būtų užtekę pamaitinti visam Daytono miestui.

Kryžiaus formos stalas. Jo centre — didžiulis pyragas, skirtas JAV 200 metų jubiliejui. Pyrago viršūnėj — jaunavedžių pora, dėdė Samas ir lietuvaite tautiniais drabužiais; tai priminė šio seimo šūkį ir vyčių simbolinį dviejų kraštų ir jų kultūrų sugretinimą vienoj šeimoj.

Pietų programą vedė Stanley Vaitkus. Čia daytoniečiai vyčiai vėl pasirodė kaip sumanūs seimininkai.

Banketo metu prie kiekvienos lėkšės buvo padėtas didelis metalinis centas (apie keturis colius dydžio) kartu su aprašymu apie J. Baranauską, kuris atvyko iš Lietuvos į JAV praeita-

me šimtmetį, kaip metalo apdirbimo meistras; jis iškalė tą cento monetą, kurią šiandien visi naudojam.

Pietų metu po kiekviena lėkšte buvo sulenkta balta kartoninė staltiesėlė, kurioj pavaizduota šokanti lietuvaite. Prie staltiesėlės kampo prisegtas kiekvienam maišelis rūtų sėklų, o staltiesėlėj išspausdintas trumpas tekstas apie rūtas ir jų simbolinę reikšmę lietuvaite.

Religinė banketo programa

Vyčių organizacija yra katalikiška; todėl ji didelį dėmesį kreipia į pamaldas. Kiekvieną dieną viešbuty buvo aukojamos mišios įvairiomis intencijomis: seimo pasisekimo progą, a.a. kun. J. Jutkevičiui prisiminti, už kenčiančią Bažnyčią okupuotoj Lietuvoj. Seimo pasisekimo padėkos mišios buvo aukojamos sekmdienį Šv. Kryžiaus lietuvių bažnyčioj. Šeštadienį mišių metu iš Bertha Janus, vyčių centro valdybos ritualo komiteto pirmininkės, vyčių trečią laipsnį gavo John Barczelly, Joseph Gečas, Catherine Prasmanas ir Helen Vaitkus. Sekmdienį mišių metu vyčių ketvirtą laipsnį įteiktas John Mickūnui, Helen Kulber, Vytautui Radzivanui, Viktorijai Chepelonis, Chester Nashlon, Dorothy Conrady, Mary Kulis ir Baliui Brazdžioniui. Anksčiau pakelti į ketvirtąjį laipsnį, bet šiuo metu gavo medalius John Andriulis, Alice ir Ben Kurklius, Albert Shigo. Ketvirtasis laipsnis buvo skirtas dar Emilijai Sandanavičienei ir Aldonai Zaunius, bet, jom nesant seime, medaliai bus įteikti vėliau. Taip pat mišių metu naujoji centro valdyba davė priesaiką.

Kun. K. Pugevičiaus dėka viešbučio laukiamojo salėj buvo foto ir knygų paroda. Tai rodė šiandieninę padėtį okupuotoj Lietuvoj — persekiojimai ir bausmės už tikėjimą. Ši parodėlė susilaukė daug dėmesio net ir iš praeivių.

Junjorų programos

Šalia seimo pagrindinės programos junjorai gavo progos tarp savęs daugiau pabendrauti. Trečiadienį buvo susipažinimo vakaras Ada Sinkwitz namuose. Kitomis dienomis junjorai lankė Carrilon parką, JAV aviacijos garbės rūmus, Daytono suvažiavimų centrą, JAV aviacijos muziejų, Wright Brothers paminklą, piknikavo prie Huffman Dom ir apžiūrėjo McDonald's restorano operacijas.

Komitetas ir komisijos

Šio seimo pasisekimas priklausė nuo komiteto ir daugelio komisijų. Visi rengėjai yra užsitarnavę padėkos ir pagarbos.

Štai seimo komitetas: dvasios vadas kun. Vaclovas Katarskis, pirmininkė Elinor Sluzas, vicepirm. Walter Lastorskie, junjorų seimo pirmininkė Frances Petkus.

Leidinėlio komisija: Jerry ir Maryanne Podoyak — pirm., Elinor Sluzas. Registracijos komisija: Mary Ann ir August Blum — pirm., nariai — Rita Ambrose, Eloise Berczelly, Sally Milaskovitz, Judy Petrokas, Maryanne Podoyak, Kitty Prasmanas.

Teatro išvykos komisija: Jerry ir Maryanne Podoyak — pirmininkai.

Pionierių vakaro komisija: Charles ir Sarah Petkus — pirmininkai, nariai — Eloise Berczelly, Joe ir Eleonor Mantz, Frances, Jane, Linda ir Mary Petkus, Ida Kavy, Helen Vaitkus, Harley Karns, John ir Joyce Berczely, Pat ir Tony Alexander, Bea Noreikas, Kitty Prasmanas, Barbara Goecke.

Barstukų iškilmių komisija: Aldona Ryan — pirm., Joe Ryan — vicepirm., Joe ir Eugennia Gečas, Stephanie, Julius, Laima Raštikis, Ildefonsas ir Janina Bučmys, Elena Žukaitis, Jack ir Connie Žilinskas, Ada Sinkwitz, Mary Lucas, Sally ir Annabel Milaskawitz, Mary Lou ir Walter Lastoskie, Bea Noreikas, Joe ir Millie August, I. Latas, Polly Pietrzak, Aldona Drukteinis, Mike ir Alice Petkus, Kitty Prasmanas, Al ir Albina Wallis, Eleanor ir Leo Mathias, Ray ir

Aldona Drukteinis pasakoja junjoram apie Lietuvos istoriją.

Vyčiai junjorai, susirinkę savo posėdy.

Millie Steinbrunner, Harley Karas, Josephine ir Helen Žilinskas.

Svečių priėmimo komisija: Rita Ambrose ir Judy Petrokas — pirmininkės, nariai — Frank Ambrose, Harley Karas, Jerry ir Marianne Podoyak.

Banketo komisija: Frank ir Carolyn Ambrose — pirmininkai, nariai — Rita Ambrosė, Judy Petrokas, Harley Karas, Joyce ir John Berczelly, Patty ir Dennis Noreikas, Terre ir Jerry Scott.

Užbaigos pietų ruošimo komisija: Mary Lucas — pirmininkė, nariai — Ada Sinkwitz, Ernie ir Veronica Omlor, Elaine Lucas Pacovsky ir "96-os kuopos moterys".

Pašto ekspeditorė — Eloise Berczelly; sekretorė — Ada Sinkwitz. Korespondentė — Mary Ann Blum. Susisieikimo priemonėmis rūpinosi Stanley Kavy, viešbučio reikalais — Stanley Vaitkus. Išdininkė — Salla Melackavitz.

**Lietuviška
KELIONIŲ
AGENTŪRA
VYTIS**

Romas Kezys, Pres.

2129 Knapp St., Brooklyn, N. Y. 11229 — Tel. 769-3300

- Paskutinės informacijos apie žemiausias kainas
- Kelionės į visus pasaulio kontinentus
- Lietuvių grupinės kelionės atostogų metu

Patarnaujama visuose kelionių reikaluose: LĖTUVAI VIEŠBUČIAI LAIVAI (Cruises) AUTOBUSAI įdomių vietų lankymas TRAUKINIAI	Specialios nuolaidos: INDIVIDAMS (ekskursiniais bilietais) GRUPĖMS JAUNIMUI SEIMOMS
---	---

**Per Angliją greičiau, geriau, pigiau.
KALĖDINES DOVANOS**

Siuntinys 2 1976.

Vyriškam arba moteriškam paltui vilnonė angliška medžiaga, arba vilnonė labai gera eilute medžiaga su įaudimu "All wool made in England"; crimpleno medžiaga moteriškam kostiumeliui, arba crimpleno medžiaga dėl dviejų suknelių; 1 vyriški nailono išeginiai marškiniai; 1 vilnonė gėlėta arba su ornamentais skarele; 2 poros vyriškų arba moteriškų storų nailoninių kojinių; gėlėta crimpleno medžiaga suknelei.

Kaina su muitu ir persiuntimo išlaidomis \$160.00

Į šį siuntinį dar galima dėdėti prekių 10 svarų svorio. Bet čia primename, kad į siuntinį galima dėti tik 12 metrų medžiagų, išskyrus dirbtinį minką, kuris į šį skaičių neįeina.

Žemiau siūlome keletą populiaresnių dovanų.

Dirbtinio minko kailis 1 moteriškam paltui	\$80.00
Jeans "Wrangler", vyriškos arba moteriškos	36.00
Vyriškas arba moteriškas nertinis	24.00
Geresnės rūšies nertinis	32.00
Kojinės, vyriškos arba moteriškos, nailono	2.25
Tights	3.50
Crimpleno medžiaga, tinka kostiumeliui arba suknelei, kaina už 1 metrą	9.00
Vilnonė medžiaga suknelei. Kaina už 1 metrą	10.00
Nailono apatinis	9.00
Vyriški nailono marškiniai	10.00
Geresnės rūšies marškiniai	15.00
Lietsargis, telescopis	12.00
Vilnonė skarelė	11.00
Angliška vilnonė labai gera 1 eilute medžiaga	50.00

Šios kainos yra su įskačiuotu nauju muitu.

Sudarome testamentus, administruojame nuosavybes, persiunčiame palikimus į Lietuvą ir kitas šalis.

BALTIC STORES LTD.

11 LONDON LANE, BROMLEY, KENT.

Tel. 01 739 8734 arba 01 460 2592.

SPORTINIS DERLIUS RYTŲ VOKIETIJOJE

Mėgėjai ir profesionalai

KĘSTUTIS ČERKELIŪNAS

Nežiūrint politinio nesąskambio ir kitokios erzelynės, olimpiniai žaidimai Montrealyje sėkmingai baigti. 21-noj sporto šakoj išlukštenos 198 pergalės, 44 nauji pasaulio rekordai, 3,316,420 žiūrovų ir milijonai visame pasaulyje prie televizijos. Rytų Europos blokas (septyni kraštai) laimėjo daugiau medalių nei kiti 90 kraštų.

Ne, olimpiniai žaidimai nezlugs, jau vien dėl to, kad totalitarinio režimo valstybės turi turėti aukščiausią sporto pakylą, kur galėtų rodyti savo sistemos pranašumą. Tarpusavio varžybos nėra svarbios. Tik pergalės prieš kapitalistinius kraštus kečia jų prestižą ir parodo, jog vakarai yra atsilikę. Beje, rytiniai Europos kraštai, didieji jų draugų Afrikos nuostabai, ne protestavo, neboikotavo už juoduosius, kurie pasiūšė, kad Naujosios Zelandijos rugy komanda rungtyniavo Pietų Afrikoj. Jei rytai tai būtų padarę, būtų suparalizavę pačius olimpinis žaidimus. 1980 olimpinis spektaklis bus Maskvoj — dar viena proga rytams demonstruoti savo pranašumą.

Kur kas bėga

Prof. Dieter Voigt savo knygoj "Sociologija Vokietijos demokratinei respublikoj" rašo apie sportą kaip galingą veiksnį Rytų Vokietijos struktūroje. Sportininkai ten turi lengvatų, kurios neįmanomos eiliniam piliečiui. Rytai skleidžia nuomonę, kad tik socializme galimi tokie aukšti sportininkų pasiekimai. Šis teigimas neišlaiko kritikos, kai sociologinė tikrovė pakiečia agitaciją. Ši tikrovė, trumpai kalbant, taip skamba: "Socialistai" bėga greičiau, kad iš socialinės kasdienybės galėtų įbėgti į kapitalistines lengvatas.

Viskas pergalei

Mefistofelio idėja (jaunystės eliksyras) gyva Rytų Vokietijoje — ten sportininkams įsvirkščia ne vien kokį vaistą, bet ir nuosavą kraują. Pirmą kartą apie tai girdėjom iš Švedijos, o dabar paaiškėjo, kad Rytų Vokietijoje toks dalykas labai dažnas.

Vienas sporto gydytojas, 1975 išdūmęs iš Rytų Vokietijos, taip aiškina. Pora savaičių prieš didžiūsiąs rungtynes iš sportininko paima vieną litrą kraujo (žmogus normaliai turi 5-6 litrus). Prieš varžybas tą kraują sportininkui grąžina. Pakyla pajėgumas tokiose rungtyse, kur itin svarbi kraujo apytaka, kvėpavimas. Šiai kategorijai priklauso ir ilgųjų nuotolių slidininkai.

Žiemos olimpinuose žaidimuose 1976 Innsbrucke įtarta, jog Rytų Vokietijos slidininkus stiprino toks kraujo perpylimas. Normaliai būtų sunku įrodyti, bet kodėl prieš didžiūsiąs rungtynes Rytų Vokietijos sportininkai bent porai savaičių dingsta? Manoma, kad tą laiką jie praleidžia klinikose. Gydytojų nuomone, tokia kraujo akrobatika sveikatai yra žalinga. Betgi dėl savo krašto garbės Rytų Vokietijos sportininkai žaidžia ir savo kraują, kas nėra sunku, nes vėliau tą kraują, gerai išlaikytą, gauna atgal.

Iš 198 rungčių Montrealyje Europos rytinis blokas susižėrė 112 aukso medalių (Sovietų Sąjunga 47, Rytų Vokietija 40, Lenkija 8, Bulgarija 7, Rumunija 4, Vengrija 4, Čekoslovakija 2). Dar 1972 Muenchene santykis tarp rytų ir vakarų buvo lygus... Ši dvikovė susilaukė ir šapių komentarų. Vienas vakarų Europos gydytojas sako, jog vakarai, jei tik panorėtų, kituose olimpinuose žaidimuose galėtų sugriebti 95% visų rytų bloko medalių. Kodėl? Mes, kapitalistai, rytams duodam 95% visų medicininį prietaisų, anabolikų ir kitų stiprinančių vaistų. Gydytojo nuomone, be vakarų pagalbos, socialistinių kraštų sporto pasiekimai nebūtų tokie ryškūs.

Jei taip, tai kodėl patys vakariečiai nesigelbsti tomis priemonėmis? Atsakymas gali būti dvejopas: 1. Vakariečiai už taikinę politiką (atsuka priešui savo žandą); 2. Tegul rytai bando — negali žinoti, kaip tie vaistai atsilieps vėliau — gal ideologinių priešų gimimo vidurkis drastiškai smuks...

-o-

Rytų Vokietijoje (17 milijonų gyventojų) sportinis judėjimas labai platus. Jaunieji turi savo spartakiadas — 1975 tokia buvo Berlyne, o 1977 bus Leipzige. Berlyne susirinko daugiau kaip 10,000 rinkinių berniukų bei mergaičių. Rungtyniavo 19-kojų šakų, panašiai kaip olimpinuose žaidimuose. Nesigailima pinigų įrengimams, priemonėms. Įmonės dosnios savo sportininkams. Mašinų fabrikas Magdeburge 1974 iš savo išteklų sportui paskyrė 540,000 markių. Yra ir valstybinis sporto ženklas, kurį įsigyti išpildęs tam tikras normas. Sportininkui reikalingas (ir treniruotėms) kelionės nupigintos nuo 50 iki 75%.

Leipzige įsteigta aukštoji kūno kultūros mokykla — ji vadinama meisterių fabriku. Žymieji sportininkai yra masių pasididžiavimas. Visa sėkmė dengiama politine skraiste. Kiekvienas laimėjimas kolektyvinis. Garbė atiduodama treneriui, mokslininkui, kitiems pareigūnams. Geriausią metų sportininką renka ne specialistai žurnalistai, bet masė. 1975 tokiais išrinkti plaukikai Roland Matthes ir Kornelia Ender. Balsavo daugiau kaip pusantro milijono Junge Welt skaitytojų (1,543,537).

Mėgėjų problema

Montrealis įrodė, kad politika yra susirišusi su sportu. Aišku, kad sportas susipynęs ir su pinigais. Skaitykite, kad rytų Europos sportininkai nėra mėgėjai, bet valstybės išlaikomi, apmokami, o kiti, vakariečiai, yra mėgėjai. Bet kaip iš tikrųjų? Pavyzdžiui, jei lengvatlečiai oficialiai neapmokami, jiems vis tiek paranki dirva pasipinigauti. Neseniai tarptautinės lengvosios atletikos rungtynėse Zueriche vienas iš žymiųjų dalyvių telefonu per porą dienų prakalbėjo už 2000 šveicarų frankų (800 JAV dolerių). Kas užmokėjo? Rengėjai.

Olimpiniai plaukimo meisteriai ir sužieduotiniai: septyniolikė Kornelia Ender (penki aukso medaliai Montrealyje) ir Roland Matthes, 25 metų amžiaus, gavęs keturis aukso medalius (po du 1972 Muenchene ir 1968 Meksikoje). 1975 jie išrinkti geriausiais sportininkais Rytų Vokietijoje. Matthes nori būti sporto mokytoju, o Ender tikisi būti vaikų gydytoja.

Kaip paaiškinti, kad du lengvatlečiai už valandą, jiems pasirašinėjant autografus, pareikalavo 1500 šveicarų frankų (600 JAV dolerių)? Atrodo, turėtų būti patenkinti, kad žmonės pageidauja jų parašų — ne dažnam iš mirtingųjų taip pasitaiko... Klausimas, ar tai toks sunkus darbas ir ar dera už valandą reikalauti tiek, kiek daugis nė už savaitę negauna?

Boksininko žodis

Be abejo, pasenusius mėgėjų nuostatus reikėtų peržiūrėti, pataisyti. Betgi profesionalizmas irgi gali išsigimti. Ne viskas yra pinigais, kad ir kaip ne amerikietiskai tai skambėtų.

Salto vandens sporto biznieriams užpylė olimpinis sunkaus svorio bokso meisteris Teofilas Stevenson (Kuba), laimėjęs 1976 Montrealyje ir 1972 Muenchene. Jis daug kartų primindavo žurnalistams, jog nepereis į profesionalus. Vienas amerikietis

jam leptelėjo: "Būtum milijonierius!" Kažkodėl amerikiečiai mano, kad, jei žmogus gali uždirbti milijoną JAV ir atsisako, tai toks pilietis arba meluoja, arba pamišęs. Kad Stevensonas gali būti patenkintas būdamas fizinio auklėjimo mokytoju Kuboje, daug kam sunku suprasti. Stevensonas žodžiais, visi profesionalai boksininkai JAV yra kaip prekė. Tiesa, jie gauna daug pinigų, bet treneriai, menedžeriai ir kitokie palydovai taip pat nemažai susemia. Kai pasaulyje milijonai vaikų badauja, milijonai dolerių tenka klaunams. Propaganda? O gal tik nuoširdus pasisakymas?

-o-

Faktas, kad atskiri kraštai yra vertinami pagal jų sportinį pajėgumą. Ypatingai olimpiniai pasiekimai surikiuoja kraštus į eilutę. Oficialiai toks vertinimas nepripažįstamas, bet spauda mirga panašiomis statistikomis. Toks vertinimas smulkina sportinę idėją. Vietoj nuotaikinųjų olimpinų žaidimų gaunam mirtinio rimtumo varžybas. Betgi yra dar kraštų, kurie vertina dalyvavimą ir nebūtinai išsirengia į rekordų medžioklę bet kuriomis priemonėmis.

Olimpinė dvasia nėra užgesusi. Būdingas kanadiečio žurnalisto Claude Turcotte teiginys: "Rien ne peut tuer les Jeux. Ni la politique, ni l'argent" — Niekas negali sužlugdyti (olimpinių) žaidimų — nei politika, nei pinigais.

vos; Mūsų butyje; Antanas Kučas — Pranciškonai Lietuvoje (Viktoro Gidžiūno, OFM, trys knygos); Alaušius — Iš memuarinių knygų: Sibiro kalinės E. Juciūtės atsiminimai.

Šis Aidų numeris skirtas šv. Pranciškui Asyžiečiui ir iliustruotas jo laikų meno kūriniams. Viršelio 1 psl. — nežinomo dailininko (apie 1236) freska "Šv. Pranciškaus pamokslas paukščiams" jo vardo bazilikoje Asyžiuje; viršelio 3 psl. — "Šv. Pranciškaus dangiškoj garbėj" — nežinomo dailininko freska toje pačioje bazilikoje; viršelio 4 psl. — Šv. Rufino bažnyčia Asyžiuje (detalė). Be to, tekste dar šios nuotraukos: Lietuvių pranciškonų vadovybės, jaunimo kongreso, A. Eretaitės, prel. P. Juro, E. Juciūtės.

SPALIO AIDAI

Straipsniai: Šv. Pranciškaus Asyžiečio garbei; Antanas Maceina — Žmogiškosios netikybės šventasis; Simas Sužiedėlis — Mažesnieji Broliai ir Lietuva; Viktoras Gidžiūnas, OFM — Jurgis Ambrozijus Pabrėža — šv. Pranciškaus dvasios sūnus. Iš grožinės literatūros: Šv. Pranciškaus Asyžietis: Sesers saulės arba sutvėrimų giesmė; Leonardas Andriekus: Eilėraščiai; Nelė Mazalaitė — Darbai.

Apžvalgoje: Dr. J. Labutis — Valstybė ir Bažnyčia šiandien Lietuvoje ir Lenkijoje; L.A. — Pranciškoniškos sukaktys; A. Saulaitis — Pirmą kartą Pietų Amerikoje; A. Skrupskelienė — Aldona Eretaitė; S.M. — Jurašo debiutas ir teatrinės perspekty-

PREMIJŲ VAIVORYKŠTĖ

Na, kad kitiems ir sekasi: parašo eilėraščių — premija, nusiunčia laikraščiai — premija, nusiunčia dienraščiai — premija (ir dar ne vienas), sukuria dramą entuziasti būriui — premija... Taip lyg ir nesinorėtų tikėti, kad tokių genijų dar gimsta šiais laikais. Tačiau apie tai žinom iš gyvenimo realybės ir iš pačios laureatės Birutės Pukelevičiūtės priminimo gyvu žodžiu jos gerbėjams, susirinkusiems spalio 23 į Kultūros Židinio apatinę salę, Brooklyn, N.Y.

Simtas su viršum dailiojo žodžio smaguriautojų stebėjo laureatę, per dvi valandas pabėrusią gražių frazių gausą bei keletą savo kūrybos ištraukų.

Pirmiausia išklaudytos eilės iš knygutės vaikam "Rimas pas Kęstutį". Tai ne vienintelė tokia knygutė. Autorė jų parašė ir išleido net šešias, kai kurias pati ir iliustruodama ar bent modelius — lėles iliustracijų fotografijom paruošdama.

Grįžo iš praeities pro autorės lūpas ir baltos eilės iš 1952 išleistų "Metūgių".

Jaukiai nuteikė nuotykių apžvalgą, kaip buvo ruošiamasi "Aštuonių lapų" premijai. Šio romano ištrauka, taip subtiliai laureatės perduota, buvo lyg šios vakaronės apvainikavimas.

Po savų eilėraščių deklamacijos ir pertraukos laureatė apibūdino kitus savo romanus (irgi premijuotus!), dramą, plokštelę, filmą.

Su tuo filmu, vadinamu "Aukso žąsis", taip gerai neišdega. Šį kartą premijos negauta. Nebuvo juk ir konkurso filmui statyti. Ne tik premijos už filmą negauta, bet ir keletos kartėnių tiesos žodžių susilaukta.

Gimdytojai savas vaikas, kad ir luošas, lieka gražiausias. Tad ir šiaip švelni panelė negailėjo aštrių kritikos žodžių kritikam, drįsusiems jos "Aukso žąsį" papešioti. Kaip "jie" galėjo neįvertinti pirmojo lietuviško filmo (žinoma, išėivijoj), kurs iš autorės pareikalavęs gražaus metų skaičiaus ir krūvos tūkstantinių dolerių banknotų?

Nors ir kaip gabioji prelegentė mane savo daugiažiedžiais piršteliais užbadytų, liekuosi prie tos pačios nuomonės, išreikštos "Aidų" žurnale filmo premjeros proga.

Po eilės šmaikščių išsireiškimų apie laiką, žmones, daiktus ir dar kai ką autorė padėjo skriptą ant stalelio ir jautriai padeklamavo savo lyrinę "Raudą", skirtą laisvės kovotojams.

Šią jaukią šeštadienio vakaronę atidarė ir užsklendė D.L.K. Birutės Draugijos New Yorko skyriaus pirmininkė M. Klivėčienė.

Laureatei viešniai B. Pukelevičiūtėi ir New Yorko birutietėms už šį lietuviškos kūrybos vakarą nuoširdus ačiū.

Kornelijus Bučmays

GRAŽIAUSIA KALĖDŲ DOVANA

PUZINAS

Tai gražiausia monografija apie dail. Povilą Puziną. Su anglišku tekstu. Didelio formato (11"x13"). Visos reprodukcijos spalvotos. Atspausdinta brangiame kreidiniame popierėje. Spaudos darbus atliko specialioji meno spaustuvių Japonijoje. Knygos kaina — 25 dol. Geriausia dovana bet kam. Galima gauti DARBININKO ADMINISTRACIJOJE: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y., 11207

Senos patikimos firmos, Mr. M. Rifkin,

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

oficialiai praneša savo gausiems klientams,

MUITU APMOKĖTŲ DOVANINIŲ SIUNTINIŲ giminėms Lietuvoje ir USSR tęsiama toliau kaip buvo per pastaruosius 45 metus.

KIEKVIENTAS SIUNTINYS APDRAUSTAS. GAVĖJAI NIEKO NEMOKA. SIUNČIANT DOVANAS-SIUNTINIUS savo giminėms, yra geriausias kelias suteikti jiems džiaugsmo šventėms.

Siuntiniai priimami šiose įstaigose ir skyriuose:

GLOBE PARCEL SERVICE, INC

723 Walnut St., Philadelphia, Pa. 19106; Tel. 215-925-3455

CENTRINĖ ĮSTAIGA NEW YORKE:
240 FIFTH AVENUE, NEW YORK, N.Y. 10001
Tel.: (212) 725-2449

BALTIMORE, Md. 21224, 3206 Eastern Ave.	(301) DI 2-2374
BROOKLYN, N.Y. 11222, 72 Nassau Ave.	(212) 389-6747
CHICAGO, ILL. 60622, 2242 W. Chicago Ave.	(312) 235-7788
CHICAGO, Ill. 60632, 4065 Archer Ave.	(312) YA 7-5980
CLEVELAND, Ohio 44109, 3491 West 25 St.	(216) 741-8082
CLEVELAND, Ohio 44134, 5432 State Road	(216) 749-3033
DETROIT, Mich. 48210, 6720 Michigan Ave.	(313) 894-5350
ELIZABETH, N.J. 07201, 956 A Elizabeth Ave.	(201) 354-7608
HAMTRAC, Mich. 48212, 11415 Jos. Campau Ave.	(313) 365-6350
LOS ANGELES, Cal. 90026, 2841 Sunset Blvd.	(213) 413-0177
MIAMI, Fla. 33138, 7612 N.E. 2nd Ave.	(305) 757-6704
MINNEAPOLIS, Minn. 55418, 2422 Central Ave. N.E.	(612) 788-2545
NEW BRITAIN, Conn. 06052, 97 Shuttle Meadow Ave.	(203) 224-0829
NEW YORK, N.Y. 10003, 101 First Avenue	(212) OR 4-3930
PHILADELPHIA, Pa. 19123, 1013 N. Marshall St.	(215) 925-8878
ROCHESTER, N.Y. 14621, 681-683 Hudson Ave.	(716) 544-2151
SAN FRANCISCO, Cal. 94122, 1236 — Ninth Ave.	(415) 564-7981
SEATTLE, Wash. 98125, 11551 6th Place N.E.	(206) EM 3-6556
SOUTH RIVER, N.J. 08882, 169 Whitehead Ave.	(201) 257-2113
SYRACUSE, N.Y. 13204, 318 S. Wilbur Ave.	(315) 476-6958
VINELAND, N.J. 08360, Parish Hall, W. Landis Ave.	(609) 696-9796
WORCHESTER, Mass. 01604, 82 Harrison St.	(617) 798-3347
WHEAT RIDGE, Colo. 80033, 4330 Quay St.	(303) 422-4330

REIKALAUKITE MŪSŲ NAUJO MUITŲ SĄRAŠO

KELIONĖS Į LIETUVĄ

GRUODŽIO 19,

\$880.00

grįžta sausio 2. Šešios dienos Lietuvoje ir 7 Rygoje. Kalėdos bus Rygoje. Nauji Metai sutinkami Vilniuje.

Į tas kainas įeina: visų sudarymas, viešbučiai, trys valgiai per dieną, bagažo pervežimas ir visi patarnavimai.

Keliones rengia

DOVANA

80-14 Jamaica Ave.
Woodhaven, N.Y. 11421
Tel. (212) 296-5250
Namų tel. (212) 296-5359

Savininkė — Irena Velonskienė

SPORTAS

ŠALFAS Rytų apygardos lauko teniso varžybos

Šių metų lauko teniso varžybos įvyko spalio 9-10. Jas gražiai, tvarkingai ir sumaniai vedė Tadas Jasaitis; jam priklausė visų dalyvių padėka. Rungtynės turėjo vykti dvi dienas, tačiau dėl netikėtos audros šeštadienį reikėjo keisti nustatytus planus. T. Jasaičio sumanymo dėka pagrindinės varžybos buvo pilnai prarastos sekmadienį.

Pirmenybių nuotaiką pagyvino dalyviai iš Baltimorės ir Bostono, tačiau pasigesta iškilnesnių žaidimų iš Hartfordo, ypač moterų klasė. O be to, ir veteranai, taupydami savo jėgas dvejetainių varžybom, pamažu iškrinta iš vienetų rungtių.

Vyrų klasė staigmenų nebuvo. Pirmą vietą nesunkiai laimėjo Adomas Kubilius iš Hartfordo, įveikęs P. Vainių iš New Yorko 8:4, 8:0. Trečioji vieta liko A. Petrusevičiui iš Baltimorės. Vyrų B klasė pasižymėjo vienodo lygio žaidėjais. Pirmą vietą laimėjo 17 metų Darius Ivaška iš Bostono, įveikęs New Yorko veteraną sportininką A. Daušką 8:4 ir 8:3. Trečioji vieta liko Karosas, pralaimėjęs D. Ivaškai 7:6.

Jaunių klasės žaidimo lygis yra smarkiai pakilęs nuo pereinamųjų metų. Pirmą vietą laimėjo 14 metų Paulius Gvildys, įveikęs Darių Ivašką 7:6, 3:6, 6:1. Trečioji vieta liko Karosas, pralaimėjęs D. Ivaškai 7:6.

Moterų ir mergaičių grupėse dalyvių buvo mažiau negu pernai. Didelę pažangą yra padariusi Rima Vebeliūnaitė, laimėjusi pirmą vietą moterų klasėje. Ji įveikė Daivą Bobelytę 8:5. Trečioji liko Gina Vebeliūnaitė.

Daiva Bobelytė laimėjo mergaičių pirmenybes, įveikusi Loreta Pugh 6:2 rezultatu.

Kaip jau buvo anksčiau minėta, varžybos praėjo tvarkingai ir sklandžiai. Tačiau tenka apgalvestauti, kad mūsų tarpe yra tenisistų, kurie, užsiregistravę iš anksto, nemato reikalo pranešti apie savo planą pasikeitimą, negalėjimą dalyvauti arba galvoja, kad valandą pavėluoti yra visai normalu.

Tikėkimės, kad ateity išvengsim šių bereikalingų trukdymų ir gausiai bei nuotaikingai žaisim kitų metų varžybose.

T.D.

Krepšinio pradžia

Pereitą sekmadienį nuo pietų iki vakaro Kultūros Židinio salę užpildė New Yorko lietuvinių jaunųjų krepšininkai. Trys berniukų komandos žaidė pirmąsias šio sezono draugiškas rungtynes. Patys mažiausieji LAK jaunučiai pralaimėjo prieš labiau patyrusią Gate of Heaven komandą 20:35. Iš didelio skaičiaus mūsų jaunų žaidėjų krepšius pelnė trys energingi metaikai: Vytytis Kezys 9, Rimas Kezys 6 ir Jonas Žukauskas 5. Naujų komandos trenerių — Jono Matulaičio ir Stasio Biručio laukia didelis uždavinys mūsų jaunučius supildyti į gerą krepšinio vienetą.

Antrose rungtynėse vyresnieji jauniai nugalėjo St. Athanasius priešininkus be didelio vargo. Naujo trenerio rankose jaunų

ST. PETERSBURG, FLA.

St. Petersburgo Amerikos Lietuvių klubo valdybos ir direktorių posėdy spalio 4 sudarytos kelios komisijos įvairiam klubo praplėtimo darbui atlikti. Sudarytos šios komisijos:

klubo išorinės aplinkos aptvarkymo — pagražinimo — J. Pupininkas, V. Kleivienė ir A. Gruzdis;

virtuvės ir gyvenamojo buto įrengimo — A. Karnienė, A. Miliauskienė, S. Stanelienė, S. Stukienė ir B. Urbonienė;

baro įrengimo: A. Ragelis ir K. Grigaitis;

patalpų dekoravimo — B. Zelenienė, E. Kačinskienė ir V. Jakušovas.

Komisijos paruošia savo darbo planus ir sąmatas, kuriuos pateikia klubo valdybai ir direktoriui patvirtinti.

Lietuviškų studijų kita paskaita mūsų jaunimui bus lapkričio 6, šeštadienį, 10 val. ryto klubo patalpose.

Lietuvių Bendruomenės St. Petersburgo apylinkės visuomeninių reikalų komisija, greitai reaguodama į JAV prezidento Fordo pareiškimą debatuose dėl Rytų Europos, tuoj išsiuntė prezidentui raštą, prašydama paaiškinti, kokia yra jo politika okupuotos Lietuvos reikalu. Iš Baltųjų Rūmų gautas atsakymas, prie kurio pridėtas prezidento pareiškimas etninių grupių vadovams, ir jame pažodžiui taip prezidento pasakytą: "The original mistake was mine. I did not express myself clearly. I admit it".

Vasario 16-osios gimnazijos rėmėjų būrelis nr. 18 sumokėjo pažadėtą sumą, suaukodamas už 1976 metus 182 dol., kuriuos pasiuntė gimnazijai per Balfą. Pinigus surinko O. Kindurienė.

DARBININKŲ PAREMTI AUKOJO

Darbininko skaitytojai, prisidėdami prenumeratorus mokesčių, prisidėję savo aukomis už kalen-

komanda žaidė labiau veržliu stiliumi, daugumą krepšių uždirbdami greitom pasuotė ir staigiais prasiveržimais. Rungtynių pasekmė buvo 64:50 (35:22). Iš pasiektų krepšių matėsi geras komandinis balansas. Įmetė: Naronis 14, Gvildys 12, Matulaitis 11, Šimkus 11, Birutis 6, Česnavičius 6 ir T. Lora 4.

Vidurinio amžiaus, arba B grupės jauniai pirmą sezono bandymą prieš Ascension parapijos komandą pralaimėjo 25:33 (10:16). Taškus pelnė: Gvildys 13, Janušas 5, L. Vaitkevičius 3, Didžbalis 2 ir Ričardas Kezys 2. Taip pat žaidė T. Birutis, Algis Kezys ir J. Milukas. Ši komanda gali turėti gerą ateitį, munda gali turėti gerą ateitį, tik reikia daug darbo ir komandinio susižaidimo.

Futbolo rungtynės šį sekmadienį įvyks Wayne Oval, Wayne, New Jersey, prieš Pasais klubą. LAK rezervinė komanda žais 12:30 val., o pirmoji 2:30 val. p.p.

ŠALFAS Sąjungos pirmenybėse dalyvaus New Yorko LAK stalo tenisininkai ir šachmatininkai. Pirmenybės įvyks lapkričio 13-14 Clevelande.

Alg. Š.

LIETUVIŲ KATALIKŲ SUSIVIENIJIMAS

Už prieinamus mokesčius pasiūlo moderniškus apdraudus planus.

Susiv. savo nariams moka dividendus ir teikia pirmenybes prašant — gavimui mirtgičių.

Norį įsirašyti kreipkitės į **Susiv. centrą**, P.O. Box 32 (71-73 So. Washington St.), Wilkes Barre, Pa. 18703; o Didžiojo New Yorko rajono lietuviai kreipkitės į organizatorių Susiv. direktorių **BRONIŲ BOBELĮ**, 212 Elderts Lane, Woodhaven, N.Y. 11421, tel. MI 7-6637.

REMARKABLE DISCOVERY

Best in USA and Europe, "JIB HAARPFLEGE-LOTION" — patented in Switzerland. Registered: USA, Canada and Europe. It cures: dandruff, falling hair, itching scalp, splitting ends, strengthening hair root growth, and restoring natural hair color. Using JIB you will never be bald or grey 100%. Listed in Pharmacy Red-Blue-Book. JIB Medicine Lij. 8 oz. a 16 week supply \$6.00. Money Order P.P. J.I.B. LABORATORY — 1437 So. 49th Avenue, Cicero, Ill. 60650. Fill: 2498 Dougall Rd., Windsor 12, Ont. Canada; Fill. 7 Stuttgart, 50, Duisburgerstr. 7-10 W. Germany; Chicago: at Apotheke J & J, 2557 W. 69th St.; 50th Ave. & 14th St. Cicero ir 1640 W. 47th St. Chicago; 2923 N. Milwaukee Ave.; 1147 N. Ashland Ave.

dorių ar šiaip sapaudą parėmė:

20 dol. — kun. S. Morkūnas, Sioux City, Iowa.

Po 10 dol. — A. Reventas, Gulfport, Fla., L.M. K. Federacijos Philadelphia klubas, LB Palm Beach County apylinkė.

Po 8 dol. — E. Gerulski, Catskill, N.Y., G. Mironas, Philadelphia, Pa.

7 dol. — K. Krulikas, Richmond Hill, N.Y.

Po 5 dol. — O. Stokas, Chicago, Ill., Str. A.M. Karalius, Latham, N.Y., K. Algenis, Woodhaven, N.Y., P. Striauskas, St. Petersburg, Fla., J. Bernotas, New Britain, Conn.

Po 4 dol. — J. Bakšys, So. Boston, Mass., K. Šestokas, Rahway, N.J.

Po 3 dol. — dr. J.B. Dičpinigaitis, L. Binkay, G. Sližys, Woodhaven, N.Y., L. Mathews, U. Matulionis, W. Umbrasas, Brooklyn, N.Y., kun. dr. V. Bartuška, Riverdale, N.Y., A. Giga-lūnas, Chicago, Ill., J. Urbanavičiūtė, Spring Valley, N.Y., J. Rinkus, St. Petersburg, Fla., P. Petkelis, Yorba Linda, Calif., J. Ramas, Elizabeth, N.J., E. Dubickas, Los Angeles, Calif., J. Judickas, Hot Springs, Ark., S. Ziberstavičius, Parlin, N.J., J. Lukošius, Richmond Hill, N.Y., O. Balčiūnienė, Newark, N.J., J. Mėlynis, Nesconset, N.J., J. Lushis, Easton, Pa., W. A. Tragus, Allentown, Pa., V. Palubinskas, Cleveland Hgts., Ohio, A. Pilvelis, W. Hartford, Conn., A. Rubonis, No. Haledon, N.J.

Po 2 dol. — A. Adams, Brooklyn, N.Y., A. Juškys, Elizabeth, N.J., J. Mikulskis, Woodhaven, N.Y., Arminas, Waterbury, Conn., S. Prancūnas, Willowdale, Ont. Canada.

Po 1 dol. — P. Seibienė, A. Stuporas, Brooklyn, N.Y., S. Petrulonis, Quincy, Mass., A. Žarskus, Woodhaven, N.Y., M. Bichnevičius, Dorchester, Mass., V. Viliūnas, Mays Landing, N.J., J. Lapšys, Dedham, Mass.

Visiem aukotojam nuoširdžiai dėkoja Darbininko administracija.

NAUJOS KNYGOS

Išigykite naujai išleistas knygas

I. Mero romanas — Striptizas, arba Paryžius-Roma-Paryžius — 8 dol., V.F. Vaitkevičienės — Du draugai — premijuota apysaka jaunimui — 4 dol., J. Kraliausko premijuotas romanas — Mažvydas Vilniuje — 6 dol., dr. V. Sruogienės — Steigiamasis Lietuvos seimas — 6.50 dol., A. Valčiulio pasakojimai jaunimui — Vakaras sargo namelyje — 4 dol., R. Spalio romanas — Mergaitė iš geto — 5 dol., L. Andriekaus poezijos knyga — Už vasaros vartų — 3 dol., A. Pakalniškio prisiminimai — Metal praeityje — 5 dol., A. Pakalniškio dienoraštis — Mes grįžtame — 5 dol., Mūsų šokiai — antroji laida — 4 dol., dr. J. Giraus — Pranas Dovydas — 15 dol., dr. A. Macelinos — Religijos filosofija — 5 dol., A. Saudargienės — Tolimų kraštų mirazai — 8.50 dol., K. Barėno — Devintoji pradai — 8.50 dol. V. Angulytės ir J. Placio — Simtas žaidimų dideliems ir mažiems — 2 dol., Br. Kaslo — The Baltic Nations — 12 dol. Persilutimui pridėdama 50 ct. Šios bei kitos knygos ir plokštelės gaunamos: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Skaityk ir platink Darbininką!

RUSTIC STYLE RESTAURANT AND LOUNGE IN THE SCENIC NORTH COUNTRY LOCATED IN ORLEANS, VERMONT. SEATING CAPACITY 70 TO 80. NOW OPERATING AT A PROFIT WITH UNLIMITED GROWTH POTENTIAL. FULLY EQUIPPED KITCHEN AND LOUNGED, FURNISHED THROUGHOUT IN EARLY AMERICAN DINING TABLES AND CHAIRS. FOR FURTHER INFORMATION CALL 1-802-754-6925 OR 1-802-525-6991. YEAR ROUND OPERATION. ASKING \$27,000 OWNER MOVING TO WARMER CLIMATE.

THE ORATORY FOR ALMOST FORTY YEARS THE PRIESTS AND BROTHERS OF THE ORATORY OF ST. PHILIP NERI HAVE BEEN LIVING, WORKING, AND GROWING WITH THE PEOPLE OF SOUTH CAROLINA. WE ARE A COMMUNITY WITHOUT VOWS. FREELY LIVING THE EVANGELICAL COUNSELS IN A SPIRIT OF LOVE AND JOY. OUR WORKS ARE AS VARIED AS THE NEEDS OF THE PEOPLE OF GOD IN OUR AREA. HELP US TO GROW WRITE — FATHER JOSEPH CO. THE ORATORY, P.O. BOX 11586, ROCK HILL, S.C. 29730.

AMERICAN INTERNATIONAL CLEANING SERVICE OFFICE HOMES FLOOR STRIPPING WAXING RUG SHAMPOOING ALSO DOMESTIC HOUSEWORK 693-1218.

RESTORED OLD FARM HOUSE Eleven large rooms with 3 baths modern kitchen & huge fireplace, set well back from main road on 80 acre Xmas Tree farm in Eastern Penna., minutes from both I 80 & I-61, 3 car garage, big barn. Magnificent view. Approx. 26,000 spruce pine & fir evergreens. 717-864-3228

DRIVING LEARN TO DRIVE WITH EMERSON DRIVING SCHOOL 87-EX-11 STREET JAMAICA, N.Y. 11434 FRANK PADLO OWNER

MAKE PRAYER YOUR PROFESSION WE PRAISE YOU! WE BLESS YOU! WE THANK YOU! WRITE DOMINICAN NUNS 802 COURT ST. SYRACUSE, N.Y. 13208

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI Į VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS

66-88 80 ST., MIDDLE VILLAGE, QUEENS
Phones: 326-1282 326-3150
TAI MŪSŲ VIENINTELĖ VIETA — GAUSI PARODŲ SALE

VĖL GAUNAMOS PLOKŠTELĖS

Kokiais keliais aš keliausiu... Vyrų kvinteto BALTIJA, Dainų op. arijų rinkinys, S. Citvaro, Linksmieji broliai, A. Dvariono, D. Dolskio, A. Šabaniausko rinkiniai: X, XI, XVIII ir XXVI. Kiekvienos kaina 6 dol. Persiuntimui pridėdama 50 ct. Darbininkas, 341 Highland Blvd. Brooklyn, N.Y. 11207.

ARROWHEAD LODGE PARKVILLE, N.Y. 12768 (Only 2 1/2 Hrs. N.Y.C.) 800 acres of private land. Deer hunting and small game. 3 meals daily, nightly entertainment. All rooms T.V. and private bath. Everything incl. in our reasonable rates. Write or call direct in N.Y.C. (212) 695-1757.

DEXTER PARK PHARMACY Wm. Anastasi, B.S. 77-01 JAMAICA AVENUE (Cor. 77th Street) Woodhaven, N.Y. 11421 WE DELIVER TELEF. 296-4130

DOMENECH AGENCY GENERAL INSURANCE FIRE, LIFE AND AUTO D.V. REAL ESTATE RENTALS, SALES, CONVENTIONAL FHA-GI MORTGAGES 202 MAIN STREET HEMPSTEAD, N.Y. CALL 516 483-8512

Nick Mason Contractors Chimney Specialists Fireplace Brick Work Any Repairs Free Inspection - Free Est. Concrete Work Roofing Reasonable Call Anytime (212) 728-5212 34-11 30 Ave. L.I. City

BEAUTY SALON NEVER ON SUNDAY — RE OPENS 20% OFF ALL CUSTOMERS 30% OFF SENIOR CITIZENS (516) 872-3360 748 Franklin Ave. Franklin Square

MARIO'S AUTO INSPECTION SERVICE MARIO DE SANTIS PROP. COMPLETE BRAKE REPAIRS FRONT END WORK ELECTRICAL WORK TUNE UPS OUR SPECIALTY. AUTO REPAIRS SKILLED MECHANICS SHELL BAY ROAD MAYVILLE OPP. EXIT OF STATE INSPECTORS PHONE 609 465-5607 CAPEMAY COURT HOUSE

Neužmiršk lietuviškos spaudos! Skaityk ir platink ją!

HICKSVILLE MOTOR LODGE

LOW COMMERCIAL RATES SPECIAL DAY RATES WEEKLY & MONTHLY RATES ROOMS WITH REFRIGERATORS THERMOSOL STEAM BATHS

72 LUXURIOUS ROOMS ADJACENT TO HOWARD JOHNSON'S RESTAURANT MEETING ROOMS COLOR TV RADIO AIR CONDITIONING POOL SAME DAY VALET SERVICE FREE COFFEE ALL HOURS CABLE T.V. NEAR ROOSEVELT RACEWAY & NASSAU COLISEUM

Old Country Road, Hicksville off Wantagh State Pkwy, Exit W-2 516 433-3900

FOR SALE — 30 ACRES REST., BAR, PVT. DINING ROOM, OUTING GROVE, HANDLE 2,000, small lake, PENNA LIQUOR LICENSE. 30 YEARS LOCATED 10 MIN FROM PUBLIC GOLD GOURSE, 6 MIN. FROM ROUTE 84, 10 MIN FROM ROUTE 80, N.E. PENNA. 2 1/2 HRS FROM N.Y.C. VERY SPECIAL VALUE AT \$150,000. DOWN PAYMENT REQUIRED \$45,000. WILL FINANCE BALANCE. 6 ROOM APARTMENT ON TOP OF REST. CALL AFTER 3 PM DAILY. ASK FOR MR. PHILLIPS (717) 937-4435

KVEČAS JONAS 1933 + 1976

Martha's Vineyard VINEYARD HARBOR MOTEL

Enjoy our private beach and magnificent view of harbor activities. Make your plans now for a fall vacation on lovely Martha's Vineyard. SINGLE ROOMS, EFFICIENCIES AND MEETING ROOM AVAILABLE Call or Write Vineyard Harbor Motel Beach Rd., Vineyard Haven, Mass. Tel. 617-693-3334 BASS & BLUEFISH DERBY Sept 15-Oct 15 DEER WEEK IN NOVEMBER Monthly Rates For Fall & Winter Rentals

BROTHERS MERCEDES SERVICE & REPAIR

MASTERMECHANICWITH10YEARESEXPERIENCE EUROPEAN FACTORY TRAINED FAST QUALITY WORKMANSHIP FULL GUARANTEE ON ALL REPAIRS & SERVICES WE ALSO REPAIR BMW 46 WANAUKE AVE POMPTON LAKES, N.J. MON.-SAT. 8-6 639-1480

MARTHA'S VINEYARD

EDGARTOWN HOUSE LOT. 39,800 SQ. FT. UTILS. GD. INVESTMENT. OR BUILD NOW \$15,000 FIRM. CALL (617) 563-2925 OR WRITE: P.M. ROAN. 32 HAMILTON ST. BROCKTON, MASS. 02401

PANELING, SHEETROCK BATHROOMS & ALL OTHER HOME IMPROVEMENTS FULLY INSURED. LIC. H1820290000 J. Green (516) 868-9396

COSTELLO ROOFING

WILL REPAIR ANY LEAK IN YOUR ROOF. SPECIALIZING IN FLAT ROOFS ONLY. FREE ESTIMATE NO OBLIGATION ALL WORK GUARANTEED CALL 7 DAYS A WEEK 9-9 (212) 424-9392

E & S CONSTRUCTION COMPANY

84-50 Austin Street Kew Gardens FIRE DAMAGE & WATER DAMAGE REPAIRS ALL BUILDING TRADES REASONABLE, PLUS OFFICE PANELING FURNITURE REFINISHING CALL 847-2299

EXPERT REPAIR, REMODELING, ANTIQUE, RESTORATION. ANY TYPE REFINISHING. CHAIR SEATS RECOVERED. VINYL & FABRIC GLASS WORK. 626-1400.

MICRO COATINGS

Painting, Interior & Exterior Also Tile Work 212 591-1623

EXPERT MOVING

from a plate to an estate. Bonded & insured. Hourly or flat rates. Fast dependable & reasonable. Lundell Moving & Trucking, 120 E. 56 St. NYC Suite 610 Tel. 838-0313.

O'KEEFE MOVERS

LOCAL AND LONG DISTANCE

LIC. AND BONDED REASONABLE RATES. 200 MILLER PLACE HICKSVILLE, N.Y. CALL 516-938-6500 ASK FOR VINCE OR FRANK

GOOSE HUNTERS WANTED

I HAVE THE BEST QEESE HUNTING IN MARYLAND. PRIVATE BLINDS. ALSO HAVE DEER AND OTHER GAME. MAKE YOUR RESERVATIONS BEFORE THE SEASON OPENS. CALL MR. DEAN, (301) 758-1593

J & G DECORATORS AND FURNITURE

95-04 Jamaica Ave., Woodhaven 12-12 Astoria Blvd., Astoria

CUSTOM REUPHOLSTERY

Hundreds of Domestic & Imported Fabrics To Choose From Wood Finish REASONABLE PRICES (212) 721-6329—847-8386

BY OWNER BIG COUNTRY GENERAL STORE

Northern Wis. First time offered. 140 acres. Living quarters, gas pumps, on & off sale liquor, 2 car garage, 2 wells, dance hall. All fixtures, ball park. Finest deer hunting, snow mobiling trails plus inventory. Health forces sale.

Call 1-715-399-8531, IVAN & DONNA BROWN, Rt. 2, Box 208, Superior, WI 94880.

NJ WOODCLIFF LAKE

WE HAVE A LOVELY HOME FOR YOUR MOTHER OR FATHER. HOME-STYLE MEALS, PLEASANT COUNTRY SURROUNDINGS. 201 391-2442

AVAILABLE DEALERSHIP

KITCHEN & BATHROOM RESURFACING FULL TIME / PART TIME Be your own boss in a new and exciting business. Full training & all equipment supplied. Exclusive territory now available in this area. There is a great need for this service in private homes, apt. buildings, hotels, motels etc. No need to remove fixtures. Done on location. For more information call: MR. RAYMOND 516 265-1246

ŽIEMOS EKSKURSIJA Į LIETUVĄ

iš BOSTONO — MONTREALIO — NEW YORKO
Dar yra laisvų vietų GRUODŽIO 22 d. grupėje
Kaina \$875.00

(kelionė lėktuvu, PIRMOS klasės viešbučiai, maistas, dviese kambaryje).
Lankysime: Leningradą, Vilnių, Kauną, Trakus, Rygą, Maskvą ir Helsinkį.

Prie šios grupės galima jungtis su papildomu mokesčiu iš New Yorko ir iš kitų miestų.

KELIONĖS Į LIETUVĄ 1977 m. PRASIDEDA BALANDŽIO 6 d.

Registracijas priimame dabar
TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE
393 W. Broadway, P.O. Box 116
South Boston, Mass. 02127
Telefonas: 617 268-8764

Savininkė: Aldona Adomoniene

Air Fares Subject to Changes and Government Approval. Norintiem atsikviesti gimines iš Lietuvos sutvarkome dokumentus.

RENGIAMĖ RELIGINĖS MUZIKOS LEIDINIAI

Kun. Ladas Budreckas, paves-tas Lietuvių Kunigų Vieniybės centro valdybos, pagal naujuosius povatikaninės mišių litur-gijos reikalavimus ruošia spau-dai platų giesmyną, pritaikytą bendruomeniniam giedojimui. Jis prašo lietuvių kompozito-rius prisijungti jam jų turimas su-komponuotas lietuviškas mi-šias — giesmes, kurios būtų tinkamos giedoti mišių metu. Mišios turi būti vienbalsės arba dvibalsės. Siųsti adresu: Rev. L. Budreckas, Immaculate Heart Residence, East Island, Glen Cove, N.Y. 11542.

Komp. Alfonsas Mikulskis, paprašytas kun. L. Budrecko, su-

tiko eucharistiniam kongresui savo sukurtas mišias aranžuoti dviem balsams su vargonų paly-da. Mišios yra sukurios mišriam chorui, kongrese jos buvo atlik-tos su kanklių orkestro palyda.

Sesuo M. Bernarda, kazimie-rietė, apsiėmė sukompnuoti muziką prel. Stasio Žiliaus miš-rių giesmių tekstams.

Kun. Vytautas Zakaras verčia iš vokiečių kalbos į lietuvių kalbą klasikinių Franz Schuberto (1797-1826) mišių giesmių tekstus.

Trys šeštadieniai — trys auk-sinės progos apsirūpinti dova-nomis, kurias Kalėdų švenčių proga norėsite įteikti savo gim-i-nėm, draugam, bičiuliui. Ginta-ro karoliai ir kitokie darbeliai, lietuviškos plokštelės, knygos, drožiniai, įvairūs suvenyrai bus

Algirdas Brazinskas, jo žmona Bernadeta ir Pranas Brazin-skas lapkričio 6, šeštadienį, atvyksta į New Yorką, daly-vaus Laisvės Žiburio koncerte ir tars žodį.

parduodami Darbininko spau-dos kioske, Kultūros Židinio apatinėje salėje Laisvės Žiburio radijo parengime lapkričio 6, Lietuvos Atsiminimų radijo va-kare lapkričio 13 ir lietuvių pranciškonų 25 metų jubilieji-niame bankete lapkričio 20.

NAUJŲJŲ METŲ SUTIKIMAS

Atsidūrus tarp dviejų milžinų — New Yorko ir Penssylvani-jos valstijų, N.J. lietuviams pasi-darė sunku suorganizuoti kokį nors didesnį renginį ne tik dėl kiek sumažėjusio lietuvių skai-čiaus, bet ir dėl New Yorko se-zono metu vykstančių įvairių or-ganizacijų ir dviejų radijo valan-dų ten rengiamų iškilių koncer-tų ar iš kitur atsikvieštų dides-nių meninių vienetų pasirody-mų. Taip ir tenka mum verstis tik čia veikiančių organizacijų ruošiamųjų švenčių minėjimais, pajvairinamais koncertinėmis ar kitokiomis mažesnio masto pro-gramomis. Esame vis dėlto pasisiskirstę ir pagal organizacijas ir gal pagal įsitikinimus, nors tar-pusavio trinties čia ir nėra. O ta-čiau vis dėlto ne visi susirenka-me į juos, nes arba rengėjai ne prie širdies, ar jų tikslas mum atrodo svetimas.

LB NJ apygardos valdyba, no-rėdama bent vieną kartą į metus sutelkti į vieną vietą visus įvairiom organizacijom pri-klausančius ir jose nedalyvau-jančius lietuvių nerūpestingam ir linksmam pobūviui, ir šiais metais gruodžio 31 rengia senų-jų metų palydėjimą ir naujųjų sutikimą Lithuanian Liberty Hall salėje, 269 2nd St., Eliza-beth, N.J. Dalyviams bus pa-tiekta šaltų užkandžių ir gerai paruošta vakarienė. Dešimties žmonių stalui bus duota 2 šam-pano ir 2 stipriųjų gėrimų bu-teliai, o gerai nuotaiškai sudary-ti padės ir geras šokių orkest-ras. Įėjimas vienam asmeniui 17 dol., studentams ir mokslei-viams — 9 dol.

Rengėjai didelio pelno ne-siekia, o, jei jo ir bus, jis bus panaudotas labai šakotiems lietu-vių uždaviniam remti.

Apygardos valdyba

NEW YORK — Laisvės Žiburys, sekm. 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. R. Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 212 229-9134.

Stamfordo Lietuvių Bendruomenės apylinkės pirmininką Gintą Žemaitį ir šeimą, jo mylimam tėvui

A.A. JUOZUI ŽEMAITAIČIUI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame ir drauge liūdime.

Stamfordo Lietuvių Bendruomenė

Brangiam tėveliui

A.A. JUOZUI ŽEMAITAIČIUI

mirus, jo sūnų Gintą su šeimą ir visus artimuosius gi-liai užjaučiame ir kartu liūdime.

Vidmantas Valiūšaitis su šeimą,
Janina Valiūšaitienė

Lietuvos vyčių Naujosios Anglijos suvažiavime rugsėjo 26 Šv. Antano parapijoje, Ansonia, Conn., išrinkta nauja valdyba: dvasios vadas — kun. Albinas Janiūnas iš So. Bostono, pirm. — Joanna LaFramboise iš West-field, 1-mas vicepirm. — Antanas Cepulis iš Ansonia, Conn., 2-ra vicepirm. — Susana Boroskas iš Brocktono, 3-čias vicepirm. — Jurgis Radzwillas iš Bridgeport, Conn., išd. — Da-rata Sinkavičiūtė iš Worcester, sekr. — Heidi Kniupis iš Bos-tono, korespondentė — Nellie Ruggles iš Westfield, trustee — Aldona Marcavage iš Milford, Conn., ir Leon Boroskas iš New Haven, Lietuvos reikalų kom. pirm. — Danielius Averka iš So. Bostono, Lietuvių kultūros kom. pirm. — Nellie Ruggles iš West-field, ritualo kom. pirm. — Ona Milleraitė iš Worcester, jai tal-kins Sylvia Shukis iš Brockton ir Mary Minkus iš Westfield, sti-pendijos kom. pirm. — Antanas Miner iš Worcester, korespon-dent Vytis žurnalui — Ona Kublinskaitė iš Worcester.

Stanislovas B. Malakauskas, sulaukęs 81 m. amžiaus (buvo gimęs 1895 vasario 1), po trump-os ligos mirė spalio 1 Bayonne General ligoninėje. Velionis buvo gimęs Lietuvoje ir į JAV atvyko dar jaunas būdamas. Dir-bo Esso Standard Oil bendro-vėję daugelį metų. Vėliau 50 metų su viršum turėjo savo res-toraną ir taverną. Jo žmona Ona mirė š.m. rugpjūčio 10. Už a.a. Stanislovą iškilmingos laidotu-vių mišios buvo aukojamos Šv. Mykolo bažnyčioje, Bayonne, N.J. Pagrindinis celebrantas bu-vo kun. Jonas Tamalonis, su juo koncelebravo kun. Albertas Ma-tulis ir kun. John F. Kennedy. Palaidotas Šv. Gertrudos kapinėse, Rahway, N.J., šeimos sklype. Velionis buvo Šv. Vardo Dr-jos narys. Nuliūdime liko sū-nus Pranciškus, jo žmona Fran-ciška ir trys anūkai.

Lietuvos vyčiai sendraugiai iš So. Bostono spalio 13 iš-rinko tokią valdybą 1977 me-tam: kun. Antanas Baltrushunas — dvasios vadas, Jonas Norinkevi-čius — pirmininkas, Al. Akule — 1-mas vicepirm., Pranas Mar-kuns — 2-as vicepirm., Virginia Markuns — sekr., Aldona Kro-pas — finansų sekr., Mary Mic-kevich — išd., Juozas White — trustistas, Feliksas Zaleskas — Lietuvių reikalų komisijos pirm., Danielius Averka — Lietuvių kultūros komisijos pirm.

Metinis bazaras, rengiamas Šv. Petro lietuvių parapijos, įvyks lapkričio 14, sekmadienį, nuo 12 val. iki 5 val. Lietuvių Piliė-čių Draugijos antro ir trečio aukšto salėje.

Mišios už pavergtą Lietuvą per televizijos stotį WNAC — 7 kanalą bus gruodžio 12, sek-madienį, nuo 9:15 val. ryto iki 10 val. Mišios bus aukojamos Bostono televizijos stoties kop-lyčioje. Mišias auko kun. Anta-nas Miciūnas, MIC, Šv. Kazi-miero parapijos klebonas, Wor-cester, Mass. Stoty dalyvauja Lietuvos vyčių apskrities valdy-ba ir nariai.

Lituanistinės mokyklos tradi-cinis vakaras įvyko spalio 16. Meninę programą atliko Bosto-no vyrų sektetas, vadovaujamas komp. Juliaus Gaidelio. Komite-tui šiais metais vadovauja Nor-ma Šnipienė.

Aleksandra ir Paul Moriarty atidarė natūralinio maisto ir vi-taminų krautuvę — Health World. Adresas: 748 Adams St., Dorchester, Mass., keletas namų nuo buv. dantų gydytojos G. Stapulionienės kabineto.

Lietuvių Moterų Klubų Fede-racijos Bostono klubas metiniam susirinkime išrinko naują valdy-bą ir Bostono lituanistinei mo-kyklai paskyrė 25 dol.

LAISVĖS VARPAS
Sėkm. 11-12 val.
WWEL, 1430 KC.
P. Viščinis
173 Arthur St.
Brockton, Mass. 02402
Telef. 586-7209
BOSTON, MASS. — WLYN
1360 ir FM 101.7 sekmad. 1-1:30.
S. Minkus, 502 E. Broadway,
So. Boston, Mass. 02127. Tel.
268-0489.

SOUTH BOSTON SAVINGS BANK

Inkorporuotas 1883

460 West Broadway, South Boston Massachusetts

"Kur tūkstančiai taupo milijonus

ALFRED W. ARCHIBALD, President

Šio banko direktorių taryboje yra adv. Jonas J. Grigalius. Reikale su patarnautojais galima susikaibėti ir lietuviškai • Turtas—Assets virš \$213,000,000.

CURRENT DIVIDEND RATES

• Regular a/c — 5% % • 1 year Term Deposit — 5% %
• Special Notice a/c — 5% • 2 year Term Deposit — 6%
— All Accounts Compounded Daily —

LITO EKSKURSIJA Į SAULĖTĄ PUERTO RICO SALĄ Lapkričio 12-17 \$300

- Skridimai su American Airlines
- Pervėžimai tarp aerodromo ir viešbučio
- 6 dienos, 5 naktys gražiajame Americanos viešbutyje
- "Sightseeing" ekskursijos
- Kelios paskaitos ir seminarai ūkiškais klausimais
- Konferencijos užbaigimas — vakarienė

"Realus žvilgsnis į rytojaus ekonomiką"

Visi lietuviai nuoširdžiai kviečiami dalyvauti šioje ekskursijoje! Kasdienos aplinkoje nepastebime šių dienų dramatiško ūkinio pasikeitimo. Mūsų finansinius planus reikia keisti kartu su besikeičiančiu pasauliu.

Nelaukime, kol šiuos planavimus reikės keisti iš desperacijos. Planuokime dabar gražiame Atlanto pajūryje, apsupti jausios Karibų salų vasaros (vietoj namuose žvarbaus rudens), nuoširdžių draugų ratelyje.

Kaip vasarą prailginsime nuvykę į saulėtą salą, taip savo ūkiškąjį potencialą galime padidinti tiksliais sprendimais. Viliamės, kad galėsite būti mūsų svečiai!

Prašau skambinti man asmeniškai dėl rezervacijų:

212-441-6799

Vytautas Vebeliūnas
Lito pirmininkas

Mielam draugui

INŽ. JONUI PAULIUKONIUI

mirus, gilią užuojautą reiškiam mamytel poniai Marijai Pauliukonienei, broliui ir seserim.

Vita, Vidmantas, Kristina, Tomas ir Lina
Matusaičiai
Ina, Juozas ir Vida Matusaičiai

Mielus

S.A. LIPČIUS,

tragiška netekus sūnaus Stasio, nuoširdžiai užjaučia ir kartu pergyvena gili liūdesį

P. G. Šlapeliai

A.A. dantų gydytojai SOFIJAI KIAUNIENEI

mirus, vyrą Jurgį ir sūnų Kęstutį su šeimą užjaučia ir kartu liūdi

New Yorko ir New Jersey
Dantų Gydytojų Draugija

A.A. SOFIJAI KIAUNIENEI

mirus, vyrą Jurgį ir sūnų Kęstutį su šeimą nuoširdžiai užjaučia

Birutė ir Antanas Bagdžianai

A.A. SOFIJAI KIAUNIENEI

mirus, jos vyrui Jurgiui Kiaunei ir sūnui Kęstučiui su šeimą nuoširdžiai ir gilią užuojautą reiškia

Veronika ir Stasys Gudai

A.A. SOFIJAI KIAUNIENEI

mirus, jos vyrui L.K.K. savanoriui ats. kap. Jurgiui, sūnui Kęstučiui su šeimą ir artimiesiems nuoširdžiai užuojautą reiškia

New Yorko Skyriaus Savanoriai

A.A. SOFIJAI KIAUNIENEI

mirus, jos vyrui Jurgiui ir sūnui Kęstučiui su šeimą reiškia nuoširdžiai užuojautą ir kartu liūdime

Vanda ir Bronius Sutkai

DARBININKAS

NEW YORK

Redakcija (212) 827-1352
 Administr. (212) 827-1351
 Spaustuvė (212) 827-1350
 Vienuolynas .. (212) 235-5962
 K. Ž. salė (212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
 BROOKLYN, N.Y. 11207

Solistai Vaclovas Verikaitis ir Rimas Strimaitis dainuos lapkričio 20 Kultūros Židiny, kada bus paminėta pranciškonų veiklos New Yorke 25 metų sukaktis. Po koncertinės dalies bus banketas.

Dr. Marija ir Aleksandras Žemaičiai, Leonia, N.J., vėl Kultūros Židiniui ir tėvam pranciškonam paaukojo 500 dol. Taip pat atnaujino Darbininko prenumeratą penkeriem metam ir dar pridėjo auką spaudai palaikyti. Anksčiau dr. M. ir A. Žemaičiai Kultūros Židiniui ir lietuviui pranciškonam buvo iš viso paaukoje 7,020 dol.

Albino Prižginto, vargonų virtuozo, pasirodymas New Yorko lietuviui su pilnu vargonų rečitaliu įvyks Apreiškimo parapijos bažnyčioje gruodžio 12, sekmadienį, 4 val. po pietų. Pausos metu bus skaitoma persekiojamos Lietuvos Bažnyčios kronikos ištraukos ir laiškai. Koncertą rengia Lietuvių Religinės Šalpos rėmėjai. Po rečitalio — bufetas.

Regina Ratienė, gyvenanti Sydney, Australijoje, buvo apsi stojusi pas Janiną Daunoriene, Woodhaven, N.Y. Prieš išvažiuodama namo, buvo sustojusi pas inž. Jurgį Zabielskį ir per jo rankas dovanavo Kultūros Židinio galerijai spalvotą grafikos dail. Rato paveikslą. Kultūros Židinio galerijos vadovybė už paveikslą nuoširdžiai dėkoja.

Kun. Antanas Kardas gavo iš kardinolo T. Cooke laišką, kuriame pranešama, kad rugsėjo 30 jį inkardino į New Yorko arkivyskupiją. Kardinolas pasidžiaugė, kad kun. A. Kardo 13 metų darbuotė New Yorko arkivyskupijoje tarp lietuvių ir ispaniškai kalbančių buvo jam gerai žinoma ir teigiamai įvertinta.

Sofija Kiaunienė, dantų gydytoja, paskutiniu metu sunkiai sirgusi, mirė spalio 27. Palaidota spalio 30. Liko vyras Jurgis ir sūnus Kęstutis.

Austra Puzinienė, dailininko Povilo Puzino našlė, buvo atvykusi į New Yorką. Čia ji tvarkė išleistas apie savo vyro kūrybą monografijos reikalus, spalio 27 Allied Artists parodos atidaryme įteikė savo vyro vardo premiją. (Ši premija skiriama kasmet). A. Puzinienė, atvykusi į New Yorką, buvo susirgusi ir teko kurį laiką gydytis. Pastoviai ji gyvena San Mateo, Calif. Iš ten iškeliavusi į šį Atlanto pakraštį, sustojo Washingtone. Ten lankėsi pas vyriausią Amerikos teisėją, kuris mēgstą meną ir kuriam ji padovanojo P. Puzino monografiją. Taip pat lankėsi pas senatorių Percy, pas Lietuvos atstovą Washingtone dr. St. Backį. Iš Washingtono nuvyko į Chicagą, kur buvo jos išleistos monografijos pristatymas. Iš Chicagos atkeliavo į New Yorką. Iš New Yorko spalio 29 išvyko į San Francisco.

Dail. Nijolės Vedegytės-Palubinskiens grafikos darbų paroda vyko šį savaitgalį, spalio 30-31, Kultūros Židinio mažojoje salėje. Dailininkė čia buvo atvykusi su savo sūnumi Tomu, buvo atvežusi 32 kataloguotus darbus ir visą eilę darbų nekataloguotų ir neįremtų. Apie dailininkės kūrybą kalbėjo Paulius Jurskus. Po to buvo kavutė. Kavutė ir pyragaičiai taip pat buvo duodami ir kitą dieną. Parodą rengė vyr. skaučių židinys Vilija. Parduota arti 20 paveikslų. (Platesnis parodos aprašymas kitam Darbininko numerio).

Pauliaus Jurkaus Juodvarniai, pasaka-poema, išleista Darbininko, gaunama Darbininko administracijos. Kaina 5 dol.

A. a. Sofijai Kiaunienei atminti Kultūros Židiniui auکوjo:

Po 20 dol. — Birutė ir Vitas Labučiai ir T. Naruševičius; Jadvyga ir Antanas Vytuviai; Jolita ir Algirdas Biručiai; Danutė ir Stasys Biručiai; Marija ir Leonas Noreikos.

Po 15 dol. — G.M. Ercius; M. Petrikai.

Po 10 dol. — A. Bortkevičienė; Jonas Bortkevičius.

Vėlionės artimiesiems reiškiamė nuoširdžią užuojautą, o aukotojams lietuvišką ačiū.

Dr. Marija ir Aleksandras Žemaičiai, Leonia, N.J., lapkričio 4 su Bergen County gydytojų ekskursija išvyko mokslo reikalais į Europą. Dalyvaus gydytojų simpoziumuose Helsinky, Leningrade ir Maskvoj.

Laisvės Žiburio radijo koncertas-balius bus šį šeštadienį, lapkričio 6, Kultūros Židiny. Pradžią 7 v.v. Iš Toronto atvyksta dainos, šokio ir vaidybos ansamblis Atžalynas ir suvaidins A. Gustaičio vieno veiksmo nuotainingą kaimo gyvenimo vaizdelį "Sekminių vainikas". Po programos šokiai (žiūr. skelbimą).

Kazimiera ir Edvardas Genevičiai a.a. Vytautui Šventoraičiui prisiminti skyrė Darbininkui 5 dol. auką.

Woodhavene parduodamas vienos šeimos mūrinis namas, pusiau atskiras, šeši kambariai, pusančios vonios, garažas dviem mašinoms, su terasa, ekonomiškas šildymas, mažai darbo, daug visokių ekstra. Prašoma kaina 42,000 dol. Skambinti 296-1054 po 6:30 val. vak. arba savaitgaliais.

Jamaica Estates išnuomojamas gražus butas iš 3 kambarių. Tel. GL 4-0548.

Išnuomojamas butas iš gražiai įrengtų 5 kambarių antrame aukšte. Butas yra Kultūros Židinio kaimynystėje ir tuoj pat galima užimti. Tel. 827-1351. Butą galima apžiūrėti šeštadieniais ir sekmadieniais.

— ST. PETERSBURG, FLORIDA ir apylinkėse perkant, parduodant ir nuomojant nuosavybes kreipkitės į ANGELE KARNIENĘ, Broker-Realtor, 6900-10th Ave. North, St. Petersburg, Fla. 33710. Telef. (813) 345-2738.

A. a. Sofijai Kiaunienei mirus, vietoje gėlių prie jos karsto Veronika ir Stasys Gudai Kultūros Židiniui paaukojo 25 dol. K. Židinio administracija už auką dėkoja.

Dail. Aleksandra Vitkauskaitė-Merker dalyvauja Bergen Community muziejaus parodoje. Ji išstatė keturias skulptūras šešių pėdų aukščio ir vieną aliejinę tapybos darbą, kuris vaizduoja lietuviškus koplytstulpius. Parodą rengia Modern Artists Guild.

Tęsis nuo spalio 27 iki gruodžio 3. Taip pat ji dėsto meną Teaneck aukštesniojo mokykloje. Dėsto ir suaugusiems. Kursas yra platus, dėsto net meno pradmenis.

Aidų žurnalo gruodžio mėn. numeris bus skirtas dail. Kajetono Skleriaus 100 metų gimimo sukakčiai paminėti.

Maironio lituanistinė mokykloje Padėkos dienos savaitgalį pamokų nebus. Mokykla jau pradėjo rengtis savo kalėdinei programai.

Lietuvos atsiminimų radijas lapkričio 13, šeštadienį, Kultūros Židiny baigia savo 35 metų veiklos sukaktuvinius metus ir tai progai pakvietė Washington-Baltimorės studentų sambūrį Malūną. Ansamblis suvaidins "Rūgiapiūtę", 3 veiksmų muzikinę pjesę. Po vaidinimo — šokiai. Lietuvos atsiminimų radijo valandėlės vedėjas dr. Jokūbas Stukas kviečia atsilankyti visus savo radijo klausytojus ir prijaučiančius (žiūr. skelbimą).

New York Times neseniai bent kelis kartus paminėjo Lietuvą. Buvo rašoma apie Vilniaus naująją architektūrą ir apie dabartinę politinę situaciją, kad Pabaltijo kraštai esą atiduoti Sovietų Sąjungai "taikos" labui.

Richmond Hill No. Nr. Park, Owner Selling — 2 Family, 3 spacious floors — 12 rooms. Also basement, beautiful garden, studio room. All private entrances. A-1 move-in condition. 847-4832.

RENGIAMA 8-TOJI DAILĖS PARODA

Aštuonjoji dailės paroda rengiama vasario 5-13. Drauge tai bus ir meno šventė su koncertu, literatūros vakaru. Parodai rengti komitetas po vasaros atostogų posėdžiavo lapkričio 1, aptarė artimiausius rengimo darbus. Kitas komiteto posėdis bus lapkričio 15. Visi lietuviai dailininkai kviečiami šioje parodoje dalyvauti.

Pigiausia kelionė į Lietuvą. Išvykstama lapkričio 21. Dar yra dvi vietos. Kreiptis į Dovaną, tel. (212) 296-5250 arba skambinti į namus (212) 296-5359.

House for sale. Woodhaven, 1 block from park, 2 family detached brick — 6 room apartment over 5 room apartment plus 4 finished rooms in basement. Everything modern. Porches and garage. Asking \$69,000. Tel. 528-9587 or 846-0330.

LAISVĖS ŽIBURIO RADIJO

10 metų veiklai atžymėti rengiamas rudens

KONCERTAS — BALIUS

šeštadienį, lapkričio 6 d., Kultūros Židiny
 361 Highland Blvd., Brooklyne

Pradžią 7 val. punktualiai

Pradžioje specialiu žymeniu ir medaliu bus pagerbtas iškilęs lengvaatletas Bill Jankunis. Šią dalį praves Lietuvių Atletų Klubas. Po to šokio, dainos ir vaidybos ansamblis "ATŽALYNAS" iš Toronto stato humoristo A. Gustaičio vieno veiksmo nuotainingą kaimo gyvenimo vaizdelį.

"SEKMINIŲ VAINIKAS"

Vadovė — SILVIJA LEPARSKIENĖ
 Dainos — ŽIBUTĖ ŠILININKAITĖ
 Akordeonistai — EDVARDAS LUKOŠIUS, ALDONA BISKYTĖ

Po programos šokiai ir vaišės abiejose KŽ salėse. Šokiui groja Toronto jaunimo orkestras "ATSPINDŽIAI", vad. DARIUS CHAINAUSKAS
 Po programos pobūviui stalus rezervuoti pas B. Labutienę tel. VI 7-5550
 Auka 6 dol.

Vaikams iki 10 m. 4 dol. **VISUOMENĘ Kviečia ATsilankyti**

LAISVĖS ŽIBURIO RADIJAS

"LIETUVOS ATSIMINIMŲ" RADIJAS

35 sukaktuvinių gyvavimo metų šauniam užbaigimui kviečia Jus į linksmą, nuotaikingą

"RUGIAPIŪTĘ"

Šią 3 veiksmų muzikinę pjesę išpildys WASHINGTONO - BALTIMORĖS STUDENTŲ VYRESNIŲJŲ SAMBŪRIS

MALŪNAS

Ivyks: ŠEŠT., LAPKRIČIO 13 D., 1976 M.
 KULTŪROS ŽIDINYJE, 361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y.

"Rūgiapiūtė" tiek savo turiniu, tiek muzika ir tautiniais šokiais reprezentuoja lietuviško kaimo buitį su jo darbynečio papročiais, dainomis ir tradicijomis.

PO PROGRAMOS — ŠOKIAI, GROJANT PHIL SMERDY ORKESTRU IŠ BALTIMORĖS

Vakaro pradžia: punktualiai 7 val. Šokiai 9 val.
 ĮEJIMO KAINA \$6.00 STUDIJUOJANČIAM JAUNIMUI \$4.00

Laukiame mūsų mielųjų klausytojų, o ypačiai jaunimo Didžiojo New Yorko — New Jersey — Connecticut apylinkėje gausaus dalyvavimo.

PROF. DR. JOKUBAS STUKAS
 Direktorius

SENOSIOS LIETUVIŲ ATEIVIJOS AMERIKOJ NUVEIKTŲ DARBŲ APŽVALGINE PARODA

IVYKS 1976 SPALIO 24-31 DIENOMIS
 APREIŠKIMO PARAPIJOS MOKYKLOS PATALPOSE, BROOKLYNE,
 kur bus išstatyta virš 3000 kruopščiai surinktų atitinkamai suskirstytų bei sugrupuotų eksponatų, negalinčių sutilpti didžiojoje parapijos salėje.

Visi kviečiami gausiai dalyvauti atidaryme ir savo atsilankymu pagerbti lietuvių ūkininkų sūnus ir dukteris ateivius, atsidūrusius svetimosios sąlygoje; daugumoje beraščius, nemokėjusius nei kalbos nei amato.

Jų reikšmingas įnašas lietuvių išlaikymui per trumpą laiką virto milžiniška jėga ir akstinu, siekiant Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo.

Paroda pratęsiama iki lapkričio 14. Nuo lapkričio 1 lankoma savaitgaliais arba susitarus su rengėjais.

PARODOS GLOBĖJAI:
 Kun. Pranas Raugalis, Apreiškimo parapijos klebonas
 Kun. Juozas Dambrauskas, MIC, Marijonų provincijolas
 Prelatas Juozas Karalius, Shenandoah, Pa.
 Kun. Petras Činikas, dienraščio "Draugas" administratorius

LANKYMO VALANDOS:
 Sekmadieniais — po pamaldų ligi 6 val. vak.
 Darbo dienomis — nuo 4 ligi 7 val. vak.
 Šeštadienį — nuo 12 ligi 6 val. vak.

Rengėjai

PRANCIŠKONŲ 25 METŲ VEIKLOS NEW YORKE MINĖJIMAS IR KULTŪROS ŽIDINIO METINIS PARENGIMAS

KONCERTAS — BALIUS

Šeštadienį, lapkričio 20, Kultūros Židiny

7 v.v. — Kokteiliiai
 8 v.v. — Lietuvos generalinio konsulo A. SIMUČIO žodis
 Kanados populiariųjų solistų VACLOVO VERIKAIČIO ir RIMO STRIMAIČIO duetai ir solo, akomponuojant muzikui JONUI GOVĖDUI
 9 v.v. — vaišės ir šokiai, grojant JOE THOMAS orkestrui

Vietas (prie 10 vietų stalų) prašome rezervuoti iki lapkričio 14 pas — Ireną Alkaninienę, telef. — TU 6-5695, Eleną Andrusienę — VI 7-4477, Apolonią Radzivanienę — 441-9720 arba Loretą Vainienę — 296-6860.

Įėjimas — 15 dol. auka Kultūros Židiniui.

KULTŪROS ŽIDINIO KOMITETAS